

Tuarascáil um Scagadh le haghaidh Measúnacht Chuí agus Ráiteas Tionchair Natura

Forbairt Feirme Gaoithe
Ghleann Odhra i gCo.
Mhaigh Eo

SONRAÍ AN DOICIMÉID

Cliant:	Cuideachta Feidhmchlár Forbartha Feirme Gaoithe Ghleann Odhra
Teideal an Tionscadail:	Forbairt Feirme Gaoithe Ghleann Odhra i gCo. Mhaigh Eo
Uimhir an Tionscadail:	201120
Teideal an Doiciméid:	A Forbairt Feirme Gaoithe Ghleann Odhra atá Beartaithe
Ainm Comhaid an Doiciméid:	AASR-NIS F- 2023.12.11
Ullmhaithe ag:	MKO Bóthar Thuama Gaillimh Éire H91 VW84

Athbhreithniú	Stádas	Dáta	Úda(i)r	Ceadaithe Ag
01	Dréacht	19.05.2023	CM	PR
02	DEIRIDH	11.12.2023	CM	PR

Clár Ábhar

1.	RÉAMHRÁ	5
1.1	Cúlra	5
1.2	Ráiteas Údaráis	7
1.3	Modheolaíocht, Struchtúr agus Formáid na tuarascála um scagadh le haghaidh Measúnacht Chuí seo agus an RTN	7
2.	CUR SÍOS AR AN BHFORBAIRT ATÁ BEARTAITHE	9
2.1	Suíomh an Láithreáin	9
2.2	Tréithe na Forbartha atá Beartaithe	10
2.2.1	Cur Síos ar an Tionscadal	10
2.2.2	Leagan Amach na Forbartha	12
2.2.3	Sonraí faoin Tógáil	12
2.2.3.1	Tuirlíní Gaoithe	12
2.2.3.2	Limistéir Chrua-Sheasta	14
2.2.3.3	Bóithre an Láithreáin	14
2.2.3.4	Poill Charta	15
2.2.3.5	Limistéir Socrúcháin Móna	16
2.2.3.6	Fostáisiún Leictreachais agus Foirgneamh Rialaithe	16
2.2.3.7	Cáblú an Láithreáin	16
2.2.4	Cábláil Nasctha Eangaí	17
2.2.5	Crann Meitéareolaíochta	17
2.2.6	Campúin Shealadacha Tógála	17
2.2.7	Leagan Crann	18
2.2.7.1	Athchur Foraoiseachta	18
2.2.8	Tograí maidir le Caitheamh Aimsire agus Taitneamhachtaí	18
2.2.8.1	Bealach Isteach agus Páirceáil do Chuairteoirí	18
2.2.8.2	Siúlbealaí Taitneamhachtaí	19
2.2.8.3	Limistéir Suíochán	19
2.2.8.4	Láthair Amhairc	19
2.2.9	Draenáil Láithreáin	19
2.2.9.1	Gnéithe Draenála atá ann cheana	19
2.2.10	Bealaí Trasna Glanréise atá Beartaithe	20
2.2.11	Bealaí Trasna Sruthchúrsaí/Tóchar Nasctha Eangaí	20
2.3	Oibriú	22
2.4	Díchoimisíúnnú	22
3.	SAINTRÉITHE NA TIMPEALLACHTA GLACTHA	24
3.1	Modheolaíochtaí	24
3.1.1	Raon feidhme agus Comhairliúchán	24
3.2	Modheolaíochtaí Suirbhéireachta Éiceolaíche	25
3.2.1	Réamhsuirbhéanna Idisiplíneacha Éiceolaíochta	25
3.2.2	Suirbhéireacht éan	26
3.2.2.1	Suirbhéireachtaí Ionaid Faire	26
3.2.2.2	Suirbhéanna Dáileacháin agus Líonmhaireachta	28
3.3	Cur Síos ar an Timpeallacht atá ann cheana	33
3.3.1.1	Gnáthóga a Taifeadadh Laistigh de Theorainn Láithreáin an TMTT	36
3.3.1.2	Gnáthóga ar an Nascadh Eangaí agus ar Bhealach Rochtana an Láithreáin	49
3.3.1.3	Gnáthóga ag láithreán an Chrainn Meitéareolaíochta	52
3.3.1.4	Gnáthóga ag láithreán na bPoll Carta atá Beartaithe	52
3.3.1.5	Gnáthóga ag láithreán an Leathnaithe Bóthair Áitiúil atá Beartaithe	55
3.3.1.6	Gnáthóga ag láithreán an Bhóthair Nua atá Beartaithe feadh an Bhealaigh Nasctha Eangaí	58
3.3.1.7	Gnáthóga laistigh de Limistéir Bhithéagsúlachta Choillte	60
3.3.1.8	Gnáthóga laistigh de Limistéir an Phlean Feabhsúcháin Bainistíochta Bithéagsúlachta (BMEP)	61
3.3.2	Cur Síos ar an bhFána	62
4.	CÉIM 1 – SCAGADH LE HAGHAIDH MEASÚNACHT CHUÍ	63

4.1	Aitheantas Láithreán Eorpach Ábhartha.....	63
4.1.1	Láithreáin Eorpacha Ainmnithe laistigh den Chrios Tionchair	65
4.2	Céim 1 – Conclúid an Scagtha le haghaidh Measúnacht Chuí	81
5.	CÉIM 2-RÁITEAS TIONCHAIR NATURA (RTN).....	82
5.1	Gnéithe Cáilitheacha ábhartha agus Staidéar Deisce a Shainathint	83
5.1.1	LCS (Caomhnú) Choimpléasc Portach Bhéal Átha Chomhraic [001922].....	83
5.1.1.1	Sainathint Gnéithe Cáilitheacha Aonair a bhFéadfadh Dul i gCion Orthu.....	84
5.1.1.2	Brúnna agus Bagairtí Láithreánsónracha	89
5.1.1.3	Faisnéis faoi Speicis Shonracha.....	90
5.1.2	LCS (Caomhnú) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe [000458].....	94
5.1.2.1	Sainathint Gnéithe Cáilitheacha Aonair a bhFéadfadh Dul i gCion Orthu.....	95
5.1.2.2	Brúnna agus Bagairtí Láithreánsónracha	104
5.1.2.3	Faisnéis faoi Speicis Shonracha.....	104
5.1.3	LCS (Cosaint) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe [004036]	108
5.1.3.1	Sainathint Gnéithe Cáilitheacha Aonair a bhFéadfadh Dul i gCion Orthu.....	109
5.1.3.2	Brúnna agus Bagairtí Láithreánsónracha	111
5.1.3.3	Faisnéis faoi Speicis Shonracha maidir leis na Speicis LCS liostaithe de chuid LCS (Cosaint) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe.....	111
5.2	Hidreolaíocht Bhonnlíne	113
5.3	Suirbhéireachtaí Bonnlíne Breise.....	114
5.3.1	Speicis choimhthíocha ionracha	114
5.4	Torthaí na Suirbhéireachtaí Bonnlíne Breise	114
5.4.1	Speicis ionracha.....	114
6.	MEASÚNÚ AR ÉIFEACHTAÍ FÉIDEARTHA AGUS MAOLÚ GAOLMHAR	115
6.1	Meath ar Cháilíocht an Uisce	116
6.2	Maolú	117
6.2.1	An maolú a úsáidtear chun Tionchair ar Cháilíocht an Uisce a chosc	118
6.2.1.1	Maolú trí dhearadh.....	118
6.2.1.2	Maolú na Céime Tógála.....	119
6.2.1.3	Maolú na Céime Oibriúcháin	129
6.2.1.4	Maolú na Céime Dichoimisiúnaithe	129
7.	MEASÚNÚ AR ÉIFEACHTAÍ DIÚLTACHA IARMHARACHA	131
8.	MEASÚNACHT AR IARMHAIRTÍ CARNACHA.....	132
9.	RÁITEAS CLABHSÚIR	133
	LEABHARLIOSTA	134

TÁBLA PLÁTAÍ

Pláta 2-1 ‘Cliabh Ancaire’ Tuirbín agus Bonn Tuirbín Críochnaithe.....	14
Pláta 3-1 Radharc ar limistéar thoir Theorainn Láithreáin an TMTT le limistéar ina ndearnadh glanleagan crann go forleathan agus atá foirthe go páirteach le Luachair (<i>Juncus spp</i>) agus plandú aibí.	37
Pláta 3-2 Limistéar oscailte ina bhfuil Fionnán den chuid is mó laistigh den phlandú gar don Tuirbín atá beartaithe.	37
Pláta 3-3 Clúdach talún tipiciúil laistigh den phlandú.....	38
Pláta 3-4 Conair foraoiseachta thipiciúil in iarthar Theorainn Láithreáin an TMTT.....	39
Pláta 3-5 Limistéar bratphortaigh i gcúinne thiar theas Theorainn Láithreáin an TMTT.....	40
Pláta 3-6 Bratphortach Sléibhe in oirthuaisceart Theorainn Láithreáin an TMTT.....	41
Pláta 3-7 Fraochmhá fhliuch ar gach taobh de ghleann na habhann siar ó thuaidh ó Thuirbín 1 atá beartaithe.....	42
Pláta 3-8 Fraochmhá in iarthuaisceart Theorainn Láithreáin an TMTT.....	43
Pláta 3-9 Linn atá clúdaithe le sfagham, a d'fhéadfadh a bheith distrófach, in iarthar theorainn láithreáin an TMTT.	44
Pláta 3-10 Radharc ar Loch an Aillt Deirg ón gcladach thoir theas.....	45

Pláta 3-11 Limistéar portaigh crite ar chladach thuaidh Loch an Aillt Deirg.....	45
Pláta 3-12 Bóthar Foraoiseachta in iarthar Theorainn Láithreáin an TMTT.....	46
Pláta 3-13 Uisce uachtair gan ainm Abhainn an Aillt Deirg áit a sreabhann sé faoi thrasnú atá ann cheana ar bhóthar na foraoiseachta in iarthuaisceart Theorainn Láithreáin an TMTT.....	47
Pláta 3-14 Uisce uachtair gan ainm Abhainn an Aillt Deirg a d'fhéadfaí a thrasnú chun Tuirbíní 9 agus 10 atá beartaithe a nascadh.....	48
Pláta 3-15 Gné draenála feadh an bhóthair foraoiseachta i dtuaisceart Theorainn Láithreáin an TMTT.....	49
Pláta 3-16 Bóthar atá ann Cheana (BL3) ina leagfar an cábla.....	51
Pláta 3-17 An chéad Pholl Carta atá Beartaithe suite feadh an bhóthair rochtana atá ann cheana, ó dheas den bhóthar.....	53
Pláta 3-18 An dara Poll Carta atá Beartaithe suite ó dheas de T20, agus siar ó dheas de T19.....	54
Pláta 3-19 An tríú Poll Carta atá Beartaithe atá suite soir ó thuaidh de T7.....	55
Pláta 3-20 Fál sceach (WL1) ina bhfuil Dris (Rubus spp) de chuid is mó laistigh den limistéar atá beartaithe chun an bóthar a leathnú.....	56
Pláta 3-21 Gnáthóga Crannteorann (WL2) agus Scrobarnaí (WS1) atá suite laistigh den leathnú bóthair atá beartaithe, ina bhfuil speicis Drise (Rubus spp), Péine (Pinus spp), agus Sailigh (Salix spp).....	56
Pláta 3-22 Féarach Talmhaíochta Feabhsaithe (GA1) atá suite laistigh den limistéar an leathnaithe bóthair atá beartaithe, agus is iad speicis féir (Poa spp), agus Luachair Bhog (Junus effusus) atá ann de chuid is mó.....	57
Pláta 3-23. Suíomh an bhóthair nua atá beartaithe laistigh d'Fhéarach Talmhaíochta Feabhsaithe (GA1).....	58
Pláta 3-24. Díog Draenála suite feadh an fhéaraigh talmhaíochta in aice leis an R134.....	59
Pláta 3-25. Rinneadh Choillearnach Neamhaibí leathanduilleach churtha thráchtála (WS2) a cuireadh le déanaí ar an gcuid thiar den bhóthar nua atá beartaithe.....	59
Pláta 3-26 Limistéar Bithéagsúlachta Choillte siar ó T11.....	60
Pláta 3-27 Limistéar Bithéagsúlachta Choillte atá suite soir ó T12, agus siar ó dheas de T15.....	61
Pláta 3-28 Tá limistéar an Phlean Feabhsúcháin bainistíochta bithéagsúlachta (BMEP) suite ar imeall thuaidh Theorainn Láithreáin an TMTT.....	62
Pláta 6-1 Limistéir thipiciúla siúite sruthlaithe coincreíte.....	126

TÁBLA FIGIÚIRÍ

Fíor 2-1 Suíomh an Láithreáin.....	11
Fíor 2-2 Bonneagar Forbartha Feirme Gaoithe atá Beartaithe.....	23
Fíor 3-1 Gnáthóga a Taifeadadh laistigh de Theorainn Láithreáin an TMTT.....	34
Fíor 3-2. Léarscáil gnáthóg atá leagtha ar Bhonneagar na Feirme Gaoithe atá Beartaithe.....	35
Fíor 4-1 Láithreáin Eorpacha Ainmnithe laistigh den Chrios Tionchair.....	66

TÁBLA TÁBLAÍ

Tábla 2-1. Suíomhanna agus Airdí na dTuirbíní Gaoithe atá Beartaithe.....	12
Tábla 3-1. Suíomhanna VP agus comhordanáidí ITM gaolmhara.....	28
Tábla 3-2. Míonna suirbhéireachta traschriosáí pórúcháin laistigh de láithreán TMTE (2019 - 2022).....	29
Tábla 3-3. Réamshuirbhéanna an tséasúir pórúcháin 2019 – 2022 laistigh de limistéar suirbhéireachta 500 m thart ar láithreán TMTE.....	29
Tábla 3-4. Suirbhéireachtaí cúlchríocha pórúcháin 2019, 2021, 2022.....	30
Tábla 3-5. Míonna suirbhéireachta traschriosáí an Gheimhridh (2019/20 go 2022/23) laistigh de láithreán TMTE.....	32

Tábla 3-6. Réamhshuirbhéireachtaí shéasúr an gheimhridh 2019/20 – 2022/23.....	32
Tábla 3-7 Gnáthóga a taifeadh laistigh de Theorainn Láithreáin an TMTT.....	33
Tábla 4-1 Sainaitint Láithreán Eorpach laistigh den Chrios Tionchair Dóchúil.....	67
Tábla 5-1 Measúnú ar ghnéithe cáilitheacha de LCS (Caomhnú) Choimpléasc Portach Bhéal Átha Chomhraic a bhféadfadh dul i gcion orthu.....	84
Tábla 5-2 Bagairtí, brúnna agus gníomhaíochtaí láithreánsónracha in LCS (Caomhnú) Choimpléasc Portach Bhéal Átha Chomhraic.....	89
Tábla 5-3 Spriocanna agus Tréithe le haghaidh [3160] Lochanna agus locháin dhiostrófacha nádúrtha.....	90
Tábla 5-4 Spriocanna agus Tréithe le haghaidh [[7230] Eanaigh alcaileacha.....	92
Tábla 5-5 Measúnú ar ghnéithe cáilitheacha de LCS (Caomhnú) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe a bhféadfadh dul i gcion orthu.....	95
Tábla 5-6 Bagairtí, brúnna agus gníomhaíochtaí láithreánsónracha in LCS (Cosaint) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe.....	104
Tábla 5-7 Spriocanna agus Tréithe don Loimpre Mhara (Petromyzon marinus).....	105
Table 5-8 Spriocanna agus Tréithe don Rón Beag (Phoca vitulina).....	105
Tábla 5-9 Spriocanna agus Tréithe le haghaidh Inbhear [1130].....	106
Tábla 5-10 Spriocanna agus Tréithe le haghaidh [1140] Réileáin láibe agus réileáin ghainimh nach bhfuil clúdaithe ag uisce saile ag lag trá.....	107
Tábla 5-11 Measúnú ar ghnéithe cáilitheacha de LCS (Cosaint) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe a bhféadfadh dul i gcion orthu.....	109
Tábla 5-12 Bagairtí, brúnna agus gníomhaíochtaí láithreánsónracha in LCS (Cosaint) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe.....	111
Tábla 5-13 Spriocanna agus Tréithe maidir leis na Speicis LLCs liostaithe de chuid LCS (Cosaint) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe.....	112
Tábla 5-14 Spriocanna agus Tréithe le haghaidh Bogach (A999).....	112
Tábla 6-1 Leithead Íosta na gCriosanna Maolánacha (Seirbhís Foraoiseachta, 2000).....	121

AGUISÍN

Aguisín 1	Plean Bainistíochta Comhshaoil Tógála (CEMP)
Aguisín 2	
Aguisín 3	Plean Bainistíochta Móna agus Carta
Aguisín 4	Tuarascáil Measúnaithe Tionchair Éan
Aguisín 5	Measúnú Tionchair Charnach

1.

RÉAMHRÁ

1.1

Cúlra

McCarthy Keville O’Sullivan Ltd. Ceapadh MKO chun scagadh le haghaidh Measúnacht Chuí agus, más gá, Ráiteas Tionchair Natura a ullmhú chun go mbeidh an t-údarás inniúil (An Bord Pleanála) ábalta Measúnacht Chuí a dhéanamh faoi Chuid XAB de na hAchtanna um Pleanáil agus Forbairt 2000-(arna leasú) ar fhorbairt fuinnimh gaoithe atá beartaithe agus ar an mbonneagar gaolmhar go léir atá suite i nGleann Ordha agus i mbailte fearainn in aice láimhe, Contae Mhaigh Eo, ar a dtugtar eolas níos mine i **gCuid 2** (an ‘Fhorbairt atá Beartaithe’).

Tá Tuarascáil um Scagadh le haghaidh Measúnacht Chuí ullmhaithe agus tá sí ar fáil i **gCuid 4**. Ceanglaítear go ndéanfar scagadh le haghaidh Measúnacht Chuí faoi Threoir 92/43/CEE ón gComhairle maidir le caomhnú gnáthóg nádúrtha agus fauna agus flora fiáine (an Treoir maidir le Gnáthóga). Déanfaidh an t-údarás inniúil scagadh le haghaidh measúnacht chuí ar Dhréachtphlean úsáide talún nó ar iarratas ar thoiú le haghaidh forbairt bheartaithe lena mheas, i bhfianaise an eolais eolaíoch is fearr, an dócha go mbeidh tionchar suntasach ag an bPlean úsáide talún sin nó ag an bhforbairt atá beartaithe, ina n-aonar nó i gcomhar le plean nó tionscadal eile, ar an láithreán Eorpach. Cinnfidh an t-údarás inniúil go bhfuil gá le measúnacht chuí ar Dhréachtphlean úsáide talún nó ar fhorbairt bheartaithe, de réir mar a bheidh, mura féidir a chur as an áireamh, ar bhonn faisnéise oibiachtúil, go mbeidh éifeacht shuntasach ag an dréachtphlean úsáide talún nó ag an bhforbairt atá bheartaithe, ina n-aonar nó i gcomhar le pleananna nó tionscadail eile, ar láithreán Eorpach. Níl baint dhíreach ag an tionscadal reatha le bainistíocht aon Láithreáin Eorpaigh, ná níl sé riachtanach ina leith. Dá bhrí sin, bhí an tionscadal faoi réir an phróisis um Scagadh le haghaidh Measúnacht Chuí.

Ullmhaíodh an Ráiteas Tionchair Natura (RTN) seo i gcomhréir le Measúnú an Choimisiúin Eorpaigh ar Phleananna agus ar Thionscadail a bhfuil tionchar suntasach acu ar Láithreáin Natura 2000: Treoir Mhodheolaíoch maidir le forálacha Airteagal 6(3) agus 6(4) den Treoir maidir le Gnáthóga 92/43/CEE (CE, 2021) agus Láithreáin Natura 2000 a Bhainistiú: forálacha Airteagal 6 de Threoir ‘Gnáthóga’ 92/43/CEE (CE, 2018) chomh maith le Treoir na Roinne Comhshaoil maidir le Measúnacht Chuí ar Phleananna agus ar Thionscadail in Éirinn - Treoir d’Údaráis Phleanála (DoEHLG, 2010) agus an Scagadh le haghaidh Measúnacht Chuí le haghaidh Bainistíocht Forbartha. Oifig an Rialálaí Pleanála, Baile Átha Cliath 7, Éire, ORP (2021). Ciallaíonn ráiteas tionchair Natura ráiteas, chun críocha Airteagal 6 den Treoir maidir le Gnáthóga, ar na himpleachtaí a bhaineann le forbairt atá beartaithe, ina haonar nó i gcomhar le pleananna nó tionscadail eile, maidir le láithreán Eorpach amháin nó níos mó, i bhfianaise chuspóirí caomhnaithe an láithreáin nó na láithreán. Gan dochar do ghinearálacht fhóalt (1), cuimseofar i dtuarascáil tionchair Natura nó i ráiteas tionchair Natura, de réir mar a bheidh, tuarascáil ar scrúdú eolaíoch ar fhianaise agus ar shonraí, arna déanamh ag daoine inniúla chun aon impleachtaí maidir le láithreán Eorpach amháin nó níos mó a shainiú agus a aicmiú i bhfianaise chuspóirí caomhnaithe an láithreáin nó na láithreán.

Chomh maith leis na treoirínte dá dtagraítear thuas, cloíodh leis an treoir agus an reachtaíocht ábhartha seo a leanas agus an tuarascáil seo á hullmhú:

1. *Comhairle an Choimisiúin Eorpaigh (1992), Treoir 92/43/CEE ón gComhairle an 21 Bealtaine 1992 maidir le gnáthóga nádúrtha agus fauna agus flora fiáine a chaomhnú (Treoir AE maidir le Gnáthóga) Iris Oifigiúil na gComhphobal Eorpach. Sraith L 20, lgh. 7-49.*
2. *Treoir 2009/147/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 30 Samhain 2009 maidir le héin fhiáine a chaomhnú (Leagan Códaíthe) (an Treoir maidir le hÉin)*
3. *Na Comhphobail Eorpacha (2000) - Láithreáin Natura 2000 a Bhainistiú: forálacha Airteagal 6 de Threoir 92/43/CEE maidir le ‘Gnáthóga’, Oifig Foilseachán Oifigiúil na gComhphobal Eorpach, Lucsamburg. An Coimisiún Eorpach,*

4. *Lámhleabhar Léirmhínte CE (2013) ar Ghnáthóga an Aontais Eorpaigh. Leagan EUR 28. An Coimisiún Eorpach.*
5. *Treoirlínte um Mheasúnú Tionchair Éiceolaíochta CIEEM (2022) Institiúid na hÉiceolaíochta agus Bainistíochta Comhshaoil.*
6. *Treoir dhoiciméad CE (2020) maidir le forbairtí fuinnimh gaoithe agus reachtaíocht dúlra an Aontais*

Ráiteas Údaráis

Ba iad Inga Reich (B.Sc., Ph.D (Éiceolaíocht Fheidhmeach)), Colin Murphy (B.Sc. (Éiceolaíocht), M.Sc) agus Pat Roberts (B.Sc. (Comhshaol)) a d'ullmhaigh an tuarascáil seo. MCIEEM. Tá taithí iardhochtúireachta os cionn 5 bliana ag Inga Reich san éiceolaíocht agus i gcomhairleoireacht ghairmiúil éiceolaíochta. Is éiceolaí seanbhunaithe é Colin ag a bhfuil taithí os cionn trí bliana ar chomhairliúcháin ghairmiúil. Tá taithí roimh ré ag Inga agus ag Colin ar Chaibidlí Bithéagsúlachta a ullmhú do TMTTanna. Tá taithí os cionn 15 bliana ag Pat ar bhainistíocht agus ar mheasúnú éiceolaíoch. Rinne Inga Reich, Sarah Mullen (B.Sc., M.Sc.) Ph.D.) and Kevin McElduff (B.Sc. Comhshaol) na suirbhéanna éiceolaíochta bonnline ar dhátaí iomadúla in 2021 agus 2022. Rinne Colin Murphy, agus Rachel Minogue (B.Sc. Comhshaol) suirbhéanna éiceolaíochta breise ar an 20/04/2023, agus ar an 03/05/2023.

Modheolaíocht, Struchtúr agus Formáid na tuarascála um scagadh le haghaidh Measúnacht Chuí seo agus an RTN

Scagadh Céim 1 - Is é an cuspóir leis an gcéim scagtha a chinneadh, bunaithe ar mheasúnú tosaigh agus critéir oibiachtúla, an bhféadfadh plean nó tionscadal, ina aonar agus i gcomhar le pleananna nó tionscadail eile, éifeachtaí suntasacha a bheith aige ar láithreán Eorpach i bhfianaise chuspóirí caomhnaithe an láithreáin.

Níl aon ghá le héifeacht den sórt sin a dhearbhu; níl gá leis ach don údarás inniúil lena dhearbhu go bhféadfadh éifeacht den sórt sin a bheith ann. Tá an gá atá le prionsabal an réamhchúraim a chur i bhfeidhm agus aon chinntí tábhachtacha á ndéanamh i ndáil le tástálacha na Measúnachta Cuí (MC) deimhnithe le cásdli de chuid Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh (CBAE). Féadfar pleananna nó tionscadail nach mbeidh aon éifeacht shuntasach acu ar láithreán Eorpach a eisiamh. Tá an tairseach ag an gcéad chéim seo an-iseal agus feidhmíonn sí mar spreagadh lena dhearbhu an mbeidh ar an údarás inniúil MC Céim a DÓ a dhéanamh maidir le himpleachtaí na forbartha atá beartaithe do chuspóirí caomhnaithe láithreáin Eorpaigh. Dá bhrí sin, i gcás gur dóigh go mbeidh éifeachtaí suntasacha ann, neamhchinnte nó anaithnid ag céim an scagtha, beidh gá le MC céim a dó.

Céim 2 - Scrúdú, anailís agus meastóireacht fhócasaithe agus mhionsonraithe é MC Céim a Dó a dhéanann an t-údarás inniúil ar impleachtaí an phlean nó an tionscadail, ina n-aonar agus i gcomhar le pleananna agus tionscadail eile, ar shláine láithreáin Eorpaigh i bhfianaise chuspóirí caomhnaithe an láithreáin sin. Tá sé bunaithe le cásdli, chun Measúnacht Chuí dá leithéid a dhéanamh go dleathach, go mbeidh an méid seo a leanas ag baint léi go hachomair:

- (i) ní mór go sainaithneofar, i bhfianaise an eolais eolaíoch is fearr sa réimse, gach gné den fhorbairt atá beartaithe a d'fhéadfadh, ina haonar nó i gcomhar le pleananna nó tionscadail eile, dul i bhfeidhm ar chuspóirí caomhnaithe an láithreáin Eorpaigh
- (ii) ní mór torthaí agus conclúidí iomlána, beachta agus cinntitheacha a bheith inti agus ní fhéadfaidh bearnaí ná easnaimh a bheith inti; agus
- (iii) ní fhéadfar cinneadh a bheith inti nach rachaidh an fhorbairt atá beartaithe i gcion ar shláine aon láithreáin Eorpaigh ábhartha ach amháin i gcás ina gcinntídh an t-údarás inniúil (ar bhonn torthaí agus conclúidí iomlána, beachta agus cinntitheacha) nach bhfuil aon amhras eolaíoch réasúnta fós ann maidir le heaspa na n-éifeachtaí féideartha a sainaithníodh. Más féidir drochthionchair a sheachaint go sásúil nó a mhaolú go rathúil ag an gcéim sin, ionas nach mbeidh aon amhras réasúnta fós ann maidir le heaspa na n-éifeachtaí féideartha a sainaithníodh, beidh an próiseas críochnaithe. Má bhíonn toradh diúltach ar an measúnacht, i.e. ní féidir éifeachtaí díobhálacha ar shláine láithreáin a chur as an áireamh, ní mór an próiseas a chur ar aghaidh go céim a trí agus, más gá, go céim a ceathair.

- Tugtar cur síos iomlán i gCuid a Dó ar gach gné den Láithreán Forbartha atá Beartaithe.

- > I gCuid a Trí, déantar cur síos iomlán ar shaintréithe na timpeallachta glactha.
- > I gCuid 4, déantar Scagadh Céim 1 chun aon Láithreáin Eorpacha a shainaithint ar mó an seans go n-imreofar tionchar suntasach orthu ina n-aonar nó i gcomhar le pleananna agus tionscadail eile mar thoradh ar an bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe.
- > I gCuid 5, soláthraítear breithniú mionsonraithe ar na Láithreáin Eorpacha Scagtha agus sainaitnítear na gnéithe cáilitheacha ábhartha agus an dóigh a bhféadfaí dul i gcion orthu i bhfianaise a gcuspóirí caomhnaithe.
- > I gCuid 6, tugtar measúnú ar an bhféidearthacht go mbeadh éifeachtaí díobhálacha ar na Láithreáin Eorpacha a sainaitníodh mar thoradh ar an bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe agus mura ndéanfar maolú. Leagtar síos sa chuid sin freisin maolú chun bac láidir a chur ar aon chosáin a sainaitníodh maidir le tionchar.
- > I gCuid 7, soláthraítear measúnú ar na héifeachtaí iarmharacha agus an maolú atá beartaithe á chur san áireamh.
- > I gCuid 8, rinneadh measúnú ar na héifeachtaí comhcheangailte féideartha a bheadh ag Forbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe ar Láithreáin Eorpacha, nuair a breithníodh iad i gcomhar le pleananna agus tionscadail eile.
- > Tá ráiteas clabhsúir ar fáil i gCuid 9.

2.

CUR SÍOS AR AN BHFORBAIRT ATÁ BEARTAITHE

2.1

Suíomh an Láithreáin

Tá suíomh na Forbartha Feirme Gaoithe atá beartaithe suite thart ar 6 chiliméadar (km) siar ó dheas de Bhaile an Chaisil, Contae Mhaigh Eo. Is iad 54.245770, -9.4745922 na comhordanáidí na Tagartha Eangáil le haghaidh neas-lár an tsuímh.

Gabhann an bealach atá beartaithe chun an eangach a nascadh trí bhaile Bhaile an Chaisil. Tá láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá Beartaithe suite thart ar 16.9km siar ó thuaidh ó Chrois Mhaoilíona, thart ar 21.5km siar ó thuaidh ó Bhéal an Átha, thart ar 13.4km siar ó thuaidh ó Chill Ala, agus thart ar 5km ó dheas de chósta an Atlantaigh, mar a thaispeántar i **bhFíor 2.1**. Tá Páirc Náisiúnta Néifinne Fiáine suite thart ar 13.2km ó dheas de láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá Beartaithe. Tá an airde idir 110m os cionn sonraí ordanáis (AOD) san oirdheisceart agus 285m AOD san iarthar.

Tá láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá Beartaithe suite thart ar 12.8km ó thuaidh ón N59 agus is féidir rochtain a fháil air faoi láthair tríd an mbóthar réigiúnach R314 a ghabhann trí bhaile Bhaile an Chaisil, soir ó thuaidh ó shuíomh na Forbartha Feirme Gaoithe atá Beartaithe.

Taispeántar suíomh an láithreáin i **bhFíor 2.1**.

2.2

Tréithe na Forbartha atá Beartaithe

2.2.1

Cur Síos ar an Tionscadal

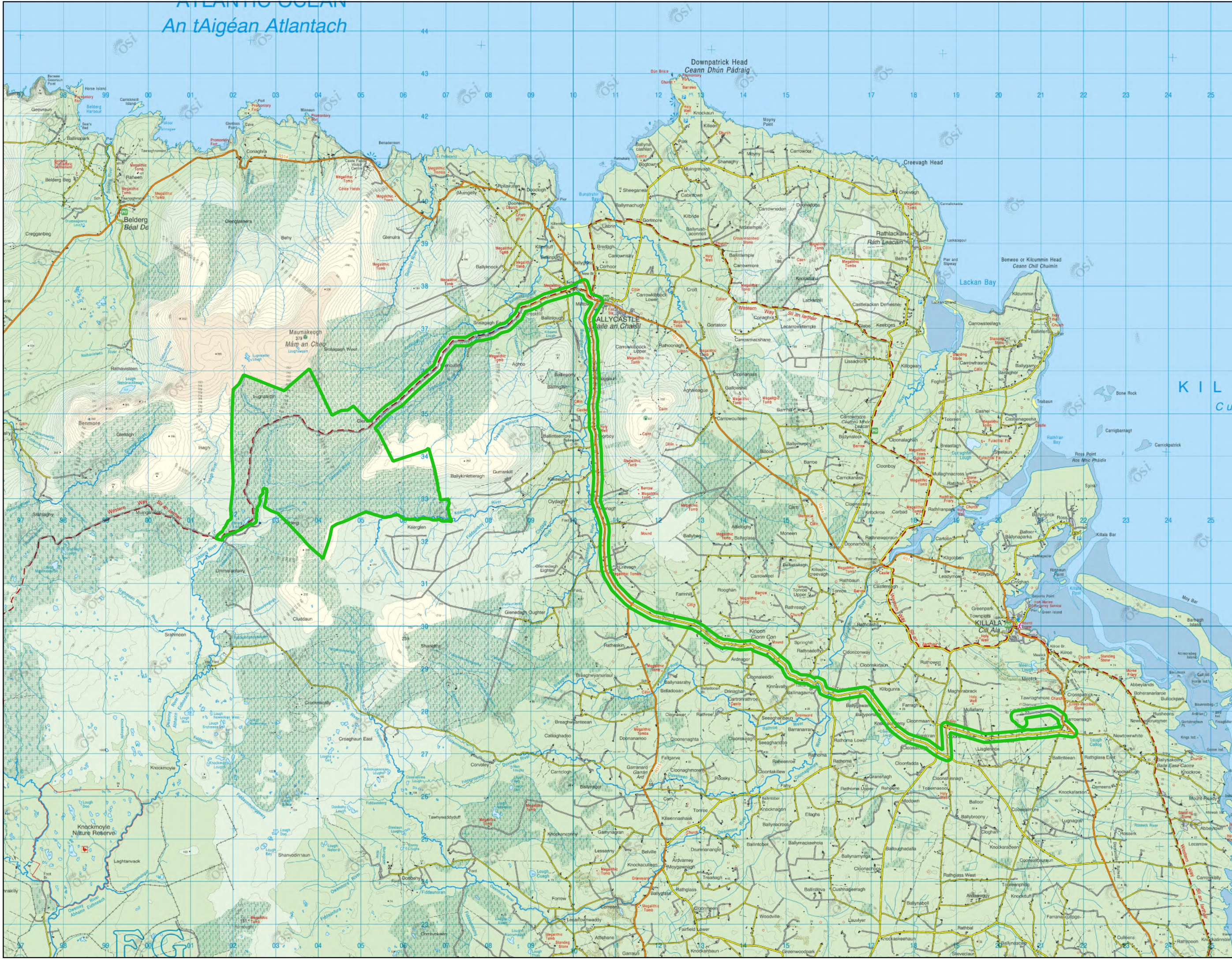
Cuimsítear an méid seo a leanas sa Fhorbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe:

1. *Tógáil 22 tuirbín gaoithe agus na limistéir chrua ghaolmhara go léir leis na paraiméadair seo a leanas:*
 - a. *Airde iomlán barr na lanna de 180m,*
 - b. *Airde mol 99m, agus*
 - c. *Trastomhas rótair de 162m.*
2. *1 Chrann Ainéimiméadrachta Meitéareolaíochta buana ar airde 99 m agus limistéar cruu gaolmhar;*
3. *Uasghrádú ar rianta agus bóithre atá ann cheana féin, soláthar bóithre rochtana buana nua chuig an suíomh agus uasghrádú ar 1 bhealach isteach atá ann cheana féin chuig an suíomh, lena n-áirítear soláthar 1 cábáin slándála le bacainní tráchta uathoibríocha;*
4. *Leathnú sealadach ar chodanna de bhóthar poiblí i mbaile fearainn Bhaile Ghlais;*
5. *Soláthar bóthair shealadaigh nua i mbaile fearainn Bhaile Ghlais chun seachadadh comhpháirteanna tuirbín agus ualaí neamhghnácha eile a éascú;*
6. *1 fhoirgneamh rialaithe oibríochtaí agus cothabhála feirme gaoithe i mbaile fearainn Ghleann Odhra;*
7. *3 pholl iasachta.*
8. *13 limistéar socrúcháin móna buan.*
9. *5 chomhdhúil tógála sealadacha le hoifigí suímh sealadacha agus áiseanna foirne;*
10. *Oibreacha buana caitheamh aimsire agus taitneamhachtaí, lena n-áirítear cosáin mharcáilte, limistéir suí, carrchlós taitneamhachtaí, agus comharthaíocht taitneamhachtaí gaolmhara;*
11. *Draenáil láithreáin;*
12. *Comharthaíocht Láithreáin;*
13. *Leagan foraoiseachta coimhdeach chun tógáil agus oibriú na forbartha beartaithe a éascú;*
14. *Gach obair a bhaineann le feabhsú gnáthóige agus bainistíocht bithéagsúlachta laistigh den láithreán feirme gaoithe atá beartaithe; Bithéagsúlacht*
15. *Gach obair forbartha láithreáin ghaolmhar agus bonneagar coimhdeach.*

Tá cead deich mbliana agus saolré oibríochtúil 35 bliain ó dháta coimisiúnaithe na forbartha fuinnimh in-athnuaite á lorg leis an iarratas sin.

Tá sé beartaithe fostáisiún 110 kV a thógáil laistigh den láithreán agus é seo a nascadh leis an bhfostáisiún 110 kV atá ann cheana féin i dTamhnach Mhór, atá suite 14km soir ó dheas ón suíomh atá beartaithe don fhostáisiún ar an láithreán, i mbaile fearainn Tamhnach Mhór Uachtarach. Beidh an bealach atá beartaithe chun an eangach a nascadh trí chábláil faoi thalamh atá suite laistigh de rianta foraoiseachta atá ann cheana féin, bóithre contae áitiúla agus bóithre náisiúnta tánaisteacha. Tá fad an bhealaigh cháblála thart ar 28km san iomlán.. I gcás go ndeonófar cead pleanála, déanfaidh gnóthaire reachtúil a bhfuil ceart nó leas aige seirbhísí a sholáthar i ndáil leis an bhforbairt feirme gaoithe atá beartaithe tógáil an bhealaigh cháblála nasctha leis an ngreille.

Tá cur síos iomlán ar an bhForbairt atá Beartaithe ar fáil i gCaibidil 4 den TMTT a ghabhann leis an iarratas seo.

Map Legend

Eiar Site Boundary

Drawing Title

Eiar Site Boundary

Project Title

Glenora Windfarm

Drawn By

RM

Checked By

CM

Project No.

201120

Drawing No.

Figure 2.1

Scale

1:78,421

Date

01/12/2023

MKO

Planning and Environmental Consultants

Tuam Road, Galway Ireland, H91 VV84 +353 (0) 91 735611 email:info@mkofireland.ie Website: www.mkofireland.ie

Leagan Amach na Forbartha

Tá leagan amach na Forbartha atá Beartaithe deartha chun na héifeachtaí comhshaoil a d'fhéadfadh a bheith ag an bhfeirm ghaoithe a íoslaghdú, agus ag an am céanna an toradh fuinnimh ón acmhainn ghaoithe a théann thar an láithreán a uasmhéadú. Léirítear leagan amach foriomlán na Forbartha Feirme Gaoithe atá Beartaithe i **bhFíor 2.2** thíos. Taispeántar sa líníocht seo na suíomhanna atá beartaithe do na tuirbíní gaoithe, don fhostáisiún leictreachais, don bhealach nasctha eangaí, do na poill charta, don stór móna agus carta, do na hábhair thógála, do leagan amach na mbóithre inmheánacha, do bhóithre nasctha bhealach seachadta na dtuirbíní, agus an don phríomhbhealach isteach chuig an láithreán. Cuimsítear i gCaibidil 4 agus in Aguisín 4-1 den TMTT a ghabhann leis an iarratas seo, cur síos mionsonraithe ar gach gné den fhorbairt, lena n-áirítear modheolaíocht tógála agus líníochtaí leagan amach láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá Beartaithe. Tá cur síos achomair ar fáil thíos.

Sonraí faoin Tógáil

Tuirbíní Gaoithe

Beidh na toisí seo a leanas ag baint leis na tuirbíní gaoithe beartaithe a shuiteálfar ar an láithreán:

- Airde ó Bhonn an Tuirbín go Barr an Lanna: 180 méadar
- Airde an Mhoil: 99 méadar
- Trastomhas an Rótair: 162 méadar

Tá tuirbíní gaoithe nua-aimseartha ó phríomh-mhonaróirí tuirbíní tagtha chun cinn agus cuma agus tréithe móra eile den chineál céanna orthu anois, gan ach difríochtaí beaga cosmaideacha a n-idirdhealú óna chéile. Beidh na tuirbíní gaoithe a shuiteálfar ar an láithreán ina dtuirbíní trí lann thraidisiúnta, agus beidh siad feistithe lena chinntiú go gcasfaidh rótair na dtuirbíní uile sa treo céanna i gcónaí. Beidh dath neasbhán nó liath neamhlonrach ar na tuirbíní. Tá comhordanáidí na Tagartha Eangaí shuíomhanna na dtuirbín atá beartaithe liostaithe sa tábla thíos.

Tábla 2-1. Suíomhanna agus Airdí na dTuirbíní Gaoithe atá Beartaithe

Tuirbín Uimh.	Comhordanáidí Thrasteilgean Mercator na hÉireann (ITM)		Airde (m OD)
	Oirline (m)	Tuaidhline (m)	
1	502518	834923	219
2	502047	834410	212
3	502119	833745	180
4	502069	833148	154
5	504436	833410	179
6	502673	834328	164
7	503470	834687	216
8	503379	834119	200
9	503111	833456	150

10	502887	832881	149
11	504089	834197	222
12	503894	833620	177
13	503565	832645	171
14	503732	832150	220
15	504802	834370	220
16	506225	833037	161
17	504216	832709	195
18	505141	834006	218
19	505406	832947	167
20	505036	833259	216
21	505736	833494	221
22	506474	833610	219

2.2.3.1.1 Boinn na dTuirbíní

Déantar gach tuirbín gaoithe a dhaingniú le bonn coinchréite treisithe. Cinnfidh monaróir an tuirbín méid an bhoinn agus beidh an rogha deiridh tuirbín ina hábhar i bpróiseas tairisceana iomaíoch. Úsáideann monaróirí tuirbíní éagsúla boinn tuirbín ar a bhfuil cruthanna difriúla, idir chinn chiorclach agus chinn heicseagánacha agus chinn chearnacha, ag brath ar riachtanais an tsoláthraí tuirbíní deiridh agus tá measúnú déanta sa doiciméad seo ar achar boinn atá mór go leor chun freastal ar mhúnlaí tuirbíní nua-aimseartha. Tras-seolann bonn an tuirbín aon ualach ar an tuirbín gaoithe isteach sa talamh.

Nuair a bheidh leibhéal boinn gach tuirbín cruthaithe ar shraitheanna inniúla (i.e., buncharraig nó foithir a bhfuil acmhainn leordhóthanach ualaigh iontu) nó trí mhodhanna carntha a úsáid, déantar an chuid íochtarach de “Chliabh an Ancaire” thúr an tuirbín a chothromú, agus ansin cuirtear cruach threisiúcháin timpeall chliabh an ancaire nó tríd. Dúntar an thaobh amuigh den bhonn le foirmeánacht shealadach chun go bhféadfar coinchréit a dhoirteadh agus aislíontar é dá réir sin le líonadh gráinneach cuí go dtí leibhéal an dromchla críochnaithe (Pláta 2-1 thíos). Tá modheolaíocht thógála mhionsonraithe le haghaidh bhoinn na dtuirbíní ar fáil i gCuid 4.9, Caibidil 4 den TMTT a ghabhann leis an iarratas seo.

Pláta 2-1 'Cliabh Ancaire' Tuirbín agus Bonn Tuirbín Críochnaithe

2.2.3.2 Limistéir Chrua-Sheasta

Teastaíonn limistéir chrua-seasta ina bhfuil truncáil chothromaithe dhlúite timpeall ar bhonn gach tuirbín. Éascóidh siad sin rochtain, cóimeáil tuirbíní agus tógáil tuirbíní. Úsáidtear na limistéir chrua-sheasta chun freastal ar chraenacha a úsáidtear i gcóimeáil agus i dtógáil an tuirbín. Éascaítear leis an truncáil freisin díluchtú agus stóráil na gcomhpháirteanna tuirbín, agus go ginearálta soláthraítear léi limistéar oibre sábháilte, cothrom timpeall ar gach suíomh tuirbín. Leathnaítear na limistéir chrua-sheasta chun boinn na dtuirbíní a chlúdach, nuair a bheidh siad críochnaithe, trí chloch bhrúite a chur ar an mbonn. Is iad soláthraithe tuirbíní a shocraíonn socrú agus suíomh na limistéar chrua-sheasta. Rinneadh measúnú sa RTN seo, áfach, ar na tionchair fhéideartha a bhaineann le huasmhéid na limistéar atá ag teastáil. Léirítear na limistéir chrua-sheasta atá beartaithe ar liníochtaí leagan amach an láithreáin atá san áireamh in Aguisín 4-1 den TMTT a ghabhann leis an iarratas seo.

2.2.3.3 Bóithre an Láithreáin

Chun rochtain a sholáthar laistigh de láithreán na Forbartha atá Beartaithe agus chun na tuirbíní gaoithe agus an bonneagar gaolmhar a nascadh, beidh gá le thart ar 15.4 ciliméadar de bhóithre agus rianta atá ann cheana a uasghrádú agus beidh gá le thart ar 10.5 ciliméadar de bhóithre rochtana nua a thógáil.

Seo a leanas an 2 chineál tógála bóthair atá beartaithe:

- Bóithre atá ann Cheana le hUasghrádú
 - Tochail agus Athchuir
- Bóithre Nua atá Beartaithe
 - Tochail agus Athchuir
 - Ar Snámh

Taispeántar na suíomhanna ina bhfuil na cineálacha tógála thuasluaite beartaithe i bhFíor 1-1 de Phlean Bainistíochta Móna agus Carta Fehily Timoney & Company (FT). Cuimsítear an doiciméad seo mar Aguisín 4-2 den TMTT seo.

Tá na príomhthosca seo a leanas cuimsithe sa dearadh tógála bóthair:

1. Breithnithe maidir le hoiriúnacht chun tógála
2. Ceanglais seirbhíse maidir le feithiclí tógála agus seachadta agus cothabhála tuirbíní gaoithe
3. Eascairt tochairle a íoslachdú
4. Ceanglas maidir le cur isteach ar hidreolaíocht phortaigh a íoslachdú

Cé go n-úsáidtear na príomhthosca thuas chun dearadh bóithre a chinneadh, cinnfear an teicníc tógála iarbhair a úsáidfear do chuid áirithe den bhóthar ar na dálaí talún a bheidh ann feadh na coda sin den bhóthar.

Beidh cuasa scoite (codanna níos leithne) i gceist leis an uasghrádú atá beartaithe ar bhóithre atá ann cheana féin agus le tógáil na mbóithre nua chun go mbeidh an trácht ábalta scoitheadh go héasc agus iad ag dul timpeall an láithreáin.

2.2.3.3.1 Uasghrádú ar Bhóithre nó ar Rianta atá ann cheana féin

Tógadh na rianta rochtana atá ar an láithreán cheana ag baint úsáid as an teicníc tógála tochailte agus athchurtha. Bunaithe ar an scrúdú láithreáin a rinne FT, tugadh faoi deara go raibh na rianta rochtana atá ann cheana i mbail measartha maith. Beidh leathnú agus athdhromchlú an riain rochtana atá ann cheana i gceist leis na hoibreacha uasghrádaithe. Tugtar eolas mion ar an modheolaíocht tógála chun codanna atá ann cheana den talamh tochailte a uasghrádú i gCuid 3 de Phlean Bainistíochta Móna & Carta FT in Aguisín 3 den RTN seo.

2.2.3.3.2 Tógáil Bóithre Tochailte Nua

Déanfar tochailt móna agus carta agus bunú bóithre rochtana ar shraith inniúil (faoin móin) le haghaidh bóithre rochtana nua ag suíomhanna éagsúla ar an láithreán. Is iad bóithre rochtana de chineál tochailte agus athchurtha an modh traidisiúnta chun bóithre rochtana a thógáil ar shuíomhanna portaigh agus an teicníc tógála roghnaithe i móin éadomhain (<2.0-2.5m) ar an gcoinníoll go bhfuil dóthain acmhainn socrúcháin/athchóirithe ar fáil ar an láithreán don mhóin tochailte.

Tá an mhodheolaíocht maidir le bóithre tochailte nua a thógáil mionsonraithe i gCuid 4 den Phlean Bainistíochta Móna agus Carta in Aguisín 3. Áirítear leis an modheolaíocht sin gnáthaimh thógála lena n-íoslaghdófar aon drochthionchar ar chobhsaíocht móna.

2.2.3.3.3 Tógáil Bóithre Snámha Nua

Ní mholtar bóithre snámha ach amháin i limistéir ina bhfuil talamh chothrom, i gcás ina léirítear le measúnú ar chobhsaíocht phortaigh go bhfuil an modh tógála sin oiriúnach. Beidh formhór na mbóithre rochtana bunaithe ar thalamh inniúil ag baint úsáid as na modheolaíochtaí atá leagtha amach thuas.

I gcás ina bhfuil bóithre snámha beartaithe, déanfaidh Innealtóir Geoiteicniúil Tionscadail ag a bhfuil na cáilíochtaí cuí, mar aon leis an Hidreolaí agus Éiceolaí Tionscadail, cigireacht deimhniúcháin roimh an tógáil, lena athdhearbhú nach bhfuil aon limistéir logánaithe de mhóin lag/sáithithe, fianaise ar dhraenacha blocáilte, nó fianaise ar éagobhsaíocht móna atá ann cheana féin.

Le bóithre snámha, íoslaghdaítear an tionchar ar an móin, go háirithe hidreolaíocht phortaigh. Ós rud é nach bhfuil aon tochailt ag teastáil ní ghinfear aon eascairtí móna. Mar sin féin, i gcás nach bhfuil dóthain acmhainn iompair ag an mbunphortach nó mar gheall ar shrianta topagrafacha, d'fhéadfadh sé go mbeadh bóthar rochtana tochailte níos oiriúnaí.

Tá an mhodheolaíocht tógála maidir le bóithre snámha a thógáil mionsonraithe i gCuid 5 den Phlean Bainistíochta Móna agus Carta in Aguisín 3. Áirítear leis an modheolaíocht sin gnáthaimh thógála lena n-íoslaghdófar aon drochthionchar ar chobhsaíocht móna.

2.2.3.4 Poill Charta

Tá sé beartaithe 3 pholl carta ar an láithreán a fhorbairt mar chuid den Fhorbairt atá Beartaithe. Soláthrófar leis na poill charta formhór na carraige agus ábhar na truncála go léir a bheidh ag teastáil le linn thógáil na forbartha feirme gaoithe. Is féidir carraig inúsáidte a fháil ó thógáil bonneagair eile freisin, lena n-áirítear tochailtí bhoinn na dtuirbíní.

Tá Poll Cartha Uimh. 1 thart ar 9,932m². Tá sé suite laistigh de 10m ó bhóthar foraoise atá le huasghrádú, a sholáthraíonn rochtain ar an láithreán ón taobh thoir.

Tá Poll Cartha Uimh. 2 thart ar 16,189m². Tá sé suite thart ar 280m ó dheas de T20 agus tá sé in aice le bóthar foraoiseachta atá ann cheana féin atá le huasghrádú, agus soláthróidh sé rochtain ar T19.

Tá Poll Cartha Uimh. 3 thart ar 67,483m². Tá sé suite thart ar 310m siar ó thuaidh ó T7 agus 10m de bhóthar foraoiseachta atá ann cheana atá le huasghrádú, ag soláthróidh sé rochtain ar T6 agus ar iarthar an láithreáin.

Taispeántar na 3 pholl carta ar Fhíor 4-1 agus ar na líníochtaí mionsonraithe leagan amach an láithreáin a chuimsítear mar Aguisín 4-1 a ghabhann leis an TMTT seo a ghabhann leis an iarratas seo.

2.2.3.5 Limistéir Socrúcháin Móna

Tá sé beartaithe aon mhóin nó cartadh breise a ghinfeadh trí ghníomhaíochtaí tógála, nach n-úsáidfear chun na poill charta a athchóiriú nó le haghaidh tírdhreachaithe, a chur timpeall ar bhoinn na dtuirbíní agus ar chruastadanna roghnaithe. Measúnaíodh go bhfuil na limistéir timpeall ar 9 mbonn tuirbín agus cruastad (13 limistéir socrúcháin móna aonair atá beartaithe) ina suíomhanna oiriúnacha le haghaidh socrúcháin móna agus carta mar gheall ar dhálaí talún oiriúnacha lena n-áirítear doimhneachtaí móna agus uillinneacha fána.

Taispeántar suíomhanna na limistéir socrúcháin móna agus carta sin i bhFíor 4-1b agus i líníochtaí leagan amach an láithreáin in Aguisín 4-1 den TMTT seo a ghabhann leis an TMTT seo a ghabhann leis an iarratas seo.

2.2.3.6 Fostáisiún Leictreachais agus Foirgneamh Rialaithe

Tá sé beartaithe fostáisiún leictreachais 110kV a thógáil laistigh de láithreáin na Forbartha Feirme Gaoithe atá beartaithe. Tá láithreán an fhostáisiúin atá beartaithe suite i bhforaoiseacht, in aice le teorainn thoir theas láithreán na forbartha feirme gaoithe, in aice le bóthar foraoiseachta atá ann cheana féin a ghabhann soir ó thuaidh feadh teorainn thoir an láithreáin. Beidh rochtain ar an bhfostáisiún amach ón mbóthar atá ann cheana.

Baineann lorg 21,500m² le cumasc an fhostáisiúin leictreachais ar an láithreán agus cuimseofar ann 2 fhoirgneamh rialaithe feirme gaoithe agus na comhphárteanna leictreacha is gá chun an fuinneamh leictreach a ghineann gach tuirbín gaoithe a chomhdhlúthú agus an leictreachas sin a easpórtáil ón bhfeirm ghaoithe chuig an eangach náisiúnta.

Beidh dhá fhoirgneamh rialaithe feirme gaoithe suite laistigh de chumasc an fhostáisiúin. Beidh Foirgneamh Rialaithe an tSoláthraí Cumhachta Neamhspleách (IPP) 20.1 méadar faoi 10.7 méadar agus 6.9 méadar ar airde. Beidh Foirgneamh Rialaithe Eirgrid 25 méadar faoi 18 méadar agus 8.4 méadar ar airde. Tá líníochtaí leagan amach agus airde na bhfoirgneamh rialaithe i Líníochtaí Uimh. 05795-DR-305 agus 05795-DR-304 in Aguisín 4-6 den TMTT a ghabhann leis an iarratas seo.

Beidh córas stórála fuinnimh bunaithe ceallra-bhunaithe (BESS) suite laistigh de chumasc an fhostáisiúin 110kV. Is éard atá sa BESS go príomha 25 coimeádán cruach agus 10 aonad soláthair cumhachta atá cóimeáilte i rónna ag an láithreán forbartha.

Oibreofar an cumasc stórála ceallraí ar bhonn leanúnach, nasctha leis an bhfostáisiún ar an láithreán. Déanfar monatóireacht air i gcomhthráth leis an bhforbairt fhoriomlán agus déanfar cothabháil air ar bhonn treallach de réir mar is gá.

2.2.3.7 Cáblú an Láithreáin

Beidh gach tuirbín ceangailte leis an bhfostáisiún leictreachais ar an láithreán trí chábla leictreachais 33/66kV (cileavolta) faoi thalamh. Ceanglóidh cáblaí snáthoptaice gach tuirbín gaoithe le foirgneamh rialaithe na feirme gaoithe ag campún an fhostáisiúin ar an láithreán freisin. Rithfear na cáblaí

leictreachais agus snáthoptaice a ghabhann ó na tuirbíní go dtí an campún an fhostáisiúin ar an láithreán i dtrinsí a bheidh thart ar 1.2 méadar ar doimhneacht agus 0.6 méadar ar leithead, laistigh de bhóithre rochtana na feirme gaoithe. Leanfaidh bealach na nduchtanna cábla an rian rochtana chuig suíomh gach tuirbín.

2.2.4 Cáblail Nasctha Eangaí

Beidh gá le nasc 110kV idir an Fhorbairt atá Beartaithe agus an eangach leictreachais náisiúnta chun leictreachas a easpórtáil ón bhfeirm ghaoithe atá beartaithe. Tiocfaidh an nasc cábla sin faoi thalamh ón bhfostáisiúin atá beartaithe ar an láithreán a bheidh suite i gcúinne thoir thuaidh an láithreáin, in aice le bóthar foraoiseachta atá ann cheana. Rithfidh an nasc cábla faoi thalamh soir ó thuaidh ón bhfostáisiúin feadh an bhóthair foraoiseachta atá ann cheana ar feadh thart ar 4.7km sula dtagann sé chomh fada leis an mbóthar áitiúil gan ainm i mbaile fearainn Bhaile Ghlais.

Leanfaidh an bealach cáblaithe an nasctha eangaí atá beartaithe ó thuaidh feadh an bhóthair áitiúil ar feadh thart ar 1.6km sula gcasann sé soir ó dheas ar R314 an Bhealaigh Réigiúnaigh ar feadh 390m sula gcasfaidh sé ó dheas ar R315 an Bhealaigh Réigiúnaigh. Rachaidh an bealach cáblaithe i dtreo an deiscirt feadh R315 an Bhóthair Réigiúnaigh ar feadh thart ar 7.5km sula gcasfaidh sé soir ar an mbóthar áitiúil i mbaile fearainn na Craobhaí Móire feadh agus ag leanúint 8.4km i dtreo an oirdheiscirt. Rithfidh an bealach eangaí ó thuaidh ansin ar feadh thart ar 600m sula rachaidh sé soir feadh an bhóthair áitiúil i mbaile fearainn Lios Ghleannáin ar feadh thart ar 3km. Ansin casfaidh an bealach nasctha eangaí ó thuaidh ar an R314 ar feadh achar gairid sula gcasfaidh sé siar isteach san fhostáisiúin 110kV atá ann cheana i dTamhnach Mhór Uachtarach.

2.2.5 Crann Meitéareolaíochta

Tá crann meitéareolaíochta buan amháin beartaithe mar chuid den Fhorbairt atá Beartaithe. Beidh trealamh monatóireachta gaoithe ag airdí éagsúla feistithe ar an gcrann meitéareolaíochta. Beidh an crann suite E503515, N832315 mar a thaispeántar ar líníocht leagan amach an láithreáin i bhFíor 2-2. Beidh an crann ina struchtúr caol agus beidh sé 99m ar airde. Struchtúr neamhspleách a bheidh sa chrann. Tógfar an crann ar limistéar crua a bheidh mór go leor chun freastal ar an gcraein a úsáidfear chun an crann a thógáil, in aice le rian atá ann cheana.

2.2.6 Campúin Shealadacha Tógála

Tá cúig champún shealadacha tógála a thomhaiseann thart ar 45 méadar faoi 70 méadar agus 3,100m² in achar beartaithe mar chuid den fhorbairt feirme gaoithe.

- Tá Campún Uimh. 1 suite ag bealach isteach an láithreáin feadh bóthair atá ann cheana laistigh de 320m ó Thuirbín Uimh. 15 agus thart ar 50m siar ó champún an fhostáisiúin. (Campún Príomhúil Tógála)
- Tá Campún Uimh. 2 suite feadh bóthair atá ann cheana thart ar 230m ó Thuirbín Uimh. 7.
- Tá Campún Uimh. 3 suite feadh bóthar atá ann cheana thart ar 260m siar ó dheas de Thuirbín Uimh. 6.
- Tá Campún Uimh. 4 suite feadh bóthar nua atá beartaithe thart ar 300m ó dheas de Thuirbín Uimh. 5.
- Tá Campún Uimh. 6 suite feadh bóthar atá ann cheana agus thart ar 140m siar ó thuaidh ó Thuirbín Uimh. 19.

Beidh leagan amach na gcampún tógála mar a chéile do na cúig champún atá beartaithe. Beidh oifigí sealadacha láithreáin, saoráidí foirne, stóras ábhar tógála agus limistéir pháirceála do bhaill foirne agus do chuiditheoirí sna campúin tógála. Tabharfar comhpháirteanna na dtuirbíní go díreach chuig láithreacha na dtuirbíní atá beartaithe i ndiaidh iad a sheachadadh chuig an láithreán. Taispeántar suíomhanna na gcampún tógála ar Fhíor 2-2.

Leagan Crann

Cuimsítear i bhformhór an tsuímh le plandáil foraoiseachta buaircíní tráchtála (thart ar 64%) faoi láthair. Mar chuid den Fhorbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe, beidh gá crainn a leagan laistigh den Fhorbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe agus timpeall uirthi chun go mbeifear ábalta boinn tuirbíní, bóithre rochtana agus an bonneagar coimhdeach eile a thógáil.

Gearrfar 116 heicteár foraoiseachta go buan laistigh den Fhorbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe agus timpeall uirthi chun tógáil bonneagair agus tógáil tuirbíní a éascú.

Maidir leis na gníomhaíochtaí leagain crann a theastaíonn mar chuid den Fhorbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe, beidh gá iarratas a dhéanamh ar Cheadúnas Leagain Crainn (LFL) chuig an tSeirbhís Foraoiseachta i gcomhréir leis an “Acht Foraoiseachta” agus na Rialacháin maidir le Foraoiseacht 2017 (I.R. 191/2017) agus de réir bheartas na Seirbhíse Foraoiseachta maidir le ceadúnais leagain crann i gcomhair forbairtí feirmeacha gaoithe a dheonú. Ceanglaítear leis an mbeartas go gcuirfear cóip den chead planála maidir leis an bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe isteach leis an iarratas ar cheadúnas leagain; dá bhrí sin, ní féidir iarratas a dhéanamh ar an gceadúnas leagain go dtí go bhfaighfear cead planála i gcomhair na Forbartha Feirme Gaoithe atá Beartaithe.

Athchur Foraoiseachta

Déanfar na 116 heicteár measta a leagfar go buan ar mhaithe le lorg na dtuirbíní agus an bonneagair eile agus tógáil tuirbíní a athsholáthar nó a athchur ar bhonn heicteár ar heicteár mar choinníoll maidir le haon cheadúnas leagain a d'fhéadfaí a eisiúint i leith na forbartha feirme gaoithe atá beartaithe. Tá athchur ina cheanglas faoin Acht Foraoiseachta agus is ábhar é den chuid is mó do na próisis cheadúnaithe reachtúla atá faoi smacht na Seirbhíse Foraoiseachta.

Tograí maidir le Caitheamh Aimsire agus Taitneamhachtaí

Is éard atá sna saoráidí caitheamh aimsire agus taitneamhachtaí atá beartaithe ná sraith siúlhbhealaí marcáilte in éineacht le comharthaíocht treoiphoirte, láthair amhairc agus tús siúlóide agus páirceáil do chuairoteoirí. Tá sé i gceist go mbeadh na saoráidí caitheamh aimsire agus taitneamhachtaí atá beartaithe d'fhorbairt Feirme Gaoithe Ghleann Odhra tarraingteach do shiúlóirí, rothaithe, reathaithe conaire, i measc dreamanna eile.

Bealach Isteach agus Páirceáil do Chuairteoirí

Beidh rochtain ar an láithreán do chuairteoirí le linn na céime oibriúcháin tríd an mbealach isteach uasghrádaithe atá beartaithe amach ón mbóthar foraoise atá ann cheana féin soir ó thuaidh ón teorainn láithreáin i mbaile fearainn Ghleann Odhra. Beidh spré léargais leordhóthanach ag an mbealach isteach uasghrádaithe atá beartaithe ar mhaith le rochtain agus fágáil shábháilte feithiclí paisinéirí nó rothaithe.

Tá sé beartaithe athearraíocht a bhaint as an gcampún tógála is gaire don phríomhbhealach isteach chuig an láithreán lena úsáid mar charrchlós do chuairteoirí d'úsáideoirí caitheamh aimsire an limistéir. Nuair a bheidh an fheirm ghaoithe tógtha, déanfar uasghrádú ar dhromchla cuid den campún tógála chun dromchla carrchlóis cothrom, dlúithe a sholáthar. Níl sé beartaithe spásanna aonair páirceála a theorannú, ach beidh dóthain spáis ann chun freastal ar suas le 24 feithicil go sábháilte. Suiteálfar idircheapóir hidreacarbóin agus gaiste grin de mhéid oiriúnach mar chuid den chóras draenála don charrchlós.

Beidh an carrchlós ina phointe tuirlingthe nó ina thús siúlóide d'úsáideoirí caitheamh aimsire agus taitneamhachtaí a thiocfaidh chuig an láithreán. Cuirfidh an carrchlós pointe tuirlingthe sábháilte agus

inrochtana ar fáil, rud a chuirfear ar chumas na gcuaiteoirí a mbealach a dhéanamh amach ar an láithreán nó rothair a dhífheistiú de charranna.

2.2.8.2 Siúlbealaí Taitneamhachtaí

Tá sé beartaithe siúlbealaí marcáilte tiomnaithe agus lúb siúil a chruthú do shiúlóirí, rothaithe, reathaithe conaire agus caitheamh aimsire ginearálta faoin aer. Bainfidh na rianta agus na lúba go léir úsáid as gréasán bóithre láithreán na feirme gaoithe atá beartaithe agus ní gá aon rianta breise a thógáil. Is lúb siúil thart ar 6km é Bealach Siúlóide/Rothaíochta an Aillt Deirg tríd an láithreán, ina bhfuil binsí agus cuaillí eolais. Beidh carrchlós na dtaitneamhachtaí suite ag tús na lúibe sin. Bealach breise óna bhfuil radharc ar na tuirbíní is ea bealach líneach 2km a thosaíonn ó charrchlós na dtaitneamhachtaí go dtí an t-ardán féachana atá suite ag Tuirbín Uimh. 1. Nascfaidh an dá nasc leis an mBealach Thiar atá ann cheana féin a ritheann feadh an láithreáin.

2.2.8.3 Limistéir Suíochán

Cuirfear limistéir suíochán ar fáil ag áiteanna éagsúla ar fud an láithreáin ionas go mbeidh cuairteoirí ábalta scíth a ligean agus leas a bhaint as na radhairc áille ar an limistéir níos leithne ón láithreán, lena n-áirítear binsí adhmaid agus bord picnice.

2.2.8.4 Láthair Amhairc

Tá sé beartaithe go n-úsáidfear an limistéar crua-sheasta ag Tuirbín Uimh. 1 mar phointe amhairc ar an tírdhreach máguaird agus ar an bhfeirm ghaoithe. Is é sin an chuid is airde de na suíomhanna tuirbíní atá beartaithe. Cuimseofar ag an láthair amhairc grianghraf lánléargais lipéadaithe den radharc atá ann, limistéar suíochán agus comharthaíocht eolais ina léireofar oidhreacht an limistéir níos leithne agus an tábhacht a bhaineann le fuinneamh in-athnuaite. Cuirfear trí chineál éagsúla comharthaíochta eolais agus treoirphointe ar fáil ar fud an limistéir caitheamh aimsire agus taitneamhachtaí atá beartaithe.

2.2.9 Draenáil Láithreáin

Ba é CDM Smith a d'ullmhaigh dearadh na draenála don Fhorbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe ullmhaithe (féach Caibidil 9 den TMTT, Aguisín 2 den RTN seo). Tá sé rithábhachtach na sruthchúrsaí laistigh den láithreán agus timpeall air, agus na habhantracha síos an abhainn a bheathaíonn siad, a chosaint agus na tograí draenála is oiriúnaí á mbreithniú do Láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá Beartaithe. Dá bhrí sin, tá an dearadh draenála na Forbartha Feirme Gaoithe atá Beartaithe beartaithe go sonrach d'fhonn nach mbeidh aon tionchar diúltach aige ar cháilíocht uisce an láithreáin ná a aibhneacha ná a lochanna gaolmhara, agus dá bharr sin nach mbeidh aon tionchar aige ar abhantracha le sruth ná ar éiceachórais éiceolaíocha. Ní athrófar aon bhealaí d'aon ghnéithe draenála nádúrtha mar chuid den Fhorbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe agus roghnaíodh láithreacha tuirbíní agus bóithre nua gaolmhara ar dtús chun uiscebhealaí nádúrtha a sheachaint, agus úsáidfear bóithre atá ann cheana féin nuair is féidir. Ní bheidh aon urscaoileadh díreach isteach in aon uiscebhealaí nádúrtha, agus scaipfear na huiscí draenála go léir mar shreabhadh thar thalamh. Déanfar gach scaoileadh ó na limistéir oibre atá beartaithe thar scagairí fásra ag achar cuí ó uiscebhealaí nádúrtha. Baineadh úsáid as criosanna maolánacha 50m thar aibhneacha agus ar shrutháin, faoi seach, chun eolas a thabhairt do leagan amach na Forbartha Feirme Gaoithe atá beartaithe.

2.2.9.1 Gnéithe Draenála atá ann cheana

Ní athrófar bealaí aon ghnéithe draenála nádúrtha mar chuid den Fhorbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe. Roghnaíodh suíomhanna na dtuirbíní chun sruthchúrsaí nádúrtha a sheachaint. Teastóidh suas le 2 bhealach trasna sruthchúrsa nua agus 8 n-uasghrádú féideartha ar bhealaí trasna mar chuid den Fhorbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe.

Ní dhéanfar scaoileadh díreach ar bith isteach i sruthchúrsaí nádúrtha. Déanfar gach scaoileadh ó na limistéir oibre atá beartaithe nó ó dhraenacha idircheaptha thar thalamh fásra ag achar cuí ó shruthchúrsaí nádúrtha agus ó lochanna. Le criosanna maolánacha timpeall na ngnéithe draenála nádúrtha atá ann cheana, cuireadh bonn eolais faoi leagan amach na Forbartha Feirme Gaoithe atá Beartaithe agus tá siad léirithe ar liníochtaí dhearadh na draenála.

I gcás ina bhfuil draenacha saorga i bhfeidhm faoi láthair gar do na limistéir oibre atá beartaithe, b'fhéidir go mbeadh gá na draenacha sin a atreorú timpeall na limistéir oibre atá beartaithe chun an méid uisce gar do na limistéir oibre a íoslaghdú. I gcás nach féidir draenacha saorga a atreorú thart ar limistéir oibre atá beartaithe, déanfar na draenacha a bhlocáil lena chinntiú nach mbeidh aon bhealach díreach ag uisce lán le dríodar ó na limistéir oibre chuig sruthchúrsaí eile. I gcás ina gcaithfear draenacha a bhlocáil, ní dhéanfar iad a bhlocáil go dtí go gcuirfear córas draenála malartach i bhfeidhm chun an t-uisce céanna a láimhseáil.

Coinneofar draenacha saorga atá ann cheana i gcomharsanacht bhóithre an láithreáin atá ann cheana ina suíomh reatha nuair is féidir. Má táthar ag súil go bhfaighidh na draenacha saorga sin uisce draenála ó limistéir oibre, cuirfear dambaí seiceála ar fáil (mar atá sonraithe thíos) chun sreabhadh agus ualaí dríodair sna draenacha saorga sin atá ann cheana a rialú. Más gá oibreacha leathnúcháin nó feabhsúcháin a dhéanamh feadh na mbóithre atá ann cheana, déanfar na hoibreacha ar an taobh eile den bhóthar ón draein, más féidir.

Tá cur síos iomlán déanta ar na sonraí faoi na bearta draenála go léir atá beartaithe a ionchorprú san Fhorbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe curtha síos i gCuid 4.7, Caibidil 4 den TMTT, i gCuid 9.4.2, Caibidil 9 'Hidreolaíocht agus Hidrigeolaíocht' (Aguisín 2) agus i gCuid 3.2 de CEMP, Aguisín 1 den RNT seo.

2.2.10 Bealaí Trasna Glanréise atá Beartaithe

Tá roinnt sruthchúrsaí nádúrtha laistigh de láithreán fhorbairt Feirme Gaoithe Ghleann Odhra.

Tá sé beartaithe bealaí trasna glanréise a thógáil feadh na mbóithre rochtana ar an bhfeirm ghaoithe ag 2 shuíomh ag baint úsáid as tóchar bosca gan bhun. Taispeántar suíomhanna na mbealaí trasna sin ar na liníochtaí leagan amach in Aguisín 4-1 den TMTT seo. Cinnteofar leis na modheolaíochtaí trasnaithe sruthchúrsa glanréise a thaispeántar thíos nach mbeidh aon oibreacha ionsrutha riachtanach.

Tógfar na bealaí trasna sruthchúrsa de réir shonraíochtaí um threoirilínte deartha droichead Oifig na nOibreacha Poiblí 'Tógáil, Athchur nó Athrú Droichead agus Tóchar - Treoir maidir le hIarratas a dhéanamh ar Chead faoi Alt 50 den Acht Dréineála Airtéirighe, 1945', agus i gcomhairle le hIascach Intíre Éireann. Tógfar tacaí ó aonaid réamhtheilgte mar aon le boinn in-situ, a chuirfear laistigh d'ábhar aislíonta inghlactha.

Déanfaidh innealtóir sibhialta/struchtúrach an tionscadail agus hidreolaí tionscadail cigireachtaí deimhniúcháin ar gach suíomh trasnaithe sruthchúrsa nua atá beartaithe sula dtógfar gach bealach trasnaithe.

2.2.11 Bealaí Trasna Sruthchúrsaí/Tóchar Nasctha Eangaí

Tá 10 mbealach trasna droichid ar an iomlán feadh an bhealaigh cábla atá beartaithe, lena n-áirítear 10 bealach trasna HDD. Beidh 30 bealach trasna tóchair ar an gcábla faoi thalamh atá beartaithe feadh an bhealaigh cábla atá beartaithe freisin. Tá sceideal de na tóchair a sainaithníodh agus an modh trasnaithe atá beartaithe a chuirfear chun feidhme mionsonraithe in Aguisín 4-6 den TMTT seo agus taispeántar na suíomhanna ar liníochtaí leagan amach an láithreáin in Aguisín 4-1. I gcás ina dtrasnaíonn an bealach cábla sruthchúrsaí atá ann cheana, ullmhóidh an Conraitheoir ráiteas mionsonraithe ar an modh tógála sula dtosófar an tógáil agus ní mór don Údarás Áitiúil agus do na gníomhaireachtaí timpeallachta ábhartha é a cheadú. Beidh an cábla suite laistigh den deic droichid i gcás ina bhfuil doimhneacht agus

leithead leordhóthanach ar fáil ar an droichead, agus ina bhfuil doimhneacht agus leithead leordhóthanach ar fáil, féadfar claondruileáil chothrománach (HDD) a úsáid mar mhalairt air sin.

Tá sé beartaithe tóchair atá ann cheana a thrasnú ag baint úsáid as trinseáil oscailte le híosbhealach nó uasbhealach, ag brath ar dhoimhneacht an tóchair. Déanfar suirbhé deimhniúcháin láithreán ar na tóchair go léir mar chuid den chéad chéim eile den tionscadal roimh an tógáil chun torthaí na suirbhéanna i gcéim an deartha a dheimhniú.

Tá treoirlinnte foilsithe ag Iascach Intíre Éireann maidir le hoibreacha tógála feadh dobharlach dar teideal “*Riachtanais maidir le Cosaint Gnáthóg Iascaigh le linn Oibreacha Tógála agus Forbartha ag Láithreáin Abhann*”, agus cloífead leis na treoirlinnte sin le linn thógáil na forbartha atá beartaithe.

Claondruileáil Choithrománach

Tá sé beartaithe Claondruileáil Choithrománach (HDD) a chur chun feidhme le haghaidh 10 mbealach trasna. Mar sin féin, i ndiaidh imscrúduithe deimhniúcháin láithreáin a dhéanamh roimh an tógáil, d’fhéadfadh sé go mbeadh gá le HDD a úsáid le haghaidh bealaí trasna breise.

Modh druileála faoi bhacainní amhail droichid, tóchair, iarnróid, sruthchúrsaí etc. is ea Claondruileáil Choithrománach (HDD) d’fhonn duchtanna cábla a shuiteáil faoin mbacainn. Úsáidtear an modh sin gcás nach féidir na duchtanna a shuiteáil ag baint úsáid as modhanna suiteála caighdeánacha. Seo a leanas an mhodheolaíocht HDD atá beartaithe: -

- Beidh limistéar oibre de thart ar 40 méadar cearnach fálaithe ar an dá thaobh de bhealach trasna na habhann
- Beidh an rige druileála agus na haonaid láimhseála sreabhán suite ar thaobh amháin den droichead agus stórálfar iad ar bhundaí PVC 0.5mm dhá bhunda lena gcuirfear cosc ar aon doirteadh sreabháin agus rith uisce stoirme chun srutha.
- Déanfar poill isteach agus amach (1m x 1m x 2m) a thochailt ag baint úsáid as tochtaltóir, stórálfar an t-ábhar tochtailte laistigh den limistéar oibre ar feadh seala agus úsáidfear é le haghaidh athchóirithe nó déanfar é a dhiúscairt chuig saoráid cheadúnaithe.
- Cuirfear bosca cruach 1m x 1m x 2m i ngach poll. Beidh aon sreabháin druileála a thiocfaidh ar ais ón tollpholl sa bhosca sin.
- Cuirfidh suirbhéir an bhéalmhír druileála ar bun, agus brúfaidh an druileálaí an tsreang druileála isteach sa talamh agus stiúrfaidh sé/sí cosán an tholláin faoin sruthchúrsa.
- Déanfaidh suirbhéir monatóireacht ar na hoibreacha druileála lena chinntiú nach sárófar na struis agus na brúnna títíme samhaltaithe.
- Déanfar na gearrthóga druileáilte a shruthlú ar ais go dtí an bosca cruach sa pholl iontrála le sreabhán druileála.
- Nuair a bheidh an chéad pholl píolótach críochnaithe, suiteálfar treoirpholl nó réamaire cúil sa pholl amach agus tarraingoidh sé píopa druileála ar ais tríd an toll go dtí taobh na hiontrála.
- Nuair a bheidh na tollphoill go léir críochnaithe, cuirfear cóimeáil tarraingthe ar bun ar an druil agus tarraingoidh sé sin an duchtáil isteach sa pholl.
- Bainfear na boscaí cruach, agus déanfar an sreabhán druileála a dhiúscairt i saoráid cheadúnaithe.
- Déanfar na duchtanna a ghlanadh agus a dhíon agus déanfar suirbhéireacht ar a suíomh suiteála.
- Athchóireofar na poill isteach agus amach de réir shonraíocht Líonraí BSL, EirGrid agus Chomhairle Contae Mhaigh Eo.
- Suiteálfar cúplóir aistrithe ar gach taobh den droichead/i ndiaidh na claondruileála coithrománaí de réir riachtanais Líonraí BSL agus EirGrid, ceanglóidh sé sin na duchtanna HDD leis na duchtanna caighdeánacha.

Suiteálfar bá siúntála nó cuasán aistrithe ar gach taobh den droichead/í ndiaidh na claondruileála cothrománaí de réir riachtanais Líonraí BSL agus EirGrid.

2.3

Oibriú

Meastar go mairfidh an Fhorbairt Feirme Gaoithe atá beartaithe thart ar 35 bliain. Tá cead pleanála á lorg le haghaidh tréimhse oibriúcháin 35 bliain a thosóidh ó dháta choimisiúnú lánoibríochtúil na feirme gaoithe. Le linn na tréimhse oibriúcháin, oibreoidh na tuirbíní gaoithe go huathoibríoch ó lá go lá, ag freagairt trí threalamh ainéimiméadrachta agus córais rialaithe d'athruithe i luas agus i dtreo na gaoithe.

Ceanglófar na tuirbíní gaoithe le chéile, agus seolfar sonraí ó na tuirbíní gaoithe chuig ionad rialaithe lasmuigh den láthair. Déanfaidh an soláthraí tuirbíní gaoithe monatóireacht lasmuigh den láthair freisin. Déanfar monatóireacht ar aschur, ar fheidhmíocht, ar luasanna gaoithe, agus ar fhreagairt ar aon aláraim eochrach ag ionad rialaithe lasmuigh den láthair 24 uair sa lá.

Beidh gach tuirbín faoi réir clár gnáthchothabhála lena n-áirítear roinnt seiceálacha agus athrú ábhar inchaite, lena n-áirítear athruithe ola. Ina theannta sin, beidh gá le cothabháil neamhsceidealaithe, a d'fhéadfadh a bheith éagsúil ó athshocrú aláraim go hathruithe móra ar chomhpháirteanna a éilíonn craein. Beidh feithiclí ceithre roth tiomána nó veaineanna i gceist le trácht cothabhála. Beidh cothabháil thréimhsiúil ag teastáil ar chomhpháirteanna an fhostáisiúin leictreachais agus ar rianta an láithreáin freisin.

2.4

Díchoimisiúnú

Meastar go mairfidh na tuirbíní gaoithe atá beartaithe mar chuid den Fhorbairt atá Beartaithe thart ar 35 bliain. I ndiaidh dheireadh shaolré oibríochtúil na feirme gaoithe, féadfar na tuirbíní gaoithe a choinneáil agus an tsaoiré oibríochta a shíneadh nó foireann nua tuirbíní a chur ina n-áit, faoi réir cead pleanála a fháil. I gcás nach gcuirfear ceachtar de na roghanna thuas chun feidhme, déanfar an Fhorbairt atá Beartaithe a dhíchoimisiúnú go hiomlán mar a comhaontaíodh leis an Údarás Pleanála. Beidh an fostáisiún ar an láthair ansin i gcónaí mar go mbeidh sé faoi úinéireacht BSL agus beidh sé ina chuid bhuan den eangach leictreachais náisiúnta.

Nuair a dhéanfar an Fhorbairt atá Beartaithe a dhíchoimisiúnú, dhéanfaí na tuirbíní gaoithe a dhíchóimeáil in ord droim ar ais ar an dóigh ar tógadh iad. Dhéanfaí gach comhpháirt den tuirbín os cionn na talún a dheighilt agus a bhaint lasmuigh den láthair lena n-athchúrsáil. Choinneofaí boinn na dtuirbíní ina n-áit faoi thalamh agus clúdófar iad le cré agus cuirfear síolta nua síos de réir mar is cuí. Meastar gur rogha níos stuama ó thaobh an chomhshaoil de a bheadh ann bunchlocha na dtuirbíní a fhágáil in situ, toisc go bhféadfadh núis shuntasacha comhshaoil, amhail torann, deannach agus/nó creathadh a bheith mar thoradh ar an méid sin coincreíte treisithe a bhaint den talamh. Fágfar bóithre an láithreáin in situ, le haghaidh oibríochtaí foraoiseachta amach anseo. Fágfar an bonneagar áiseanna agus caitheamh aimsire in situ freisin. Bainfear cáblaí faoi thalamh, lena n-áirítear nascadh na heangaí, agus fágfar an dúchtáil mar atá sé.

Rinneadh Plean Díchoimisiúnaithe a ullmhú agus cuimsítear é mar Aguisín 4-7 den TMTT a ghabhann leis an iarratas seo, a chomhaontófar leis an údarás áitiúil sula ndéanfar aon díchoimisiúnú. Tugtar sonraí sa phlean faoi na modheolaíochtaí a ghlacfar, le linn an díchoimisiúnaithe, na rialuithe comhshaoil a chuirfear chun feidhme, an Nós Imeachta um Fhreagairt Éigeandála a ghlacfar, modhanna chun comhlíonadh a athbhreithniú agus clár tascach d'oibreacha díchoimisiúnaithe.

Map Legend

- ETAR Site Boundary
- Existing Roads
- Met Mast
- Turbine Layout
- Coillte Biodiversity Area
- Borrow Pits
- Construction Compounds
- Hardstand Footprints
- New Roads
- Substation
- Security Cabin
- Temporary Road Widening
- Turbine storage
- Alternative Assessed Access Road

Drawing Title
Proposed Windfarm Infrastructure

Project Title
Glenora Windfarm

Drawn By RM	Checked By CM
Project No. 201120	Drawing No. Figure 2.2
Scale 1:40,582	Date 01/12/2023

MKO
Planning and
Environmental
Consultants

Tuam Road, Galway
Ireland, H91
+353 (0) 91 735611
email: info@mkofireland.ie
Website: www.mkofireland.ie

3.

SAINTRÉITHE NA TIMPEALLACHTA GLACTHA

Déantar cur síos iomlán sa chuid seo ar na suirbhéireachtaí éiceolaíocha a rinneadh chun bonn eolais a chur faoin RTN seo. Tá cur síos ginearálta ar éiceolaíocht láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá Beartaithe le fáil i dTuarascáil Scagtha an MC i **gCuid 4** den RTN seo. Déantar cur síos thíos ar na suirbhéireachtaí sonracha a rinneadh chun measúnú a dhéanamh ar na héifeachtaí féideartha ar na Láithreáin Eorpacha a sainaithníodh.

3.1

Modheolaíochtaí

3.1.1

Raon feidhme agus Comhairliúchán

Rinne MKO cleachtadh scóipeála le linn ullmhú an RTN seo agus na ndoiciméad um iarratas pleanála gaolmhar, mar a thuairiscítear go hiomlán i gCaibidil 2, Alt 2.6 den TMTT a ghabhann leis.

Tá cóipeanna de na freagairtí scóipeála go léir le fáil in Aguisín 2.1 den TMTT a ghabhann leis seo. Le moltaí na gcomhairlithe, cuireadh bonn eolais faoin bpróiseas ullmhúcháin TMTT agus faoin ábhair an RTN. Tugadh aghaidh RTN seo ar na tuairimí a ardaíodh sna freagairt scóipeála a fuarthas.

Cuireadh iarratas ar shonraí chuig Aonad Sonraí Eolaíochta na Seirbhíse Páirceanna Náisiúnta agus Fiadhúlra agus fuarthas freagairt ar an 27 Bealtaine 2021. Ba an t-aon speiceas a thaifead an SPNF a bhí ina LCanna freisin d'aon LCSanna (Caomhnú) a bhféadfadh tionchar a bheith orthu ná Caonach Crúcach Snasta (*Hamatocaulis vernicosus*), Mórán Réisc (*Saxifraga hirculus*) agus Dobharchú (*Lutra lutra*).

Chomh maith leis an méid thuas, tionóladh dhá chruinniú leis an SNPF ar an 24.09.2021 agus ar an 24.01.2022 chun gnéithe éiceolaíocha agus bliain éaneolaíocha na Forbartha Feirme Gaoithe atá beartaithe a phlé.

Modheolaíochtaí Suirbhéireachta Éiceolaíche

Rinneadh suirbhéireacht chuimsitheach ar bhitheagsúlacht Theorainn iomlán Láithreáin an TMTT ar dhátaí éagsúla le linn 2021, 2022 agus 2023. Sna codanna seo a leanas, déantar cur síos iomlán ar na suirbhéireachtaí éiceolaíocha a rinneadh agus tugtar sonraí faoi na modheolaíochtaí, dátaí na suirbhéireachta agus an treoir a leanadh.

Réamhshuirbhéanna Ildisciplíneacha Éiceolaíochta

Rinneadh réamhshuirbhéanna ildisciplíneacha éiceolaíocha i gcomhréir le treoirlínte TII maidir le *Teicnící Suirbhéireachta Éiceolaíche do Flora agus Fauna faoi Chosaint le linn pleanáil Scéimeanna Bóithre Náisiúnta* (TII, 2009) le Inga Reich (B.Sc., Ph.D.), Sarah Mullen (B.Sc., M.Sc.), Ph.D.), Kevin McElduff (B.Sc.), Colin Murphy (B.Sc., M.Sc.), Rachel Minogue (B.Sc.) laistigh de Theorainn Láithreáin an TMTT ar na dátaí seo a leanas le linn 2021, 2022, and 2023:

- > 2 Iúil 2021
- > 9 Iúil 2021
- > 18 Lúnasa 2021
- > 2 Meán Fómhair 2021
- > 24 Meán Fómhair 2021
- > 18 Eanáir 2022
- > 25 Eanáir 2022
- > 20 Aibreán 2023
- > 3 Bealtaine 2023

Cuireadh na suirbhéireacht uile ar fhásra laistigh den tréimhse optamach le haghaidh suirbhéireachtaí fásra/mapáil gnáthóige, i.e., Aibreán go Meán Fómhair. (Smith *et al.*, 2011). Críochnaíodh scrúdú chuimsitheach ar Theorainn Láithreáin an TMTT. Níor úsáideadh suirbhéireachtaí a rinneadh lasmuigh den tréimhse sin chun gnáthóga a mheas.

Dearadh na réamhshuirbhéanna freisin lena bhrath an raibh nó nach raibh réimse speiceas faoi chosaint ar fáil.

Clúdaíodh go chuimsitheach sna réamhshuirbhéanna ildisciplíneacha Teorainn iomlán Láithreáin an TMTT i gcás gnéithe agus suíomhanna a bhfuil tábhacht éiceolaíoch leo. Bunaithe ar thorthaí an réamhshuirbhé ildisciplínigh, rinneadh tuilleadh suirbhéanna spriocdhírthe mionsonraithe le linn cuairteanna suirbhéireachta leantacha a bhain go saineiúil le speicis shonracha. Déantar cur síos mionsonraithe orthu sin thíos. Rinneadh na suirbhéanna sin i gcomhréir le *Treoirlínte an Údarais um Bóithre Náisiúnta (ÚBN) maidir le Teicnící Suirbhéireachta Éiceolaíche do Flora agus Fauna faoi Chosaint ar Scéimeanna Bóithre Náisiúnta* (ÚBN, 2009).

Le linn na réamhshuirbhéanna ildisciplíneacha, cuardaíodh Speicis Choimhthíocha Ionracha (IAS) atá liostaithe faoin Tríú Sceideal de Rialacháin na gComhphobal Eorpach 2011 (arna leasú).

Déantar cur síos sna fochodanna seo a leanas ar mhodheolaíochtaí suirbhéireachta spriocdhírthe eile a rinneadh ag an láithreán.

Suirbhéireacht éan

Rinneadh suirbhéireachtaí fairsinge éan chun bonn eolais a chur faoin TMTT agus rinneadh athbhreithniú orthu agus an RTN seo á ullmhú. Mar a chuirtear síos go hiomlán sa Tuarascáil Measúnaithe Tionchair Éan a d'ullmhaigh Malachy Walsh agus Brian Madden (aguisín 7b) a ghabhann leis an TMTT agus Aguisín 4 den RTN seo maidir leis an bhforbairt atá beartaithe, rinneadh suirbhéireacht éan thiomnaithe i gcomhréir leis an dea-chleachtas tionscail i.e. *Scottish Natural Heritage (2017) 'Recommended bird survey methods to inform impact assessment of onshore wind farms. Scottish Natural Heritage'*.

Bhí dhá phríomhghné sna suirbhéanna allamuigh: faire ó ionaid faire (IF) chun sonraí gníomhaíochta eitilte a bhailiú do na speicis sprice, agus suirbhéanna spriocdhírthe dáileacháin agus líonmhaireachta chun tuiscint a fháil ar na speicis éan atá le fáil sa limistéar a bhféadfadh tionchair a bheith ag an bhforbairt orthu.

Bhí na gnéithe seo a leanas sna suirbhéanna spriocdhírthe dáileacháin agus líonmhaireachta a rinneadh:

Séasúr Suirbhéireachta Pórúcháin (Aibreán go Meán Fómhair)

- Suirbhéireachtaí Traschriosacha agus Comhairimh Pointí
- Réamhsuirbhéireachtaí
- Suirbhéireachtaí Oíche
- Suirbhéireachtaí Cúlchríocha

Séasúr Suirbhéireachta an Gheimhridh (Deireadh Fómhair go Márta)

- Suirbhéireachtaí Traschriosacha agus Comhairimh Pointí
- Réamhsuirbhéireachtaí
- Suirbhéanna cúlchríocha

Suirbhéireachtaí Ionaid Faire

Rinneadh suirbhéireacht stáitse i gcomhréir le treoirchoiciméad Scottish Natural Heritage “Recommended bird survey methods to inform impact assessment of onshore wind farms” (SNH, 2017). Ba é an aidhm fhoriomlán leis na suirbhéireachtaí sin leibhéal gníomhaíochta eitilte na spriocspeiceas a chainníochtú laistigh de limistéar suirbhéireachta na gníomhaíochta eitilte, ar glacadh leis gurb é sin an limistéar sin ina gcuimsítear láithreán na feirme gaoithe atá beartaithe a shíneann amach go dtí achar 500 m thar an teorainn láithreáin.

Moltar in SNH (2017) tréimhse suirbhéireachta 2 bhliain ar a laghad ina gcuimseofar 72 uair an chloig in aghaidh an láithreáin IF roinnte idir séasúir (36 uair an chloig pórúcháin agus 36 uair an chloig neamhphórúcháin) in aghaidh na bliana.

Rinne pearsanra cáilithe suirbhéireachtaí IF gach mí don gheimhreadh agus do na séasúir phórúcháin a cuimsíodh sa tréimhse 4 bliana ó Aibreán 2019 go Márta 2023, agus na míonna sin san áireamh. Baineadh amach 36 uair an chloig suirbhé go ginearálta ag gach suíomh IF i ngach séasúr le linn na tréimhse suirbhé 4 bliana ar an iomlán. Ar an iomlán, baineadh amach an líon íosta uaireanta IF arna mholadh ag an SNH (2017) ag gach IF.

Roghnaíodh suíomhanna IF chun an clúdach láithreáin is mó a sholáthar. Roghnaíodh seacht suíomh IF agus rinneadh suirbhéireacht orthu le linn an gheimhridh agus na séasúr pórúcháin. Tá

comhordanáidí eangái Thrasteilgean Mercator na hÉireann (ITM) do gach suíomh IF ar fáil sa tábla thíos.

Tábla 3-1. Suíomhanna VP agus comhordanáidí ITM gaolmhara

Ionad Faire	Comhordanáidí Eangai ITM
1	501874 833565
2	503387 834934
3	504150 834475
4	505610 832136
5	507221 832235
6	503674 835781
7	505664 834300

3.2.2.2 Suirbhéanna Dáileacháin agus Líonmhaireachta

Rinneadh suirbhéanna dáileacháin agus líonmhaireachta éagsúla chun líon agus dáileadh speiceas éan áitiúil agus imirceach a thaifeadadh a úsáideann an láithreán nó an ceantar máguaird a bhféadfadh an togra tionchar a imirt orthu, go díreach nó go hindíreach.

3.2.2.2.1 Séasúr Pórúcháin

Suirbhéireachtaí Traschríosacha agus Comhaireamh Pointí

Rinneadh suirbhéireachtaí traschríosacha gach mí le linn thréimhse an tséasúir pórúcháin don chéad dá bhliain de na suirbhéireachtaí, mar a leagtar amach sa tábla thíos.

Rinneadh suirbhéireachtaí traschríosacha laistigh de theorainn láithreán na feirme gaoithe atá beartaithe ag baint úsáid as dhá bhealach thraschríosacha ar leithligh (A & B) a bhain leas as an ngréasán bóithre rochtana foraoiseachta inmheánach reatha laistigh den láithreán (féach Aguisín 2 den TMTE le haghaidh bealaí traschríosacha mapáilte). Roghnaíodh na bealaí traschríosacha chun clúdach ionadaíoch de na gnáthóga uile a sholáthar, idir chinn oscailte agus chinn dhúnta, atá le fáil laistigh de theorainn láithreán na feirme gaoithe atá beartaithe, lena n-áirítear foraoiseacht aibí agus glanleagan crann den chuid is mó.

Taifeadadh comhaireamh na speiceas éan uile a chonacthas nó a chualathas, laistigh de 100 m de na bealaí traschríosacha de ghnáth, cé go rabhtas ábalta éin a bhrath ag achair níos faide mar gheall ar thopagrafaíocht an tírdhreacha. I gcás inar taifeadadh spriocspeicis agus/nó speicis thánaisteacha, nótáladh/mapáladh limistéir ghníomhaíochta agus iompraíochta ginearálta.

Rinneadh suirbhé ar éin freisin i ngach suirbhéireacht thraschríosach ag baint úsáid as modheolaíochtaí comhairimh pointe (PC). Rinneadh suíomhanna comhairimh pointí a shuí ag eatraimh 500 m go 600 m feadh fhad iomlán gach bealaigh thraschríosach. I Suirbhéireacht Thraschríosach A, cuimsíodh deich suíomh PC (PC1-PC10) agus i Suirbhéireacht Thraschríosach B, cuimsíodh cúig shuíomh PC (PC1-PC5).

Tábla 3-2. Mionna suirbhéireachta traschríosaí pórúcháin laistigh de láithreán TMTE (2019 - 2022)

Tréimhse Suirbhé	Mionna Suirbhéireachta Traschríosaí Comhfhreagracha
Pórú 2019	Aibreán, Bealtaine, Meitheamh, Iúil, Lúnasa agus Meán Fómhair 2019
Pórú 2020	Bealtaine*, Meitheamh, Iúil, Lúnasa agus Meán Fómhair 2020
Pórú 2021	Aibreán, Meitheamh agus Lúnasa 2021
Pórú 2022	Meitheamh, Iúil agus Meán Fómhair 2022

Réamhshuirbhéireachtaí an tséasúir Pórúcháin

Rinneadh réamhshuirbhéanna le linn an tséasúir pórúcháin lena fháil amach an raibh spriocspeicis ar fáil i limistéir gnáthóige pórúcháin a d'fhéadfadh a bheith oiriúnach laistigh de mhaolán limistéar na suirbhéireachta 500 m timpeall ar láithreán na feirme gaoithe atá beartaithe. Bhí na modheolaíochtaí bunaithe go ginearálta ar na modhanna a gcuirtear síos orthu in Bibby et al., (2000) agus Gilbert et al., (1998).

Cuimsíodh i mbealaí réamhshuirbhéanna le linn an tséasúir pórúcháin limistéir a bhféadfadh gnáthóga oiriúnacha a bheith iontu, lena n-áirítear portach oscailte, atá le fáil laistigh den mhaolán 500 m timpeall ar an láithreán. Baineadh úsáid as dhá bhealach suirbhéireachta éagsúla (A & B) ar an iomlán le linn iomlán thréimhsí suirbhéireachta an tséasúir pórúcháin (samhradh 2019 go samhradh 2022). Cuimsíodh i mBealach A an portach oscailte a shíneann ó thuaidh agus siar ó theorainn láithreáin na feirme gaoithe atá beartaithe, agus i mBealach B, cuimsíodh an portach oscailte atá suite soir ó thuaidh ó theorainn láithreáin na feirme gaoithe atá beartaithe.

Bhí formhór an phortaigh oscailte timpeall ar láithreán na feirme gaoithe atá beartaithe cuimsithe sna bealaí réamhshuirbhé a úsáideadh. Níor cuireadh limistéar portaigh laistigh den mhaolán 500 m soir ón láithreán san áireamh mar gheall ar an tír-raon an-ghéar agus na hábhair inní faoi shláinte agus sábháilteacht; bhí an limistéar sin clúdaithe go hiomlán ag limistéir léargais VP4 agus VP5 a chuirfeadh le gabháil gníomhaíochta na spriocspeiceas sa limistéar sin, i gcás go raibh siad ar fáil. Tá bealaí réamhshuirbhé an tséasúir pórúcháin mapáilte in Aguisín 2 den TMTE.

Tá na dátaí ar a ndearnadh réamhshuirbhéanna le linn an tséasúir pórúcháin agus na bealaí a úsáideadh ar gach dáta leagtha amach sa tábla thíos.

Tábla 3-3. Réamshuirbhéanna an tséasúir pórúcháin 2019 – 2022 laistigh de limistéar suirbhéireachta 500 m thart ar láithreán TMTE

Tréimhse na Suirbhéireachta	Dáta na Suirbhéireachta	Bealach na Suirbhéireachta
Pórú 2019	16 Iúil 2019	Bealach A
Pórú 2020	8 Bealtaine 2020	Bealach A & B
Pórú 2021	15 Iúil 2021 21 Iúil 2021 28 Iúil 2021	Bealach A Bealach B Bealach A & B
21 Iúil 2021	17 Meitheamh 2022 24 Lúnasa 2022	Bealach A & B Bealach A & B

Suirbhéireachtaí Pórúcháin Oíche (laistigh de Láithreán TMTE)

Rinneadh suirbhéireachtaí pórúcháin oíche laistigh de limistéir ina bhfuil gnáthóg pórúcháin oiriúnach do chreabhair (*Scolopax rusticola*) agus do thuirneí lín (*Caprimulgus europaeus*) laistigh de theorainn láithreáin na feirme gaoithe atá beartaithe chun aon ghníomhaíocht phórúcháin fhéideartha a thaifeadadh.

Suirbhéireachtaí Cúlchríocha Pórúcháin

Rinneadh suirbhéireachtaí cúlchríocha séasúir pórúcháin, lenar bhain traschriosanna spreagtha den chuid ba mhó, inar cuimsíodh an limistéar thart ar láithreán na feirme gaoithe atá beartaithe, le linn an tséasúir pórúcháin in 2019, 2021 agus 2022. Sna traschriosanna spreagtha, úsáideadh codanna den ghréasán bóithre áitiúil atá ann cheana a shíneann amach go dtí ga thart ar 5 km ón láithreán. Cuimsíodh limistéar portaigh réitithe atá suite thart ar 1.5 km ó thuaidh ón láithreán i suirbhéireachtaí cúlchríocha séasúir pórúcháin 2019 freisin.

Ba é an príomhchuspóir leis na suirbhéireachtaí sin aon limistéir spéise fhéideartha laistigh de cheantar máguaird an láithreáin maidir le héin uisce agus éin chreiche a bhí ag pórú a shainaithint, agus fianaise ar ghníomhaíocht phórúcháin a thaifeadadh, más ann di. Taifeadadh na spriocspeicis go léir, i gcás gur thángthas orthu. Leagtar amach sa tábla thíos na dátaí ar a ndearnadh suirbhéireachtaí cúlchríocha le linn thréimhsí suirbhéireachta pórúcháin 2019, 2021 agus 2022.

Tábla 3-4. Suirbhéireachtaí cúlchríocha pórúcháin 2019, 2021, 2022

Tréimhse na Suirbhéireachta	Dáta na Suirbhéireachta	Cineál/Limistéar Suirbhé
Pórú 2019	18 Iúil 2019	Comhaireamh - Portach Réitithe ó thuaidh ón láithreán, agus Traschrios Spreagtha
Pórú 2021	28 Meitheamh 2021	Traschrios Spreagtha
Pórú 2022	15 Meán Fómhair 2022	Traschrios Spreagtha

Rinneadh suirbhéanna cúlchríocha le linn an tséasúir pórúcháin ar dhátaí áirithe freisin ag suíomhanna réamhroghnaithe sa tírdhreach níos leithne thart ar láithreán na feirme gaoithe atá beartaithe a sainaithníodh mar shuíomhanna a bhféadfadh spriocspeicis a fháil iontu. Cuimsíodh na limistéir seo a leanas:

- Trá Bhaile an Chaisil/Cuan Bhun an Trathair – suite thart ar 6.1 km soir ó thuaidh.
- Ceann Dhún Phádraig - suite thart ar 9.5 km soir ó thuaidh. Dhírigh an tsuirbhéireacht sin ar chomhaireamh éan ar aillte mara agus ar uisce oscailte agus áiríodh leis traschrios spreagtha timpeall cheantar an chinn tíre.

3.2.2.2.2 Winter Season

Suirbhéireachtaí Traschriosacha le Comhaireamh Pointí

Rinneadh suirbhéireachtaí traschriosacha laistigh de theorainn láithreáin na feirme gaoithe atá beartaithe ag baint úsáid as an dá bhealach thraschriosanna chéanna (A & B) feadh na rianta rochtana foraoiseachta atá ann cheana a úsáideadh le linn shuirbhéireachtaí an tséasúir pórúcháin (féach Aguisín 2 den TMTE le haghaidh bealaí traschriosacha mapáilte). Leis na bealaí traschriosacha soláthraíodh clúdach ionadaíoch de na gnáthóga uile a sholáthar, idir chinn oscailte agus chinn dhúnta, lena

mbaineann foraoiseacht aibí agus glanleagan crann den chuid is mó, laistigh de theorainn láithreáin na feirme gaoithe atá beartaithe.

Maidir leis na suirbhéireachtaí traschríosacha pórúcháin (féach Cuid 5.3.1.2.1 thuas) rinneadh suirbhéireachtaí traschríosacha gach mí le linn thréimhse suirbhéireachta an gheimhridh don chéad dá bhliain den suirbhé, agus ina dhiaidh sin rinneadh iad ar bhonn rothlach lenar bhain trí mhí in aghaidh thréimhse suirbhéireachta an gheimhridh, mar a leagtar amach sa tábla thíos.

Tábla 3-5. Mionna suirbhéireachta traschriosáí an Gheimhridh (2019/20 go 2022/23) laistigh de láithreán TMTE

Tréimhse na Suirbhéireachta	Mionna Suirbhéireachta Traschriosáí Comhfhreagracha
Geimhreadh 2019/20	Deireadh Fómhair, Samhain, Nollaig 2019 & Eanáir, Feabhra agus Márta 2020
Geimhreadh 2020/21	Deireadh Fómhair, Samhain, Nollaig 2020 & Eanáir, Feabhra agus Márta 2021
Geimhreadh 2021/22	Deireadh Fómhair agus Nollaig 2021 agus Eanáir 2022
Geimhreadh 2022/23	Samhain 2022 agus Feabhra agus Márta 2023

Réamhsuirbhéireachtaí Shéasúr an Gheimhridh

Rinneadh réamhsuirbhéanna geimhridh lena fháil amach an raibh spriocspeiceas le fáil i limistéir a bhféadfadh gnáthóg oiriúnach a bheith iontu laistigh den limistéar staidéir. Maidir leis na réamhsuirbhéanna don séasúr pórúcháin, díreann na suirbhéanna sin ar ghnáthóg inbhuanaithe atá suite laistigh den mhaolán suirbhéireachta 500 m thart ar láithreán na feirme gaoithe atá beartaithe. Baineadh úsáid as na bealaí réamhsuirbhé céanna (Bealach A & B) a úsáideadh le linn réamhsuirbhéanna an tséasúir pórúcháin do na réamhsuirbhéanna i séasúr an gheimhridh (geimhreadh 2019/20 go geimhreadh 2022/23).

Bhí an mhodheolaíocht bunaithe go ginearálta ar na modhanna a gcuirtear síos orthu in Bibby et al., (2000). Taifeadh gach spriocspeiceas agus tánaisteach, agus leagan béim ar an gcearc fhraoigh, ar an meirliún, ar an bhfeadóg bhuí agus speicis lapairí agus éan creiche eile. Le linn gach réamhsuirbhé, shiúil suirbhéirí an bealach/na bealaí réamhroghnaithe laistigh de limistéir gnáthóige oiriúnaí agus thairfead siad aon ghártha nó gníomhaíocht a breathnaíodh. Chuir suirbhéireacht mhí an Mhárta a rinneadh in 2022 agus 2023 le gabháil sonraí ar spriocspeicis a d'fhéadfadh a bheith ag pórú sa limistéar suirbhé 500 m (i.e., iarrachtaí luathphórúcháin féideartha), i gcás inarb ann dóibh.

Tá na dátaí ar a ndearnadh réamhsuirbhéanna le linn séasúr an gheimhridh agus na bealaí a úsáideadh ar gach dáta leagtha amach sa tábla thíos.

Tábla 3-6. Réamhsuirbhéireachtaí séasúr an gheimhridh 2019/20 – 2022/23

Tréimhse na Suirbhéireachta	Dáta na Suirbhéireachta	Bealach na Suirbhéireachta
Geimhreadh 2019/20	21 Feabhra 2020	Bealach A & B
Geimhreadh 2020/21	19 Feabhra 2021	Bealach A
	24 Feabhra	Bealach B
Geimhreadh 2021/22	10 Samhain 2021	Bealach A & B
	9 Feabhra 2022	Bealach A & B
	14 Márta 2022	Bealach A & B
Geimhreadh 2022/23	18 Eanáir 2023	Bealach A & B
	17 Feabhra 2023	Bealach A & B
	24 Márta 2023	Bealach A & B

Rinne Malachy Walsh agus Brian Madden measúnú tionchair iomlán sa TMTE atá ar fáil in aguisín 4 den RTN seo. Ba é tátal an measúnaithe nach bhfuiltear ag súil go mbeidh aon éifeachtaí suntasacha ag an bhforbairt atá beartaithe ar LCSanna aon Limistéir faoi Chosaint Speisialta. Mínítear é sin tuilleadh sa chuid den tuarascáil seo maidir le Scagadh le haghaidh Measúnacht Chuí (cuid 4.1.1).

3.3

Cur Síos ar an Timpeallacht atá ann cheana

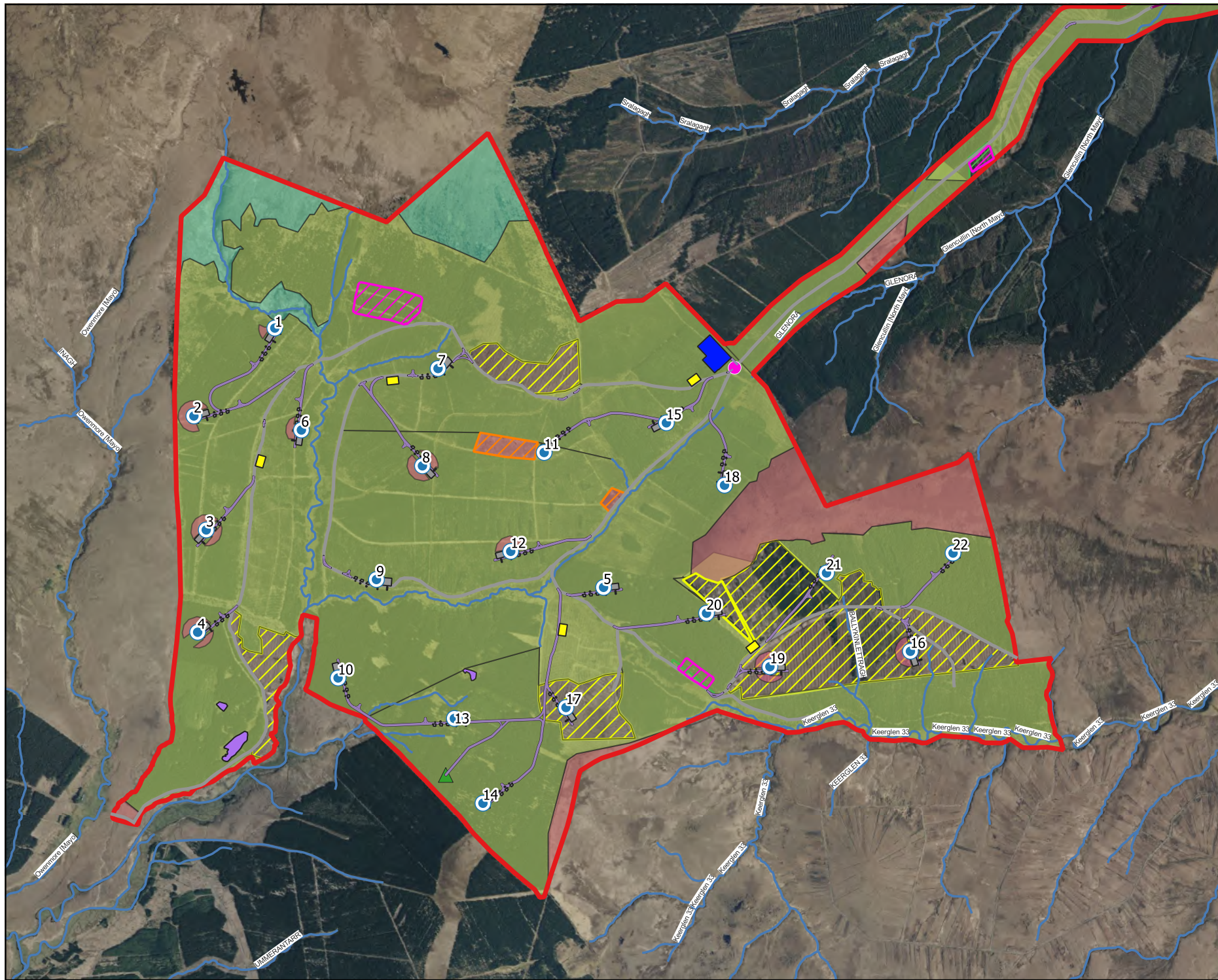
Freagraíonn na haicmithe agus na cóid ghnáthóige do na cinn a bhfuil cur síos orthu sa ‘Treoir maidir le Gnáthóga in Éirinn’ (Fossitt 2000). Taifeadadh cúig ghnáthóg déag ar an iomlán laistigh de Theorainn Láithreáin an TMTT (**Tábla 3-1**). Tá gnáthóga talún móna rangaithe freisin i bpobail plandaí ón Suirbhé Náisiúnta ar Ghnáthóga Ardtalún (Perrin et al. 2014) agus Aicmiú Fásra na hÉireann

Tá léarscáil gnáthóg de Láithreán na Feirme Gaoithe atá Beartaithe ar fáil i **bhFíor 3-1**.

Cuirtear léarscáil gnáthóg ar fáil freisin agus tá an bonneagar don Fhorbairt Feirme Gaoithe atá beartaithe leagtha air i **bhFíor 3-2**.

Tábla 3-7 Gnáthóga a taifeadadh laistigh de Theorainn Láithreáin an TMTT.

Ainm na Gnáthóige	Cód Fossitt
1. Plandú buaircíneach	WD4
2. Coillearnach a leagadh le déanaí	WS5
3. Bratphortach sléibhe	PB2
4. Fraochmhá fhliuch	HH3
5. Aibhneacha creimneacha/sléibhe	FW1
6. Lochanna diostrofacha	FL1
7. Fál sceach	WL1
8. Díoga draenála	FW4
9. Cartadh agus talamh lom	ED2
10. Athchoilíniú talún loime	ED3
11. Móinéir thirime agus imill fhéarúla	GS2
12. Féarach fliuch	GS4
13. Scrobarnaí	WS1
14. Foirgnimh agus dromchlaí saorga	BL3
15. Féarach talmhaíochta	GA1

Map Legend

- EIAR Site Boundary
- Buildings and Artificial Surfaces (BL3)
- Dystrophic Lake (FL1)
- Wet Heath (HH3)
- Blanket Bog (PB2)
- Wet Heath/Blanket Bog Mosaic (PB2/HH3)
- Conifer plantation (WD4)
- Immature Woodland (WS2)
- Recently felled Woodland (WS5)
- EPA River Watercourses
- Turbine Storage
- Security Cabin
- Substation
- Proposed New Roads
- Hardstand Footprints
- Construction Compounds
- Borrow Pits
- Existing Roads
- Met Mast
- Turbine Layout
- New Roads
- Collie Biodiversity Area

Drawing Title
Habitat Map with Windfarm Infrastructure Overlain

Project Title
Glenora Windfarm

Drawn By RM	Checked By CM
Project No. 201120	Drawing No. Figure 3.2
Scale 1:28,841	Date 01/12/2023

MKO Planning and Environmental Consultants
Tuam Road, Galway
Ireland, H91 VV88
+353 (0) 91 735611
email: info@mkofireland.ie
Website: www.mkofireland.ie

Microsoft product screen shots reprinted with permission from Microsoft Corporation

Microsoft product screen shots reprinted with permission from Microsoft Corporation

Gnáthóga a Taifeadadh Laistigh de Theorainn Láithreáin an TMTT.

Tá foraoiseacht phlandaithe (lena n-áirítear glanleagan crann) i réim i bhformhór Theorainn Láithreáin an TMTT (1,157ha), agus is éard atá ann den chuid is mó péine Contórtach (*Pinus contorta*) agus sprús Sitceach (*Picea sitchensis*) atá curtha ar bhrathphortach). Tá fuilligh den ghnáthóg sin le fáil ar an láithreán fós i bhfoirmeacha éagsúla díghrádaithe. Is féidir rochtain a fháil ar an láithreán tríd an mBealach Thiar agus líonra de rianta rochtana foraoiseachta agus bóithre foraoiseachta atá ann cheana.

Soláthraíonn dobharlaigh laistigh de Theorainn Láithreáin an TMTT, lena n-áirítear díoga draenála agus srutháin bheaga atá aicmithe mar **aibhneacha creimneacha/sléibhe (FW1)**, nascacht hidreolaíoch le láithreáin ainmnithe le sruth agus cuirtear síos tuilleadh orthu sa chuid seo. Tá sruthchúrsaí laistigh de Theorainn Láithreáin an TMTT mapáilte ar **Fhíor 3-1**, a léiríonn nascacht hidreolaíoch le Láithreáin Ainmnithe Eorpacha le sruth.

Plandú buaircíneach (WD4) agus coillearnach a leagadh le déanaí (WS5)

Ar an iomlán, foraoiseacht phlandaithe buaircíní is ea thart ar 1,157 heicteár de Theorainn Láithreáin an TMTT (**Pláta 3-1 agus Pláta 3-2**). Áirítear leis sin foraoiseacht d'aoiseanna éagsúla lena n-áirítear limistéir glanleagain crann, clampaí leathaibí agus aibí, mar aon le limistéir réamh-mhothair neamhaibí den chéad uainíocht agus den dara huainíocht araon (**Pláta 3-1**). Is iad na príomhspeicis péine contórtach (*Pinus contorta*) agus sprús Sitceach (*Picea sitchensis*). Is iad crainn eile a chuirtear san áireamh go am go chéile go háirithe i limistéir neamhaibí Learóg (*Larix decidua*), Fearnóg (*Alnus sp.*) agus Beith (*Betula spp.*). Tá clampaí neamhaibí fite fuaite sa phlandú buaircíneach aibí.

Is gnách nach mbíonn mórán speiceas sa tsraith mheánach i bplandú foraoiseachta agus go mbíonn sí clúdaithe le snáthaidí (**Pláta 3-2**). Is gnách go mbíonn an fásra teoranta do bhrifit agus raithneach lena n-áirítear Raithneach chrúa (*Blechnum spicant*), Raithneach mhór (*Pteridium aquilinum*), *Sphagnum spp.*, *Rhytidadelphus loreus*, *Hypnum jutlandicum* agus *Thuidium tamariscum*. Ó am go ham, fuarthas an Dédhuilleog bheag (*Listera cordata*) ag fás laistigh den phlandú.

Bhí Luachair bhog (*J. effusus*) nó bruscán agus stumpaí a bhí foircthe le Raithneach (*Pteridium aquilinum*), Dris (*Rubus fruticosus agg.*), Lus mór (*Digitalis purpurea*), agus *Polytrichum spp.* a raibh plandaí portaigh amhail Fionnán (*Molinia caerulea*) agus Fraoch mór (*Calluna vulgaris*) tríd ar fáil den chuid ba mhó san fhásra talún i nglanleagan crann agus clampaí neamhaibí go minic.

Ós rud é gur cuireadh an fhoraoiseacht ar dtús ar ghnáthóga portaigh, is minic a bhíonn an Fionnán, Fraoch mór agus *Sphagnum spp* i réim i gconairí foraoiseachta nó i limistéir nár éirigh leis an bhforaoiseacht ceannbhrat dúnta a bhaint amach (**Pláta 3-3**). Bhí limistéir móna nochta agus uisce bodhar i roinnt conairí a thacaíonn le réimse leathan speiceas amhail Ceannbhán (*Eriophorum angustifolium*), Ceannbhán gaelach (*Eriophorum vaginatum*), Caonach réalta móna (*Campylobus introflexus*), Néalfartach (*Potentilla erecta*), Cíb cheanngheal (*Trichophorum, cespitosum*), Fraoch naoscaí (*Erica tetralix*), Luachair (*Juncus inflexus, J. effusus, J. conglomeratus*) agus Cíb chruithneachta (*Carex panicea*) (**Pláta 3-4**). Fuarthas Drúchúin móna (*Drosera rotundifolia*), Na deirfiúiríní (*Polygala serpyllifolia*), Odhrach bhallach (*Succisa pratensis*) agus Magairliní corraigh (*Dactylorhiza spp.*) ó am go chéile freisin. Is limistéir bheaga iad sin agus níl iontu ach cuid bheag den phlandú foraoiseachta iomlán.

Pláta 3-1 Radharc ar limistéar thoir Theorainn Láithreáin an TMTT le limistéar ina ndearnadh glanleagan crann go forleathan agus atá foircthe go páirteach le Luachair (*Juncus spp*) agus plandú aibi.

Pláta 3-2 Limistéar oscailte ina bhfuil Fionnán den chuid is mó laistigh den phlandú gar don Tuirbín atá beartaithe.

Pláta 3-3 Clúdach talún tipiciúil laistigh den phlandú

Pláta 3-4 Conair foraoiseachta thipiciúil in iarthar Theorainn Láithreáin an TMTT.

Bratphortach sléibhe (PB2) agus Fraochmhá fhliuch (HH3)

Bionn limistéir bratphortaigh sléibhe agus fraochmhá fliche teoranta de ghnáth d'fhorimeall Theorainn Láithreáin an TMTT áit a nascann siad le tailte portaigh níos mó, agus iad ainmnithe go páirteach mar LONanna nó LCSanna (Caomhnú). Is féidir dhá chuid bheaga a fháil in iardheisceart agus in oirdheisceart Theorainn Láithreáin an TMTT agus tá codanna níos mó le fáil sna coirnéil thoir thuaidh agus thiar thuaidh. Tá na codanna níos mó mapáilte mar Fhraochmhá Fhliuch agus Bratphortach Gníomhach Iarscríbhinn I faoi seach. Lena chois sin, is féidir dhá limistéar bheaga de bratphortaigh, atá marcáilte mar Limistéir Bhithéagsúlachta Choillte, a fháil i lár Theorainn Láithreáin an TMTT, agus tá ceann acu mapáilte mar Bhratphortach Gníomhach Iarscríbhinn I freisin. Cáilíonn gach limistéar atá mapáilte mar ghnáthóg i bhFíor 3.1 mar Bhratphortach Iarscríbhinn I [7130] nó mar fhraochmhánna fliucha Thuaisceart an Atlantaigh ina bhfuil *Erica tetralix* [4010] faoi seach.

Ní bheidh tionchar ag an bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe ar chuid ar bith den ghnáthóg sin.

Bhí limistéir i ndeisceart Theorainn Láithreáin an TMTT ar thalamh chothrom agus ba iad Ceannbhán, Fraoch mór, *Cladonia portentosa*, Ceannbhán gaelach agus *Sphagnum* spp (Pláta 3-5) a bhí san fhásra den chuid ba mhó. Bhí siad aicmithe mar 'Portach *Calluna vulgaris* –*Eriophorum* spp.' ag baint úsáid

as Aicmiú Fásra na hÉireann (IVC) tar éis anailise le ERICA¹. Déantar cur síos air sin mar phobal d'ithreacha móna doimhne, ombrai-chineálacha, fliucha agus aigéadacha sa cheantar sléibhe (meánairde = 371 m). Taispeántar na sonraí relevé ón ngnáthóg sin sa Tuarascáil um Shuirbhéireacht Luibheolaíoch atá ar fáil in Aguisín 6-1 den TMTT.

Pláta 3-5 Limistéar bratphortaigh i gcúinne thiar theas Theorainn Láithreáin an TMTT

Bhí na limistéir soir ó thuaidh ó Theorainn Láithreáin an TMTT ar claon réidh agus bhí Fionnán agus Fraoch mór ann den chuid ba mhó agus bhí clúdach ard *Sphagnum* ann (thart ar 75%) (Pláta 3.6). Aicmíodh é mar ‘Fraochmhá *Calluna vulgaris* – *Molinia caerulea* – *Erica cinerea*’ ag baint úsáid as an gcóras aicmithe IVC. Déantar cur síos air sin mar phobal fhánaí íochtaracha go lár na gcnoc agus na sléibhte (meánairde = 227 m), fraochmhá fhliuch go príomha áit a bhfuil an ithir draenáilte go holc agus a bhfuil sí aigéadach agus neamhthorthúil. Ós rud é go raibh doimhneacht an phortaigh sa limistéir sin i bhfad os cionn 50cm, rinneadh an gnáthóg a chatagóiriú mar **Bhratphortach Sléibhe (PB2)**. Bhí an chuid is mó den limistéir fálaithe le fál fianna ón bplandú agus ní raibh ach beagán comharthaí go tharla cur isteach agus díghrádú ann mar thoradh ar thrampáil nó innilt air. Taispeántar na sonraí relevé ón ngnáthóg sin sa Tuarascáil um Shuirbhéireacht Luibheolaíoch atá ar fáil in Aguisín 6-1 den TMTT.

¹ Engine for Relevés to Irish Communities Assignment (ERICA)

Pláta 3-6 Bratphortach Sléibhe in oirthuaisceart Theorainn Láithreáin an TMTT.

Tá an talamh phortaigh in iarthuaisceart Theorainn Láithreáin an TMTT suite den chuid is mó ar thalamh mhín ar a bhfuil fána ghéar agus cruthaíonn sí mósáic de bhratphortach sléibhe agus fraochmhá fhliuch. Is é Fionnán nó Fraoch mór atá san fhásra den chuid is mó, agus tá an clúdach Sfagnaim athraitheach ach íseal den chuid is mó (<10%).

Bhí Fionnán den chuid is mó sa limistéar móorthimpeall ghleann na habhann i gcomharsanacht Thuirbín 1 atá beartaithe, agus i measc na bplandaí eile a taifeadadh tá Fraoch mór, Néalfartach, Fraoch naoscaí, na Deirfúiríní, Ceannbhán gaelach agus *Dactylorhiza spp.* Bhí crainn óga raithní agus bhuaicíní le fáil go rialta i bpaistí (Pláta 3-7). Ag leanúint an chórais aicmithe IVC, aicmíodh an pobal mar 'Fraochmhá *Molinia caerulea* – *Calluna vulgaris* – *Erica tetralix*', a gcuirtear síos air mar phobal fánaí íochtaracha agus láir cnoc agus sléibhte (meánairde = 224m) ar ithreacha móna fliucha, aigéadacha agus neamhthorthúla. Taispeántar na sonraí relevé ón ngnáthóg sin sa Tuarascáil um Shuirbhéireacht Luibheolaíoch atá ar fáil in Aguisín 6-1 den TMTT.

Pláta 3-7 Fraochmhá fhliuch ar gach taobh de ghleann na habhann siar ó thuaidh ó Thuirbín 1 atá beartaithe

Níos faide ó thuaidh, ba iad fraoch mór agus roinnt fionnán gnéithe is suntasaí an fhásra agus bhí an talamh an-tirim (**Pláta 3-8**). Ag leanúint an chórais aicmithe IVC, aicmíodh é mar ‘Fraochmhá *Calluna vulgaris* – *Molinia caerulea* – *Erica cinerea*’ mar a thuairiscítear thuas.

Pláta 3-8 Fraochmhá in iarthuaisceart Theorainn Láithreáin an TMTT.

Lochanna diostrófacha (FL1)

Is féidir roinnt lochanna/linnte beaga Distrófacha féideartha (FL1) a fháil in iardheisceart Theorainn Láithreáin an TMTT, agus a bhíonn clúdaithe a bheag nó a mhór le *Sphagnum cuspidatum* clúdaithe de ghnáth (**Pláta 3-9**). San fhásra thart ar na linnte den chuid ba mhó bhí an Fionnán, an Fraoch mór, *S. cuspidatum* agus *S. magellanicum* mar fhásra timpeall na lochán agus imill ag crith in áiteanna. Ós rud é gur cuid den chóras bratphortach atá ar fáil laistigh den láithreán na linnte sin, cáilíonn siad mar **Bhratphortach Iarscríbhinn I [7130]**.

Pláta 3-9 Linn atá clúdaithe le sfagnam, a d'fhéadfadh a bheith distrófach, in iarthar theorainn láithreáin an TMTT.

Tá Loch an Aillt Deirg i bhfad níos mó, agus tá formhór an locha saor ó fhásra seachas an Bóchán (*Menyanthes trifoliata*) agus an Bacán bán (*Nymphaea alba*) anseo agus ansiúd (Pláta 3.10). Mar gheall ar a chineál agus ar a mhéid, cáilíonn an loch sin mar **Lochanna agus Linnte Diostrófacha Nádúrtha Iarscríbhinn I [3160]**. Ó thuaidh agus siar ó dheas de loch tá limistéir mhóra crite ina bhfuil *S. cuspidatum* agus *S. magellanicum* den chuid is mó, agus ina bhfaightear an Fraoch mór, an Ceannbhán agus an Bacán bán anseo agus ansiúd (Pláta 3-11) a cháilíonn mar **bhratphortach Iarscríbhinn I [7130]**.

Pláta 3-10 Radharc ar Loch an Aillt Deirg ón gcladach thoir theas

Pláta 3-11 Limistéar portaigh crite ar chladach thuaidh Loch an Aillt Deirg

Cartadh agus talamh lom (ED2) agus Athchoilíniú talún loime (ED3)

Rinneadh rianta foraoiseachta neamhcheangailte ar fud Theorainn Láithreáin an TMTT a chatagóiriú mar Chartadh agus talamh lom (ED2) (**Pláta 3-12**) nó Athchoilíniú talún loime (ED3) i gcodanna nár úsáideadh rianta go rialta iontu. Bhí speicis ar na himill nó san fhásra athchoilínithe ar fud cuid mhór den láithreán a fhaightear go tipiciúil ar imill féaraigh, féarach fliuch nó gnáthóga portaigh máguaird, amhail an Lus síoda (*Silene flos-cuculi*), an Fearbán féir (*Ranunculus acris*), an Crobh éin (*Lotus cornicatus*), an Nóinín mhór (*Leucanthemum vulgare*), an Biolar gréagáin (*Cardamine pratensis*), Féar an chinn bháin (*Holcus lanatus*), an Slánlus (*Plantago lanceolata*), an tOdhrach bhallach, an Luachair bhog, Eireabaill Chapaill (*Equisetum spp.*), Luibh na bhfear gonta (*Galium saxatile*), an Fraoch Mór nó Raithneach. Is féidir Saileach (*Salix sp.*) agus crainn leathanduilleacha eile amhail Caorthainn (*Sorbus aucuparia*) nó Beith a fháil anseo agus ansiúd feadh na mbóithre chomh maith, nuair a ritheann siad comhthreomhar leis na criosanna bruachánacha atá marcáilte mar Limistéir Bhithéagsúlachta Choillte freisin de ghnáth. Tá sé beartaithe uasghrádú a dhéanamh ar rianta foraoiseachta atá ann cheana trasna Theorainn Láithreáin an TMTT, mar a thaispeántar i **bhFíor 3.2-**

Pláta 3-12 Bóthar Foraoiseachta in iarthar Theorainn Láithreáin an TMTT.

Aibhneacha creimneacha/sléibhe (FW1)

Draenálann roinnt sruthchúrsaí teorainn láithreáin an TMTT agus is uiscí uachtair Abhainn an Aillt Deirg iad formhór na sruthchúrsaí, a shreabhann isteach sa Abhainn Mhór ar deireadh, agus

draenálann craobh-aibhneacha Abhainn Bhaile an Ghleanna an chuid thoir theas de teorainn láithreáin an TMTT. Ba shrutháin bheaga ardfuinimh iad na srutháin laistigh de Theorainn Láithreáin an TMTT den chuid is mó a bhí suas le méadar ar leithead, le foshraith bholláin agus doirneoige (**Pláta 3-13**). Ní raibh macraifítí uisceacha ar bith sna srutháin mar gheall ar a sreabhadh tapa agus roinn siad teorainn le foraoiseacht den chuid is mó, scartha le maolán d'fhásra fraochmhá nó féaraigh fhliuch amhail Fraoch mór, Luachair bhog, Raithneach, Luibh na bhfear gonta agus Féar an chinn bháin. Bhí scrobarnach Sailí agus Aitinn chomh maith le Saileach, Caorthann nó Beith idir roinnt stráicí de na sruthchúrsaí.

Seachas na bealaí trasna uisce atá ann cheana, beidh suas le dhá bhealach trasna fhéideartha de chraobh-aibhneacha Abhainn an Aillt Deirg i ndeisceart Theorainn Láithreáin an TMTT chun rochtain ar Thuirbín 10 atá beartaithe a éascú (**Pláta 3-14**).

Pláta 3-13 Uisce uachtair gan ainm Abhainn an Aillt Deirg áit a sreabhann sé faoi thrasnú atá ann cheana ar bhóthar na foraoiseachta in iarthuaisceart Theorainn Láithreáin an TMTT.

Pláta 3-14 Uisce uachtair gan ainm Abhainn an Aillt Deirg a d'fhéadfaí a thrasnú chun Tuirbíní 9 agus 10 atá beartaithe a nascadh

Díoga draenála (FW4)

Faightear díoga draenála feadh na mbóithre atá ann cheana go minic (**Pláta 3-15**). Bhí uisce á iompar ag formhór acu agus bhí sreabhadh acu ag brath ar fhána an tír-raoin. Glactar leis go nascann siad le sruthchúrsaí a shreabhann ar deireadh go dtí an Abhainn Mhór nó Abhainn Bhaile an Ghleanna.

Pláta 3-15 Gné draenála feadh an bhóthair foraoiseachta i dtuaisceart Theorainn Láithreáin an TMTT.

3.3.1.2 Gnáthóga ar an Nascadh Eangaí agus ar Bhealach Rochtana an Láithreáin

Tá sé beartaithe go mbeidh an bhealach nasctha eangaí 27km ar fad. Fágfaidh sé an fostáisiún ar an láithreáin soir ó thuaidh, ag leanúint bóithre foraoiseachta atá ann cheana agus atá aicmithe mar Thalamh Charta agus Lom (ED2) trí phlandú buaircíneach (WD4) agus in aice le bratphortach sléibhe (PB2) agus scrobarnach (WS1). Tá an chuid den bhratphortach sléibhe, atá suite díreach soir ón bplandú buaircíneach i ndiaidh thart ar 3.5km, mapáilte mar Bhratphortach Iarscibhinn I [7310] agus mar fhraochmhánna fliucha Thuaisceart an Atlantaigh de chuid Iarscibhinn I le *Erica tetralix* [4010]. I ndiaidh thart ar 5km, casfaidh sé soir ar bhóthar áitiúil atá catagóirithe mar fhoirgnimh agus dromchlaí saorga (BL3) (Pláta 3-16), a chríochnaíonn ag an R314 i ndiaidh 2.5km agus leanfaidh an bealach nasctha eangaí an bóthar réigiúnach sin siar go dtí Baile an Chaisil, nuair a chasfaidh sé ó dheas ar an R315 a leanann sé ar feadh 7.5km go dtí Cill Aodháin. Anseo, rithfidh an nascadh eangaí soir ar feadh 12km feadh bóithre áitiúla eile go dtí Páirc Ghnó Chill Ala áit a nascann sé leis an bhfostáisiún. Níl aon ghnáthóg Iarscibhinn I mapáilte go díreach in aice leis an gcuid seo den bhealach nasctha eangaí. Is fearthailte talmhaíochta (GA1), scrobarnach (WS1), plandú buaircíneach (WS4) agus bratphortach díghrádaithe (PB2/3) den chuid is mó iad na Gnáthóga feadh na mbóithre réigiúnacha agus áitiúla sin, a réitíodh go páirteach chun móin tís a bhaint. Trasnaíonn an bealach nasctha eangaí roinnt uiscebhealaí laistigh de Ghleann Chuilinn (Tuaisceart Mhaigh Eo)_SC_010.

Is mar an gcéanna an bóthar rochtana ar an láithreán agus an bealach nasctha eangái.

Pláta 3-16 Bóthar atá ann Cheana (BL3) ina leagfar an cábla.

3.3.1.3 Gnáthóga ag láithreán an Chrainn Meitéareolaíochta

Tá an crann meitéareolaíochta atá beartaithe suite laistigh d'fhoraoiseacht plandaithe bhuaircínigh (WD4) laistigh de Theorainn Láithreáin an TMTT, suite ó dheas de Thuirbín 13 atá beartaithe agus siar ó thuaidh ó Thuirbín 14 atá beartaithe. Is péine Contórtach is mó atá sa limistéar agus baineann tábhacht éiceolaíoch íseal leis de chuid is mó agus tá gníomhaíocht foraoiseachta leanúnach ar siúl ann.

3.3.1.4 Gnáthóga ag láithreán na bPoll Carta atá Beartaithe

Tá trí pholl carta beartaithe laistigh de Theorainn Láithreáin an TMTT. Tá na poill charta atá beartaithe suite soir ó thuaidh ó T7, ó dheas de T20 agus siar ó T19, agus feadh an bhóthair áitiúil a théann isteach i dteorainn láithreáin an TMTT. Taispeántar suíomhanna na bpoll carta atá beartaithe i **bhFíor 3.2**.

Tá an chéad pholl carta suite feadh an bhóthair áitiúil a théann isteach i dteorainn láithreáin an TMTT. Tá an poll carta suite ar ghnáthóg phortaigh atá an-dhíghrádaithe ar baineadh móin inti san am atá thart. Tá plandú buaircíneach timpeall thart ar shuíomh an phoill carta agus dá bharr sin, rinneadh draenáil chuimsitheach sa limistéar. Baineann trí relevé ón limistéir sin agus tá cur síos iomlán tugtha orthu i dTuarascáil an tSuirbhé Luibheolaíoch atá le fáil in **Aguisín 6-1** den TMTT. Trí ERICA, agus ag leanúint an chórais aicmithe IVC, níor cuireadh síos ar aon ghnáthóga ceannasacha IVC. Bunaithe ar dhoimhneacht an phortaigh a taifeadadh sa limistéar sin (idir 30-220cm), aicmítear an limistéar seo mar ghnáthóg mhósáiceach **BG2C/HE2E/BG2B**: Aguisín I: 4010 Fraochmhá fhliuch / 7130 Bratphortach (gníomhach). (**Pláta 3-17**).

I measc na speiceas a taifeadadh sa limistéar sin tá Fraoch mór (*Calluna vulgaris*), Fionnán (*Molinia caerulea*), Ceannbhán (*Eriophorum angustifolium*), Cíb cheanngheal (*Trichophorum cespitosum*), Crann óg péine Albanach (*Pinus sylvestris*), Léicean réinfhia (*Cladonia portentosa*), Néalfartach (*Potentilla erecta*), Fraochmhá naoscaí (*Erica tetralix*), *Sphagnum capillifolium*, na Deirfiúiríní (*Polygala serpyllifolia*), Gabhalchaonach srutháin (*Rhytidadelphus loreus*), Cleitchaonach dearg-ghasach (*Pleurozium schreberi*). Milseán móna (*Pedicularis palustris*), agus Sciollam na móna (*Narthecium ossifragum*).

Pláta 3-17 An chéad Pholl Carta atá Beartaithe suite feadh an bhóthair rochtana atá ann cheana, ó dheas den bhóthar.

Tá an dara poll carta atá beartaithe suite ó dheas de T20, agus siar ó dheas de T19. Tá formhór an phoill carta suite laistigh de fhraoiseacht phlandaithe bhuaircínigh. Tá stráice beag de ghnáthóg phortaigh atá an-dhíghrádaithe suite feadh theorainn thoir an phoill carta agus tá sé buailte leis an mbóthar fraoiseachta atá ann cheana. Mar atá i gcás an phoill carta feadh an bhóthair rochtana, tá an talamh phortaigh eile sa suíomh sin an-díghrádaithe agus rinneadh draenáil chuimsitheach ann de dheasca gníomhaíocht fraoiseachta. Baineann trí relevé ón limistéir sin agus tá cur síos iomlán déanta orthu i dTuarascáil an tSuirbhé Luibheolaíoch atá le fáil in **Aguisín 6-1** de phríomhdhoiciméad an TMTT.

Trí ERICA, agus ag leanúint an chórais aicmithe IVC, déantar cur síos ar an limistéar sin mar **HE4E** Iarscríbhinn I: 4010 Fraochmhá fhliuch. Comhlíonann an ghnáthóg IVC sin an cód gnáthóige Fossitt (2000) seo a leanas: Fraochmhá fhliuch (**HH3**) (**Pláta 3-18**). I measc na speiceas a taifeadadh laistigh de shuíomh an phoill carta atá beartaithe ó dheas de T20 tá Fraoch mór (*Calluna vulgaris*), Fionnán (*Molinia caerulea*), Fraoch naoscaí (*Erica tetralix*), Néalfartach (*Potentilla erecta*), an Ceannbhán (*Eriophorum angustifolium*), Súsán Dearg (*Sphagnum capillifolium*), Caonach Dearg-ghasach (*Pleurozium schreberi*), Léicean réinfhia (*Cladonia portentosa*), Caonach Beag Giobach (*Rhytidiadelphus loreus*), Luachair bhog, (*Juncus effusus*), Cíb cheanngheal (*Trichophorum cespitosum*), Gabhalchaonach Giolcaí (*Dicranum scoparium*), agus Fraoch cloigineach (*Erica cinerea*).

Pláta 3-18 An dara Poll Carta atá Beartaithe suite ó dheas de T20, agus siar ó dheas de T19.

Tá an tríú poll carta atá beartaithe atá suite soir ó thuaidh de T7 suite laistigh de Phlandú buaircínigh (WD4) ina bhfuil Sprús Sitceach (*Picea sitchensis*), agus péine Contórtach (*Pinus contorta*) de chuid is mó. Ó thuaidh agus soir ón bplandú, tá cairéal/limistéar eastóscha atá ann cheana (**Pláta 3.18**).

Pláta 3-19 An tríú Poll Carta atá Beartaithe atá suite soir ó thuaidh de T7.

3.3.1.5 Gnáthóga ag láithreán an Leathnaithe Bóthair Áitiúil atá Beartaithe

Chun freastal ar sheachadadh comhpháirteanna tuirbíní agus ualaí neamhghnácha eile, beidh gá le hoibreacha leathnaithe bóthair feadh an bhóthair rochtana áitiúil atá ann cheana isteach i dTeorainn Láithreáin an TMTT agus sa phríomhbhealach isteach díreach amach ón R314. Tá sé beartaithe go mbeidh 1.3km ar fad i gceist leis an leathnú bóthair atá beartaithe go dtí imill thuaidh bhóthar áitiúil Bhaile Ghlais. Síneoidh na hoibreacha leathnaithe bóthair isteach beagáinín i ngnáthóga Fáil Sceach (WL1), Crannteorann (WL2), Scrobarnáí (WS1), agus Féaraigh Talmhaíochta Fheabhsaithe (GA1) (Plátaí 3-20-3.22). I measc na speiceas a taifeadadh sna gnáthóga sin tá Aiteann (*Ilex spp*), Dris (*Rubus spp*), Cuileann (*Ilex aquifolium*), Feileastram (*Iris pseudacorus*), Caisearbhán (*Taraxacum vulgaria*), Saileach (*Salix spp*), Péine (*Pinus spp*), agus Sceach gheal (*Crataegus monogyna*).

Pláta 3-20 Fál sceach (WL1) ina bhfuil Dris(Rubus spp) de chuid is mó laistigh den limistéar atá beartaithe chun an bóthar a leathnú.

Pláta 3-21 Gnáthóga Crannteorann (WL2) agus Scrobarnáí (WS1) atá suite laistigh den leathnú bóthair atá beartaithe, ina bhfuil speicis Drise (Rubus spp), Péine (Pinus spp), agus Sailigh (Salix spp).

Pláta 3-22 Féarach Talmhaíochta Feabhsaithe (GA1) atá suite laistigh den limistéar an leathnaithe bóthair atá beartaithe, agus is iad speicis féir (*Poa spp*), agus Luachair Bhog (*Junus effusus*) atá ann de chuid is mó.

Gnáthóga ag láithreán an Bhóthair Nua atá Beartaithe feadh an Bhealaigh Nasctha Eangaí

Tá sé beartaithe bóthar nua a thógáil ag aomhal an R314 agus an phríomhbhóthair áitiúil a théann isteach ar theorainn láithreáin an TMTT. Beidh an bóthar nua 278m ar fad agus tógfar é chun seachadadh tuirbíní a éascú chun freastal ar sheachadadh comhpháirteanna tuirbín agus ualaí neamhghnácha eile. Beidh an bóthar nua suite go príomha i bhFéarach Talmhaíochta Feabhsaithe (GA1), atá á innilt ag beostoc faoi láthair (**Pláta 3-23**). Ritheann Díog Draenála (FW4) feadh theorainn na páirce comhthreomhar leis an R314 (**Pláta 3-24**). Trasnaíonn an chuid thiar den bhóthar atá beartaithe limistéar beag de Choillearnach Neamhaibí leathanduilleach churtha thráchtála (WS2), agus tá sé 40m ar fhad. I measc na bhFlóra Talún a taifeadadh anseo bhí **Feileastram** (*Iris pseudacorus*) agus Luachair Bhog (*Juncus effusus*) (**Pláta 3-25**).

Pláta 3-23. Suiomh an bhóthair nua atá beartaithe laistigh d'Fhéarach Talmhaíochta Feabhsaithe (GA1)

Pláta 3-24. Díog Draenála suite feadh an fhéaraigh talmhaíochta in aice leis an R134.

Pláta 3-25. Rinneadh Choillearnach Neamhaibí leathanduilleach churtha thráchtála (WS2) a cuireadh le déanaí ar an gcuid thiar den bhóthar nua atá beartaithe.

3.3.1.7 Gnáthóga laistigh de Limistéir Bhithéagsúlachta Choillte

Tá Limistéir Bhithéagsúlachta Choillte suite siar ó T11, agus soir ó T12, agus siar ó T15, mar a thaispeántar i **bhFíor 3.2**. Tá Plandú Buaircineach timpeall an dá limistéir (WD4) Rinneadh an ghnáthóg sin a chatagóiriú mar HE4E-Iarscríbhinn I: 4010 Fraochmhá fhliuch- Fraochmhá *Molinia caerulea* – *Calluna vulgaris* – *Erica tetralix* ag baint úsáid as an gcóras aicmithe IVC. (**Pláta 3-26- 3.27**). I measc na speiceas a taifeadadh sna ceantair seo tá Fionnán (*Molinia caerulea*), Fraoch mór (*Calluna vulgaris*), *Rhytidiadelphus triquetrus*, Cíb cheannghéal (*Trichophorum germanicum*), Odhrach bhallach (*Succisa pratensis*), Fraochán (*Vaccinium myrtillus*), Fraochmhá naoscaí (*Erica tetralix*), *Sphagnum capillifolium*, Néalfartach (*Potentilla erecta*), an Ceannbhán (*Eriophorum angustifolium*), agus Luachair bhog (*Juncus effusus*).

Níl aon bhonneagar beartaithe in aon cheann de na limistéir bhithéagsúlachta atá ainmnithe ag Coillte.

Pláta 3-26 Limistéir Bhithéagsúlachta Choillte siar ó T11.

Pláta 3-27 Limistéar Bithéagsúlachta Choillte atá suite soir ó T12, agus siar ó dheas de T15.

3.3.1.8 Gnáthóga laistigh de Limistéar an Phlean Feabhsúcháin Bainistíochta Bithéagsúlachta (BMEP)

Tá an limistéar don phlean feabhsúcháin bainistíochta bithéagsúlachta (BMEP) atá beartaithe suite ar imeall thuaidh Theorainn Láithreáin an TMTT, ó thuaidh de T7. Rinneadh an ghnáthóg sin a chatagóiriú mar **HE2D**: Aguisín I: 4010 Fraochmhá fhliuch - Fraochmhá *Calluna vulgaris* – *Molinia caerulea* – *Erica cinerea* ag baint úsáid as an gcóras aicmithe IVC. I measc na speiceas a taifeadadh sa limistéar sin tá Fraoch mór (*Calluna vulgaris*), Fionnán (*Molinia caerulea*), Fraochmhá naoscaí (*Erica tetralix*), Néalfartach (*Potentilla erecta*), Ceannbhán (*Eriophorum angustifolium*), *Sphagnum capillifolium*, Cleitchaonach dearg-ghasach (*Pleurozium schreberi*), Léicean réinfhíia (*Cladonia portentosa*), Glibchaonach (*Racomitrium lanuginosum*), agus Caonach Beag Giobach (*Rhytidiadelphus loreus*). Tá buaircínigh féinsíolaithe bunaithe i gcodanna theas agus thoir den limistéar BMEP atá beartaithe (**Pláta 3.28**).

Tá cur síos iomlán ar an ngnáthóg sin ar fáil sa Phlean Bainistíochta agus Feabhsúcháin Bithéagsúlachta atá ar fáil in aguisín 6-5 de phríomhdhoiciméad an TMTT.

Pláta 3-28Tá limistéar an Phlean Feabhsúcháin bainistíochta bithéagsúlachta (BMEP) suite ar imeall thuaidh Theorainn Láithreáin an TMTE.

3.3.2

Cur Síos ar an bhFána

Measadh go soláthraíonn na príomh-shruthchúrsaí laistigh de láithreán na Forbartha atá Beartaithe gnáthóg comaitéireachta agus sealgaireachta oiriúnach don Dobharchú agus d'fhéadfadh an speiceas sin a bheith le fáil laistigh den limistéar staidéir, ó am go chéile ar a laghad. Fuarthas an ghnáthóg bradáin is fearr ar an iomlán i láithreáin ar an Abhainn Mhór, an abhainn gan ainm agus Caolghleann, agus bhí gnáthóg phlandlainne ar ardchaighdeán ar fáil ag na trí láithreán uile.

Tá liosta iomlán de thorthaí na suirbhéireachta éan ar fáil i gcuid 3.3.1 sa tuarascáil TMTE atá ar fáil in aguisín 4. Ba é tátal chuid 4.5.1 den TMTE nach bhfuiltear ag súil go mbeidh aon éifeachtaí suntasacha ag an bhforbairt atá beartaithe ar LCSanna aon Limistéir faoi Chosaint Speisialta.

4.

CÉIM 1 – SCAGADH LE HAGHAIDH MEASÚNACHT CHUÍ

4.1

Aitheantas Láithreán Eorpach Ábhartha

Baineadh úsáid as an modheolaíocht seo a leanas chun aon Láithreán Eorpacha a shainaithint ar mó an seans go n-imreofar tionchar suntasach orthu ina n-aonar nó i gcomhar le pleananna agus tionscadail eile mar thoradh ar an bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe.

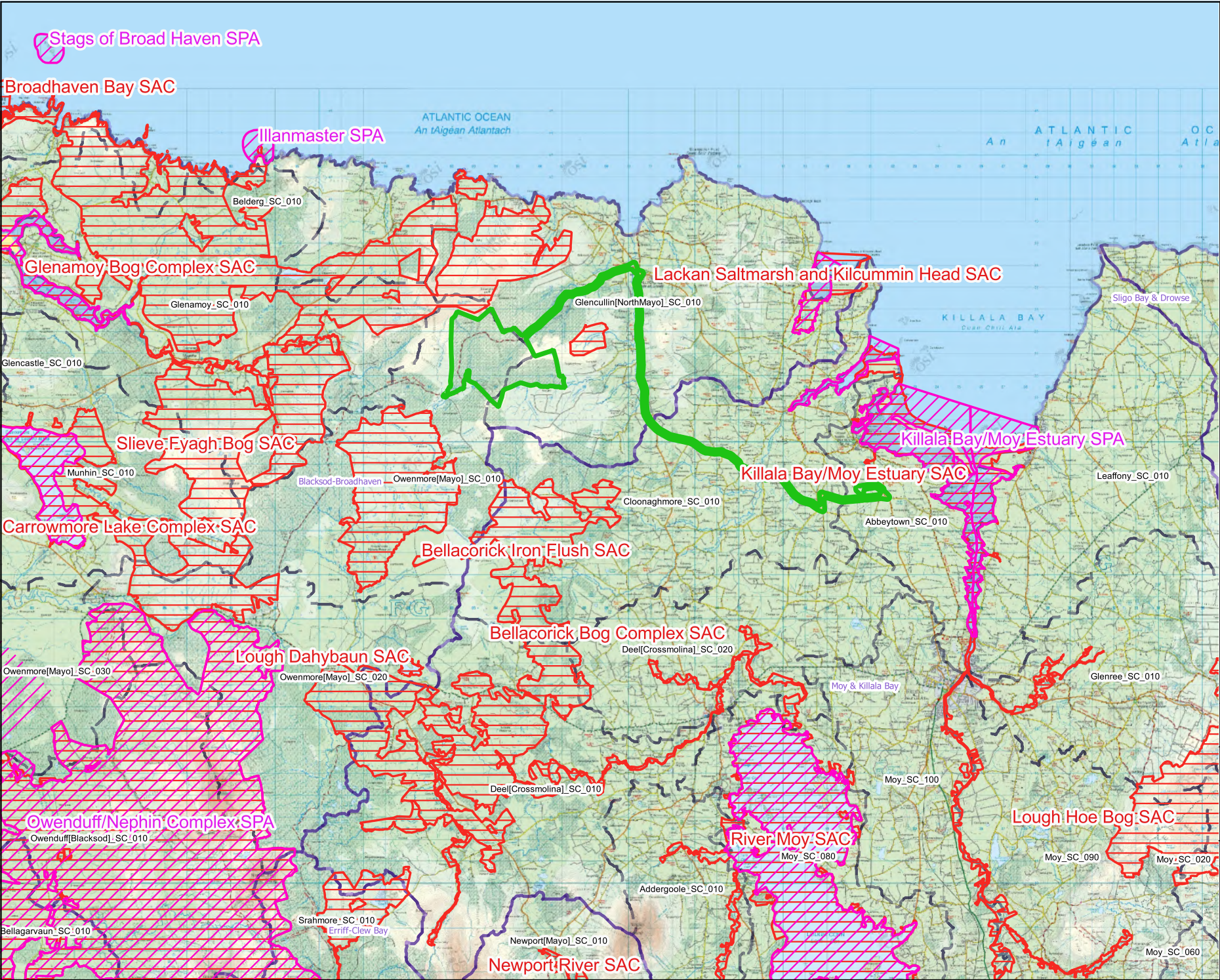
- Ar dtús, ioslódáladh na tacair sonraí spásúla GIS is déanaí do Láithreán Eorpacha ainmnithe agus d'abhantracha ó shuíomh gréasáin an SNPF (www.npws.ie) agus ó shuíomh gréasáin an GCC (www.epa.ie) ar an 27.11.2023.
- Sainaithníodh gach Láithreán Eorpach a bhféadfadh dul i gcion orthu trí úsáid a bhaint as samhail foinse-conaire-gabhdóra. Chun comhthéacs a sholáthar don mheasúnú, léirítear Láithreán Eorpacha atá thart ar an láithreán forbartha i **bhFíor 4-1**. Tá faisnéis faoi na láithreáin sin de réir na gcuspóirí caomhnaithe láithreáinsonrach ar fáil i **dTábla 4-1**. Breithníodh láithreáin a bhí níos faide ar shiúl ón bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe freisin agus níor sainaithníodh aon slabhra foinse-conaire-gabhdóra iomlán le haghaidh éifeacht shuntasach d'aon Láithreán Eorpach eile. níor sainaithníodh aon slabhra iomlán foinse-conaire-gabhdóra le haghaidh éifeacht shuntasach d'aon Láithreán Eorpach eile.
- Breithníodh gach Láithreán Eorpach iarrthóra (LCSi (Caomhnú)/LCSi (Cosaint) freisin.
- Baineadh úsáid as mapáil abhantrach chun nascacht hidreolaíoch fhéideartha idir an Fhorbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe agus aon Láithreán Eorpacha a dhearbhu nó a chur as an áireamh. Taispeántar na habhantracha hidreolaíocha i **bhFíor 4-1** freisin. Tá cur síos iomlán ar an bhfaisnéis hidreolaíoch maidir le teorainn Láithreáin an TMTT ar fáil i **gcuid 5.2** den tuarascáil seo.
- Maidir le Limistéir faoi Chosaint Speisialta, mar gheall nach bhfuil aon treoir shonrach Eorpach nó Éireannach ann i ndáil le láithreáin den sórt sin, seiceáladh Treoir 'Scottish Natural Heritage' (SNH), 'Assessing Connectivity with Special Protection Areas' (SPA) (2016), agus tá sé glactha go forleathan ag saineolaithe éiceolaíochta mar threoir dea-chleachtais. Tugtar treoir sa doiciméad sin maidir le nascacht idir an Fhorbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe agus Limistéir faoi Chosaint Speisialta a shainaithint. Cuirtear san áireamh sna treoir na hachair a fhéadfaidh speicis taisteal thar teorainn a gcuid LSCanna (Caomhnú) agus soláthraítear faisnéis inti faoi raonta scaipthe agus sealgaireachta speiceas éan a bhíonn le fáil go minic agus pleananna agus tionscadail á mbreithniú.
- I **dTábla 4-1**, tugtar sonraí faoi na Láithreáin Eorpacha ábhartha uile arna sainaithint sna céimeanna roimhe seo agus déantar measúnú ar an bhféidearthacht go mbeidh éifeachtaí suntasacha ar gach ceann acu.
- Breithnítear sa mheasúnú aon tionchair dhíreacha nó indíreacha a d'fhéadfadh a bheith ag an bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe, ina haonar agus i gcomhar le pleananna agus tionscadail eile, ar Láithreáin Eorpacha de bhua critéar lena n-áirítear iad seo a leanas: méid agus scála, tógáil talún, achar ón Láithreán Eorpach nó gnéithe tábhachtacha an láithreáin, riachtanais acmhainní, astaíochtaí, nascacht éiceolaíoch, riachtanais toghaí, riachtanais iompair agus tréimhse na tógála, an oibriúcháin agus an díchoimisiúnaithe.
- Maidir le hachóimrí láithreáin agus cuspóirí caomhnaithe na láithreán sin, de réir shuíomh gréasáin SNPF (www.npws.ie), féachadh orthu agus rinneadh iad a athbhreithniú tráth ullmhú na tuarascála seo an 27.11.2023.

- > I gcás ina sainiúnaítear conairí féideartha le haghaidh Éifeacht Shuntasach Dhóchúil, cuirtear an láithreán san áireamh sa Chrios Tionchair Dóchúil agus tá tuilleadh measúnaithe de dhíth laistigh den RTN.
- > Breithníodh sa mheasúnú atá curtha i láthair i **dTábla 4-1** an fhéidearthacht go mbeadh tionchair chomhacha ag an bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe ar aon Láithreáin Eorpacha i gcomhar le pleananna agus tionscadail eile. I measc na bpleananna agus na dtionscadal a breithníodh tá na cinn atá liostaithe in **Aguisín 5**.

4.1.1

Láithreáin Eorpacha Ainmnithe laistigh den Chríos Tionchair

Tá measúnú ar an acmhainneacht go mbeadh Éifeachtaí Suntasacha Dóchúla ar Láithreáin Eorpacha mar thoradh ar an bhforbairt atá beartaithe ar fáil i dTábla 4.1.

Map Legend

- ETAR Site Boundary
- Special Area of Conservation (SAC)
- Special Protection Area (SPA)
- EPA Hydrological Catchments
- EPA Hydrological Subcatchments

Drawing Title
European Designated Sites Within the Likely Zone of Influence

Project Title
Glenora Wind Farm

Drawn By RM	Checked By CM
Project No. 201120	Drawing No. Figure 4.1
Scale 1:224,594	Date 01/12/2023

MKO
Planning and Environmental Consultants

Tuam Road, Galway
Ireland, H91 VV84
+353 (0) 91 735611
email: info@mkofireland.ie
Website: www.mkofireland.ie

Ordnance Survey Ireland Licence No. AR 0021821 © Ordnance Survey Ireland/Government of Ireland

Tábla 4-1 Sainaitheint Láithreán Eorpach laistigh den Chrios Tionchair Dóchúil

Láithreán Eorpach agus an tAchar ón bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe	Leasanna Cáilitheacha/Leasanna Caomhantais Speisialta ar ainmníodh an láithreán Eorpach ina leith (Foinsithe ó Chuspóirí Caomhnaithe ar líne SNPF, www.npws.ie ar an 27.11.2023)	Cuspóirí Caomhnaithe	An slabhra Foinse-Conair-Glacadóra a Shainaitheint
Limistéir faoi Chaomhnú Speisialta (LCS - Caomhnú)			
LCS (Caomhnú) Choimpléasc Portach Ghleann na Muaidhe [000500] Achar ó Theorainn Láithreán na Feirme Gaoithe: 0.2km Achar ón Nascadh Eangaí: 1.2km	> [1106] Bradáin (<i>Salmo salar</i>) > [1230] Aillte mara fásracha chósta an Atlantaigh agus an chósta Bhaltaigh > [1393] Caonach Crúcach Snasta (<i>Drepanocladus vernicosus</i>) > [139]5 Lus na bpeiteal (<i>Petalophyllum ralfsii</i>) > [1528] Mórán Réisc (<i>Saxifraga hirculus</i>) > [21A0] Machairí mara (* in Éirinn) > [3160] Lochanna agus locháin dhiostrófacha nádúrtha > [4010] Fraochmhánna fliucha Thuaisceart an Atlantaigh le <i>Erica tetralix</i> > [5130] -Foirmíochtaí <i>Juniperus communis</i> ar fhraochmhánna nó ar fhéarthailte cailcreacha > [7130] Bratphortaigh (*más portach gníomhach é) > [7140] Idirsheascainn agus portaigh chreatha > [715]0 Logáin ar foshraitheanna móna an Rhynchosporian	Rinneadh athbhreithniú ar na cuspóirí caomhnaithe mionsonraithe maidir leis an láithreán sin (Leagan 1, Meitheamh 2017) mar chuid den mheasúnú agus tá siad ar fáil ag www.npws.ie: Is é cuspóir caomhnaithe an láithreáin sin: <i>‘Bail fhabhrach um chaomhnú na LCanna i gCoimpléasc Ghleann na Muaidhe a choinneáil’.</i>	Ní bheidh éifeachtaí díreacha ar bith ann toisc go bhfuil Láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá Beartaithe suite go hiomlán lasmuigh den láithreán ainmnithe. Is iad na hoibreacha is gaire a bhaineann leis an bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe tógáil T1, atá suite thart ar 1km ó theorainn LCS (Caomhnú) Choimpléasc Portach Ghleann na Muaidhe. Ina theannta sin, níl aon nascacht uisce dromchla le sruth idir an Fhorbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe agus an Láithreán Ainmnithe sin. Mar sin, níor sainaitníodh aon slabhra foinse-conaire-gabhdóra le haghaidh tionchair idir láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá Beartaithe agus na gnáthóga agus na speicis a bhfuil an láithreán seo ainmnithe ina leith. Is féidir an seans go mbeidh tionchar díreach nó indíreach ar an Láithreán Eorpach a eisiamh. Níor sainaitníodh aon chonair le haghaidh éifeacht shuntasach ar an Láithreán Eorpach Ainmnithe seo, nuair a breithníodh é in éagmais aon mhaolaithe, ina aonar nó in éineacht le plananna nó tionscadail eile agus ní dhéantar an Láithreán Eorpach a bhreithniú tuilleadh sa mheasúnú seo

Láithreáin Eorpacha agus an tAchar ón bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe	Leasanna Cáilitheacha/Leasanna Caomhantais Speisialta ar ainmníodh an láithreán Eorpach ina leith (Foinsithe ó Chuspóirí Caomhnaithe ar líne SNPF, www.npws.ie ar an 27.11.2023)	Cuspóirí Caomhnaithe	An slabhra Foinse-Conair-Glacadóra a Shainithint
LCS (Caomhnú) Choimpléasc Portach Bhéal Átha Chomhraic [001922] Achar ó Theorainn Láithreáin na Feirme Gaoithe: 0.9km Achar ón Nascadh Eangaí: 3km Achar Hidreolaíoch: 2.6km	[1013] Seilide Rinseach Geyer (<i>Vertigo geyeri</i>) [1528] Mórán Réisc (<i>Saxifraga hirculus</i>) [3160] Lochanna agus locháin dhiostrófacha nádúrtha [4010] Fraochmhánna fliucha Thuaisceart an Atlantaigh le <i>Erica tetralix</i> [7130] Bratphortaigh (*más portach gníomhach é) [7150] Logáin ar fhoshraitheanna móna an Rhynchosporian [7230] Eanaigh alcaileacha	Rinneadh athbhreithniú ar na cuspóirí caomhnaithe mionsonraithe maidir leis an láithreán sin (Leagan 1, Deireadh Fómhair 2017) mar chuid den mheasúnú agus tá siad ar fáil ag www.npws.ie: Is é cuspóir caomhnaithe an láithreáin sin: <i>‘Bail fhabhrach um chaomhnú na LCanna i gCoimpléasc Portach Bhéal Átha Chomhraic a choinneáil’.</i>	Ní bheidh éifeachtaí díreacha ar bith ann toisc go bhfuil an Fhorbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe suite go hiomlán lasmuigh den láithreán ainmnithe. Tá nascacht uisce dromchla le sruth idir láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá beartaithe agus LCS (Caomhnú) Choimpléasc Portach Bhéal Átha Chomhraic, tríd an Abhainn Mhór a shreabhann ó dheas tríd an mbeartán thiar theas de láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá beartaithe, agus isteach sa LCS (Caomhnú) sin i ndiaidh thart ar 2.6km. Dá bhrí sin, agus cur chuige réamhchúramach á ghlacadh, d’fhéadfadh sé go mbeadh truailliú in uisce dromchla mar thoradh ar chéimeanna tógála, oibriúcháin agus an díchoimisiúnaithe na Forbartha Feirme Gaoithe atá Beartaithe, (lena an bealach nasctha eangaí agus an bealach seachadta tuirbíní) rud a mbeadh drochthionchar aige ar ghnáthóga agus speicis LC atá faoi thionchar uisceach laistigh den LCS (Caomhnú), trí mheath cháilíocht an uisce, mura ndéanfar maolú. Sainithníodh slabhra foinse-conaire-gabhdóra iomlán agus, in éagmais maolaithe, tá an baol ann go mbeidh éifeachtaí suntasacha ag an bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe ar an Láithreán Eorpach seo mura ndéanfar maolú. Dá bhrí sin, tá an Láithreán Eorpach suite laistigh den Chrios Tionchair Dóchúil agus déantar é a bhreithniú tuilleadh air sa mheasúnú seo.

Láithreáin Eorpacha agus an tAchar ón bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe	Leasanna Cáilitheacha/Leasanna Caomhantais Speisialta ar ainmníodh an láithreán Eorpach ina leith (Foinsithe ó Chuspóirí Caomhnaithe ar líne SNPF, www.npws.ie ar an 27.11.2023)	Cuspóirí Caomhnaithe	An slabhra Foinse-Conair-Glacadóra a Shainithint
Bellacorick Iron Flush SAC [000466] Achar ó Theorainn Láithreáin na Feirme Gaoithe: 7.3km Achar ón Nascadh Eangaí: 11.3km	➤ [1528] Mórán Réisc (<i>Saxifraga hirculus</i>)	Rinneadh athbhreithniú ar na cuspóirí caomhnaithe mionsonraithe maidir leis an láithreán sin (Leagan 1, Samhain 2019) mar chuid den mheasúnú agus tá siad ar fáil ag www.npws.ie: Is é cuspóir caomhnaithe an láithreáin sin: <i>‘Bail fhabhrach um chaomhnú na LCanna i LCS (Caomhnú) Riasc Iarainn Bhéal Átha Chomhraic’</i>	Ní bheidh éifeachtaí díreacha ar bith ann toisc go bhfuil an Fhorbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe suite go hiomlán lasmuigh den láithreán ainmnithe. Is iad na hoibreacha is gaire a bhaineann leis an bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe tógáil T14, atá suite thart ar 7km ó theorainn LCS (Caomhnú) Riasc Iarainn Bhéal Átha Chomhraic. Ina theannta sin, níl aon nascacht uisce dromchla le sruth idir an Fhorbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe agus an Láithreán Ainmnithe sin. Mar sin, níor sainithníodh aon slabhra foinse-conaire-gabhdóra le haghaidh tionchair idir láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá Beartaithe agus na speicis LC talún a bhfuil an láithreán seo ainmnithe ina leith. Is féidir an seans go mbeidh tionchar díreach nó indíreach ar an Láithreán Eorpach a eisiámh. Níor sainithníodh aon chonair le haghaidh éifeacht shuntasach ar an Láithreán Eorpach Ainmnithe seo, nuair a breithníodh é in éagmais aon mhaolaithe, ina aonar nó in éineacht le pleananna nó tionscadail eile agus ní dhéantar an Láithreán Eorpach a bhreithniú tuilleadh sa mheasúnú seo.
Slieve Fyagh Bog SAC [000542] Achar ó Theorainn Láithreáin na Feirme Gaoithe: 7.8km	➤ [7130] Bratphortaigh (*más portach gníomhach é)	Rinneadh athbhreithniú ar na cuspóirí caomhnaithe mionsonraithe maidir leis an láithreán sin (Leagan 1, Lúnasa 2016) mar chuid den mheasúnú agus tá siad ar fáil ag www.npws.ie	Ní bheidh éifeachtaí díreacha ar bith ann toisc go bhfuil an Fhorbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe suite go hiomlán lasmuigh den láithreán ainmnithe. Is iad na hoibreacha is gaire a bhaineann leis an bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe tógáil T4, atá suite thart ar 8.5km ó theorainn

Láithreáin Eorpacha agus an tAchar ón bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe	Leasanna Cáilitheacha/Leasanna Caomhantais Speisialta ar ainmníodh an láithreán Eorpach ina leith (Foinsithe ó Chuspóirí Caomhnaithe ar líne SNPF, www.npws.ie ar an 27.11.2023)	Cuspóirí Caomhnaithe	An slabhra Foinse-Conair-Glacadóra a Shainithint
Achar ón Nascadh Eangaí: 11.9km		Is é cuspóir caomhnaithe an láithreáin sin: <i>'Bail fhabhrach um chaomhnú na LCanna i Slieve Fyagh Bog SAC</i>	LCS (Caomhnú) Phortach Shliabh Fíoch. Ina theannta sin, níl aon nascacht uisce dromchla le sruth idir an Fhorbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe agus an Láithreán Ainmnithe sin. Mar sin, níor sainaithníodh aon slabhra foinse-conaire-gabhdóra le haghaidh tionchair idir láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá Beartaithe agus an ghnáthóg LC talún a bhfuil an láithreán seo ainmnithe ina leith. Is féidir an seans go mbeidh tionchar díreach nó indíreach ar an Láithreán Eorpach a eisiámh. Níor sainaithníodh aon chonair le haghaidh éifeacht shuntasach ar an Láithreán Eorpach Ainmnithe seo a eascraíonn as an bhForbairt atá Beartaithe, as an nasc leis an eangach nó as an mbealach seachadta tuirbín, nuair a breithníodh é in éagmais aon mhaolaithe, ina aonar nó in éineacht le pleananna nó tionscadail eile agus ní dhéantar an Láithreán Eorpach a bhreithniú tuilleadh sa mheasúnú seo.
Riasc goirt Leacan agus LCS (Caomhnú) Cheann Chill Chuimín [000516] Achar ó Theorainn Láithreáin na Feirme Gaoithe: 10.5km Achar ón Nascadh Eangaí: 6.2km	➤ [1310] <i>Salicornia</i> agus bliantúla eile a bhfuil láibe agus gaineamh á gcoilíniú acu. ➤ [1330] Móinéir ghoirt an Atlantaigh (<i>Glauco-Puccinellietalia maritima</i>) ➤ [1410] Móinéir ghoirt na Meánmhara (<i>Juncetalia maritimi</i>) ➤ [2120] Dumhcha aistreacha feadh na líne cladaigh le	Rinneadh athbhreithniú ar na cuspóirí caomhnaithe mionsonraithe maidir leis an láithreán sin (Leagan 1, Nollaig 2016) mar chuid den mheasúnú agus tá siad ar fáil ag www.npws.ie Is é cuspóir caomhnaithe an láithreáin sin: <i>'Bail fhabhrach um chaomhnú na LCanna i Riasc goirt Leacan agus LCS</i>	Ní bheidh éifeachtaí díreacha ar bith ann toisc go bhfuil an Fhorbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe suite go hiomlán lasmuigh den láithreán ainmnithe. Níl aon nascacht dhíreach uisce dromchla le sruth idir an Fhorbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe agus an Láithreán Ainmnithe, atá maolánaithe ón sruthchúrsa nasctha le sruth is gaire níos mó ná 8km de chainéal abhann/inbhir agus 6km den Aigéan Atlantach. Mar sin féin, mar gheall ar chineál, scála agus suíomh na Forbartha Feirme Gaoithe atá beartaithe, ar an achar scartha de thart ar 10.2km,

Láithreáin Eorpacha agus an tAchar ón bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe	Leasanna Cáilitheacha/Leasanna Caomhantais Speisialta ar ainmníodh an láithreán Eorpach ina leith (Foinsithe ó Chuspóirí Caomhnaithe ar líne SNPF, www.npws.ie ar an 27.11.2023)	Cuspóirí Caomhnaithe	An slabhra Foinse-Conair-Glacadóra a Shainithint
	<i>Ammophila arenaria</i> (dumhcha geala) ➤ [2130] Dumhcha cósta socra le fásra luibheach (dumhcha liatha)	(Caomhnú) <i>Cheann Chill Chuimín a choinneáil</i>	agus ar acmhainneacht asamhlaithe na ndobharlach idirghafa, níl aon fhéidearthacht ann go mbeidh éifeachtaí suntasacha ar cháiliocht an uisce. Níor sainithníodh aon chonair le haghaidh éifeacht shuntasach ar an Láithreán Eorpach Ainmnithe seo a eascraíonn as an bhForbairt atá Beartaithe, as an nasc leis an eangach nó as an mbealach seachadta tuirbíní, nuair a breithníodh é in éagmais aon mhaolaithe, ina aonar nó in éineacht le pleananna nó tionscadail eile agus ní dhéantar an Láithreán Eorpach a bhreithniú tuilleadh sa mheasúnú seo.
LCS (Caomhnú) Choimpléasc Loch na Ceathrún Móire [000476] Achar ó Theorainn Láithreáin na Feirme Gaoithe: 10.9km Achar ón Nascadh Eangaí: 18.1km	➤ [1393] Caonach Crúcach Snasta (<i>Drepanocladus vernicosus</i>) ➤ [1528] Mórán Réisc (<i>Saxifraga hirculus</i>) ➤ [7130] Bratphortaigh (*más portach gníomhach é) ➤ [7150] Logáin ar fhoshraitheanna móna an Rhynchosporian	Rinneadh athbhreithniú ar na cuspóirí caomhnaithe mionsonraithe maidir leis an láithreán sin (Leagan 1, Bealtaine 2017) mar chuid den mheasúnú agus tá siad ar fáil ag www.npws.ie Is é cuspóir caomhnaithe an láithreáin sin: <i>'Bail fhabhrach um chaomhnú na LCanna i LCS (Caomhnú) Choimpléasc Loch na Ceathrún Móire</i>	Ní bheidh éifeachtaí díreacha ar bith ann toisc go bhfuil an Fhorbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe suite go hiomlán lasmuigh den láithreán ainmnithe. Is iad na hoibreacha is gaire a bhaineann leis an bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe tógáil T4, atá suite thart ar 15.5km ó theorainn LCS (Caomhnú) Choimpléasc Loch na Ceathrún Móire. Ina theannta sin, níl aon nascacht uisce dromchla le sruth idir an Fhorbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe agus an Láithreán Ainmnithe sin. Mar sin, níor sainithníodh aon slabhra foinse-conaire-gabhdóra le haghaidh tionchair idir láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá Beartaithe agus na gnáthóga agus na speicis LC talún a bhfuil an láithreán seo ainmnithe ina leith. Is féidir an seans go mbeidh tionchar díreach nó indíreach ar an Láithreán Eorpach a eisiámh. Níor sainithníodh aon chonair le haghaidh éifeacht shuntasach ar an Láithreán Eorpach Ainmnithe seo a eascraíonn as an bhForbairt atá

Láithreáin Eorpacha agus an tAchar ón bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe	Leasanna Cáilitheacha/Leasanna Caomhantais Speisialta ar ainmníodh an láithreán Eorpach ina leith (Foinsithe ó Chuspóirí Caomhnaithe ar líne SNPF, www.npws.ie ar an 27.11.2023)	Cuspóirí Caomhnaithe	An slabhra Foinse-Conair-Glacadóra a Shainithint
			Beartaithe, as an nasc leis an eangach nó as an mbealach seachadta tuirbín, nuair a breithníodh é in éagmais aon mhaolaithe, ina aonar nó in éineacht le pleananna nó tionscadail eile agus ní dhéantar an Láithreán Eorpach a bhreithniú tuilleadh sa mheasúnú seo.
LCS (Caomhnú) Loch Dháithí Bháin [002177] Achar ó Theorainn Láithreáin na Feirme Gaoithe: 11.7km Achar ón Nascadh Eangaí: 15km	➤ [1833] Síofróg uisce (<i>Najas flexilis</i>)	Rinneadh athbhreithniú ar na cuspóirí caomhnaithe mionsonraithe maidir leis an láithreán sin (Leagan 1, Eanáir 2021) mar chuid den mheasúnú agus tá siad ar fáil ag www.npws.ie Is é cuspóir caomhnaithe an láithreáin sin: <i>'Bail fhabhrach um chaomhnú na LCanna i LCS (Caomhnú) Loch Dháithí Bháin</i>	Ní bheidh éifeachtaí díreacha ar bith ann toisc go bhfuil an Fhorbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe suite go hiomlán lasmuigh den láithreán ainmnithe. Is iad na hoibreacha is gaire a bhaineann leis an bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe tógáil T14, atá suite thart ar 12km ó theorainn LCS (Caomhnú) Loch Dháithí Bháin. Ina theannta sin, níl aon nascacht uisce dromchla le sruth idir an Fhorbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe agus an Láithreán Ainmnithe sin. Mar sin, níor sainaithníodh aon slabhra foinse-conaire-gabhdóra le haghaidh tionchair idir láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá Beartaithe agus na speicis LC a bhfuil an láithreán seo ainmnithe ina leith. Is féidir an seans go mbeidh tionchar díreach nó indíreach ar an Láithreán Eorpach a eisiámh. Níor sainaithníodh aon chonair le haghaidh éifeacht shuntasach ar an Láithreán Eorpach Ainmnithe seo a eascraíonn as an bhForbairt atá Beartaithe, as an nasc leis an eangach nó as an mbealach seachadta tuirbín, nuair a breithníodh é in éagmais aon mhaolaithe, ina aonar nó in éineacht le pleananna nó tionscadail eile agus ní dhéantar an Láithreán Eorpach a bhreithniú tuilleadh sa mheasúnú seo.

Láithreáin Eorpacha agus an tAchar ón bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe	Leasanna Cáilitheacha/Leasanna Caomhantais Speisialta ar ainmníodh an láithreán Eorpach ina leith (Foinsithe ó Chuspóirí Caomhnaithe ar líne SNPF, www.npws.ie ar an 27.11.2023)	Cuspóirí Caomhnaithe	An slabhra Foinse-Conair-Glacadóra a Shainithint
LCS (Caomhnú) na Muaidhe [002298] Achar ó Theorainn Láithreáin na Feirme Gaoithe: 12.9km Achar ón Nascadh Eangaí: 6.3km f	➤ [1092] Piardóg liathbhán (<i>Austropotamobius pallipes</i>) ➤ [1095] Loimpre mhara (<i>Petromyzon marinus</i>) ➤ [1096] Loimpre shrutháin (<i>Lampetra planeri</i>) ➤ [1106] Bradán (<i>Salmo salar</i>) ➤ [1355] Dobharchú (<i>Lutra lutra</i>) ➤ [7110] Portaigh ardaithe ghníomhacha* ➤ [7120] Portaigh ardaithe dhíghrádaithe atá fós ábalta athghiniúint a dhéanamh go nádúrtha ➤ [7150] Logáin ar fhoshraitheanna móna an Rhynchosporion ➤ [7230] Eanaigh alcaileacha ➤ [91A0] Seanchóillte darach gaelaí le <i>Ilex</i> agus <i>Blechnum</i> in Éirinn agus sa Bhreatain Mhór ➤ [91E0] Foraoisi gláracha with <i>Alnus glutinosa</i> agus <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Padion</i>, <i>Alnion incanae</i>, <i>Salicion albae</i>)	Rinneadh athbhreithniú ar na cuspóirí caomhnaithe mionsonraithe maidir leis an láithreán sin (Leagan 1, Lúnasa 2016) mar chuid den mheasúnú agus tá siad ar fáil ag www.npws.ie Is é cuspóir caomhnaithe an láithreáin sin: <i>‘Bail fhabhrach um chaomhnú na LCanna i LCS (Caomhnú) na Muaidhe</i>	Ní bheidh éifeachtaí díreacha ar bith ann toisc go bhfuil an Fhorbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe suite go hiomlán lasmuigh den láithreán ainmnithe. Is iad na hoibreacha is gaire a bhaineann leis an bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe tógáil an nasctha eangaí atá beartaithe, atá suite thart ar 6.3km ó theorainn LCS (Caomhnú) na Muaidhe. Ina theannta sin, níl aon nascacht uisce dromchla le sruth idir an Fhorbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe agus an Láithreán Ainmnithe sin. Mar sin, níor sainithníodh aon slabhra foinse-conaire-gabhdóra le haghaidh tionchair idir láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá Beartaithe agus na gnáthóga agus na speicis LC a bhfuil an Láithreán Eorpach seo ainmnithe ina leith. Is féidir an seans go mbeidh tionchar díreach nó indíreach ar an Láithreán Eorpach a eisiámh. Níor sainithníodh aon chonair le haghaidh éifeacht shuntasach ar an Láithreán Eorpach Ainmnithe seo a eascraíonn as an bhForbairt atá Beartaithe, as an nasc leis an eangach nó as an mbealach seachadta tuirbín, nuair a breithníodh é in éagmais aon mhaolaithe, ina aonar nó in éineacht le plananna nó tionscadail eile agus ní dhéantar an Láithreán Eorpach a bhreithniú tuilleadh sa mheasúnú seo.
LCS (Caomhnú) Chuan Chill	➤ [1014] Seilide Rinseach Béalchaol (<i>Vertigo angustior</i>)	Rinneadh athbhreithniú ar na cuspóirí caomhnaithe mionsonraithe maidir leis an láithreán sin (Leagan 1, Deireadh	Ní bheidh éifeachtaí díreacha ar bith ann toisc go bhfuil an Fhorbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe suite go hiomlán lasmuigh den láithreán ainmnithe.

Láithreáin Eorpacha agus an tAchar ón bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe	Leasanna Cáilitheacha/Leasanna Caomhantais Speisialta ar ainmníodh an láithreán Eorpach ina leith (Foinsithe ó Chuspóirí Caomhnaithe ar líne SNPF, www.npws.ie ar an 27.11.2023)	Cuspóirí Caomhnaithe	An slabhra Foinse-Conair-Glacadóra a Shainithint
Ala/Inbhear na Muaidhe [000458] Achar ó Theorainn Láithreáin na Feirme Gaoithe: 13km Achar ón Nascadh Eangaí: 1.1km Achar Hidreolaíoch: 7km	➤ [1095] Loimpre mhara (<i>Petromyzon marinus</i>) ➤ [1130] Inbhir ➤ [1140] Réileáin láibe agus réileáin ghainimh nach bhfuil clúdaith ag uisce na farraige ag lag trá. ➤ [1210] Fásra bliantúil línte driofa ➤ [1310] Salicornia agus bliantúla eile a bhfuil láibe agus gaineamh á gcoilíniú acu. ➤ [1330] Móinéir ghoirt an Atlantaigh (Glauco-Puccinellietalia maritimae) ➤ [1365] Rón Beag (<i>Phoca vitulina</i>). ➤ [2110] Dumhcha aistritheacha i dtús fáis ➤ [2120] Dumhcha aistreacha feadh na líne cladaigh le Ammophila arenaria ('dumhcha geala') ➤ [2130] *Dumhcha cósta socra le fásra luibheach ('dumhcha liatha') ➤ [2190] Lagáin dumhcha bhogthaise	Fómhair 2012) mar chuid den mheasúnú agus tá siad ar fáil ag www.npws.ie Is é cuspóir caomhnaithe an láithreáin sin: <i>Bail fhabhrach um chaomhnú na LCanna i LCS (Caomhnú) Chuan Chill Ala/Inbhear na Maí</i>	Tá nascacht uisce dromchla síos an abhainn idir an bealach nasctha eangaí atá beartaithe agus LCS (Caomhnú) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe, trí Abhainn Chluanach Mór, a thrasnaíonn an bealach nasctha eangaí in dhá áit, ag sreabhadh i dtreo thuaidh sula scaoiltear isteach i mBá Chill Ala é i ndiaidh thart ar 7km. Dá bhrí sin, agus cur chuige réamhchúramach á ghlacadh, d'fhéadfadh sé go mbeadh truailliú in uiscí dromchla mar thoradh ar chéimeanna tógála, oibriúcháin agus an díchoimisiúnaithe an nasctha eangaí atá beartaithe, rud a mbeadh drochthionchar aige ar ghnáthóga agus speicis LC atá faoi thionchar uisceach laistigh den LCS (Caomhnú), trí mheath cháilíocht an uisce, mura ndéanfar maolú. Sainithníodh slabhra gabhdóirí conaire foinse iomlán agus, in éagmais maolaithe, tá an baol ann go mbeidh éifeachtaí suntasacha ag an bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe ar an Láithreán Eorpach seo. Dá bhrí sin, tá an Láithreán Eorpach suite laistigh den Chrios Tionchair Dóchúil agus déantar é a bhreithniú tuilleadh air sa mheasúnú seo.

Láithreáin Eorpacha agus an tAchar ón bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe	Leasanna Cáilitheacha/Leasanna Caomhantais Speisialta ar ainmníodh an láithreán Eorpach ina leith (Foinsithe ó Chuspóirí Caomhnaithe ar líne SNPF, www.npws.ie ar an 27.11.2023)	Cuspóirí Caomhnaithe	An slabhra Foinse-Conair-Glacadóra a Shainithint
LCS (Caomhnú) na hAbhann Duibhe/Néifinne [000534] Achar ó Theorainn Láithreáin na Feirme Gaoithe 13.3km Achar ón Nascadh Eangaí: 19.5km	> [1106] Bradáin (<i>Salmo salar</i>) > [1355] Dobharchú (<i>Lutra lutra</i>) > [1393] Caonach Crúcach Snasta (<i>Drepanocladus vernicosus</i>) > 1528] Mórán Réisc (<i>Saxifraga hirculus</i>) > [3110] Uiscí olagatrófacha nach bhfuil mórán mianraí machairí gainmheacha iontu (<i>Littorelletalia uniflorae</i>) > [3130] Uiscí bodhar olagatrófacha go méiseatrófacha ina bhfuil fásra an Littorelletea uniflorae agus/nó an Isoeto-Nanojuncetea > [3160] Lochanna agus locháin dhiostrófacha nádúrtha > [3260] Sruthchúrsaí de leibhéil mhachaire go leibhéil shléibhúla ina bhfuil fásra Ranunculion fluitantis agus Callitricho-Batrachion > [4010] Fraochmhánna fluicha an Atlantaigh Thuaidh le <i>Erica tetralix</i>. > [4060] Fraochmhánna Alpach agus Bóireacha	Rinneadh athbhreithniú ar na cuspóirí caomhnaithe mionsonraithe maidir leis an láithreán sin (Leagan 1, Iúil 2017) mar chuid den mheasúnú agus tá siad ar fáil ag www.npws.ie Is é cuspóir caomhnaithe an láithreáin sin: <i>'Bail fhabhrach um chaomhnú na LCanna i LCS (Caomhnú) na hAbhann Duibhe/Néifinne a choinneáil</i>	Ní bheidh éifeachtaí díreacha ar bith ann toisc go bhfuil an Fhorbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe suite go hiomlán lasmuigh den láithreán ainmnithe. Sainithníodh nascacht dromchla le sruth (thart ar 20km d'achar uisce dromchla) leis an LCS (Caomhnú) trí na sruthchúrsaí a shreabhann ó iarthar an láithreáin forbartha isteach san Abhainn Mhór agus tá an seans ann go dtiocfaidh meath ar cháilíocht an uisce le linn na gcéimeanna tógála, oibriúcháin agus díchoimisiúnaithe. Mar sin féin, mar gheall ar chineál, scála agus suíomh na Forbartha Feirme Gaoithe atá beartaithe, an ar an achar maolánaithe de thart ar 20km, agus ar acmhainneacht asamhlaithe na ndobharlach idirghafa, níl aon fhéidearthacht ann go mbeidh éifeachtaí suntasacha ar cháilíocht an uisce. Níor sainithníodh aon chonair le haghaidh éifeacht shuntasach ar an Láithreán Eorpach Ainmnithe seo a eascraíonn as an bhForbairt atá Beartaithe, as an nasc leis an eangach nó as an mbealach seachadta tuirbíní, nuair a breithníodh é in éagmais aon mhaolaithe, ina aonar nó in éineacht le pleananna nó tionscadail eile agus ní dhéantar an Láithreán Eorpach a bhreithniú tuilleadh sa mheasúnú seo.

Láithreáin Eorpacha agus an tAchar ón bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe	Leasanna Cáilitheacha/Leasanna Caomhantais Speisialta ar ainmníodh an láithreán Eorpach ina leith (Foinsithe ó Chuspóirí Caomhnaithe ar líne SNPF, www.npws.ie ar an 27.11.2023)	Cuspóirí Caomhnaithe	An slabhra Foinse-Conair-Glacadóra a Shainithint
	> [5130] -Foirmíochtaí <i>Juniperus communis</i> ar fhraochmhánna nó ar fhéarthailte cailcreacha > [7130] Bratphortaigh (*más portach gníomhach é) > [7140] Idirsheascainn agus portaigh chreatha		
Limistéar faoi Chosaint Speisialta (LCS) (Cosaint)			
LCS (Cosaint) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe [004036] Achar ó Theorainn Láithreáin na Feirme Gaoithe: 10.2km Achar ón Nascadh Eangaí: 2km Achar Hidreolaíoch: 3.5km	> [A137] Feadóg an Fháinne (<i>Charadrius hiaticula</i>) > [A140] Feadóg Bhuí (<i>Pluvialis apricaria</i>) > [A141] Feadóg Ghlas (<i>Pluvialis squatarola</i>) > [A144] Luathrán (<i>Calidris alba</i>) > [A149] Breacóg (<i>alpina alpina</i>) > [A157] Guilbneach stríocearrach (<i>Limosa lapponica</i>) > [A160] Crotach (<i>Numenius arquata</i>) > [A162] Glúineach dhearg (<i>Tringa totanus</i>) > [A999] Bogaigh	Rinneadh athbhreithniú ar na cuspóirí caomhnaithe mionsonraithe maidir leis an láithreán sin (Leagan 1, Bealtaine 2013) mar chuid den mheasúnú agus tá siad ar fáil ag www.npws.ie Is é cuspóir caomhnaithe an láithreáin sin: <i>‘Bail fhabhrach um chaomhnú na Speiceas LLCS in LCS (Caomhnú) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe a choinneáil’.</i> Agus <i>‘Bail fhabhrach um chaomhnú na gnáthóige flich in LCS (Cosaint) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe</i>	Ní bheidh éifeachtaí díreacha ar bith ann toisc go bhfuil an Fhorbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe suite go hiomlán lasmuigh den láithreán ainmnithe. Tá nascacht uisce dromchla síos an abhainn idir an bealach nasctha eangaí atá beartaithe agus LCS (Cosaint) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe, trí Abhainn Chluanach Mór, a thrasnaíonn an bealach nasctha eangaí in dhá áit, ag sreabhadh i dtreo thuaidh sula scaoiltear isteach i mBá Chill Ala é i ndiaidh thart ar 3.5km. Dá bhrí sin, agus cur chuige réamhchúramach á ghlacadh, d’fhéadfadh sé go mbeadh truailliú in uisce dromchla mar thoradh ar chéimeanna tógála, oibriúcháin agus an díchoimisiúnaithe an nasctha eangaí atá beartaithe, rud a mbeadh drochthionchar aige ar ghnáthóga tacaíochta na speiceas LLCS atá faoi thionchar uisceach laistigh den LCS (Cosaint), trí mheath cháilíocht an uisce, mura ndéanfar maolú.

Láithreán Eorpacha agus an tAchar ón bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe	Leasanna Cáilitheacha/Leasanna Caomhantais Speisialta ar ainmníodh an láithreán Eorpach ina leith (Foinsithe ó Chuspóirí Caomhnaithe ar líne SNPF, www.npws.ie ar an 27.11.2023)	Cuspóirí Caomhnaithe	An slabhra Foinse-Conair-Glacadóra a Shainaitheint
		<i>mar acmhainn do na héin uisce imirceacha a bhíonn ar fáil ann go rialta agus a bhaineann úsáid as’.</i>	Sonraítear i gCuid 4.5.1 den TMITT arna ullmhú ag Malachy Walsh ‘Tá an feadóg órga ina LLCS in LCS (Cosaint) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe, atá suite 10.2 km ó láithreán na forbartha feirme gaoithe atá beartaithe (tá gnáthóg d’éin neamhphóraithe sa LCS (Cosaint). Cé go bhfaightear an fheadóg bhuí gheimhrithe/chlaise anseo agus ansiúd i limistéar láithreán na Forbartha atá beartaithe, mar gheall ar an achar ón LCS (Cosaint) ní dócha go mbeidh na héin sin ag taisteal idir an dá shuíomh. Bunaithe ar an toradh sin, is féidir a chinneadh nach bhféadfadh cur isteach, diláithriú nó díobháil/básmhaireacht tarlú mar gheall ar imbhuailtú turbiní le linn chéim na tógála nó oibriúcháin den Fhorbairt Bheartaithe ar aon speiceas LLCS a bhaineann leis an LCS (Cosaint) seo. Sainaitheintíodh slabhra foinse-conaire-gabhdóra iomlán agus, in éagmais maolaithe, tá an baol ann go mbeidh éifeachtaí suntasacha ag an bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe ar an Láithreán Eorpach seo mura ndéanfar maolú. Dá bhrí sin, déantar an Láithreán Eorpach a bhreithniú tuilleadh sa mheasúnú seo.
LCS (Cosaint) Oileán Máistir [004074] Achar ó Theorainn Láithreán na Feirme Gaoithe: 10.8km	➤ [A014] Guairdeall (<i>Hydrobates pelagicus</i>)	Tá cuspóir ginearálta caomhnaithe ag baint leis an láithreán seo: <i>‘Bail fhabhrach um chaomhnú na speiceas éan atá liostaithe mar Leasanna Caomhantais Speisialta don LCS (Cosaint) seo a chothabháil nó a athchóiriú’.</i>	Ní bheidh éifeachtaí díreacha ar bith ann toisc go bhfuil an Fhorbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe suite go hiomlán lasmuigh den láithreán ainmnithe. Níl aon nascacht dhíreach uisce dromchla le sruth idir an Fhorbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe agus an Láithreán Ainmnithe, atá maolánaithe ón asraon is gaire de shruthchúrsa nasctha le sruth níos mó ná 18km den Aigéan Atlantach. Mar gheall ar chineál, scála agus

Láithreán Eorpacha agus an tAchar ón bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe	Leasanna Cáilitheacha/Leasanna Caomhantais Speisialta ar ainmníodh an láithreán Eorpach ina leith (Foinsithe ó Chuspóirí Caomhnaithe ar líne SNPF, www.npws.ie ar an 27.11.2023)	Cuspóirí Caomhnaithe	An slabhra Foinse-Conair-Glacadóra a Shainithint
Achar ón Nascadh Eangaí: 13.9km		<i>SNPF (2022) Cuspóirí caomhnaithe do LCS (Cosaint) Oileán Máistir [004074]. Cuspóirí Caomhnaithe Láithreánsónracha den Chéad Ord Leagan 1.0. An Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht.</i>	suíomh na n-oibreacha atá beartaithe mar aon le hairíonna maolánacha na ndobharlach idirghafa , ní dóigh go n-eascróidh éifeachtaí suntasacha as truailliú uisce. Níl aon ghnáthóg oiriúnach do Ghuairdill ar fáil ar láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá beartaithe agus ní dóigh go mbeidh tionchar suntasach aige ar an speiceas sin. Níor sainaithníodh aon chonair le haghaidh éifeacht shuntasach ar an Láithreán Eorpach Ainmnithe seo, nuair a breithníodh é in éagmais aon mhaolaithe, ina aonar nó in éineacht le pleananna nó tionscadail eile agus ní dhéantar an Láithreán Eorpach a bhreithniú tuilleadh sa mheasúnú seo.
LCS (Caomhnú) na hAbhann Duibhe/Néifinne a choinneáil [004098] Achar ó Theorainn Láithreáin na Feirme Gaoithe: 13.3km Achar ón Nascadh Eangaí: 19.5km Achar Hidreolaíoch: 20km	➤ [A098] Meirliún (<i>Falco columbarius</i>) ➤ [A140] Feadóg Bhuí (<i>Pluvialis apricaria</i>)	Tá cuspóir ginearálta caomhnaithe ag baint leis an láithreán seo: <i>‘Bail fhabhrach um chaomhnú na speiceas éan atá liostaithe mar Leasanna Caomhantais Speisialta don LCS (Cosaint) seo a chothabháil nó a athchóiriú’.</i> <i>SNPF (2022) Cuspóirí Caomhnaithe do LCS (Caomhnú) na hAbhann Duibhe/Néifinne [004098]. Cuspóirí Caomhnaithe Láithreánsónracha den Chéad Ord Leagan 1.0. An Roinn</i>	Ní bheidh éifeachtaí díreacha ar bith ann toisc go bhfuil an Fhorbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe suite go hiomlán lasmuigh den láithreán ainmnithe. Sainaithníodh nascacht dromchla le sruth (thart ar 20km d'achar uisce dromchla) leis an LCS (Cosaint) trí na sruthchúrsaí a shreabhann ó iarthar an láithreáin forbartha isteach san Abhainn Mhór agus tá an seans ann go dtiocfaidh meath ar cháilíocht an uisce le linn na gcéimeanna tógála, oibriúcháin agus díchoimisiúnaithe. Mar gheall ar an maolú a sholáthraíonn an 20km de chainéal abhann idirghafa, áfach, agus ar an fad maolánaithe de thart ar 20km ó láithreán na feirme gaoithe atá beartaithe go dtí an LCS (Cosaint) sin, níl aon seans ann go mbeidh iarmhairtí díobhálacha suntasacha ar cháilíocht an uisce.

Láithreán Eorpacha agus an tAchar ón bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe	Leasanna Cáilitheacha/Leasanna Caomhantais Speisialta ar ainmníodh an láithreán Eorpach ina leith (Foinsithe ó Chuspóirí Caomhnaithe ar líne SNPF, www.npws.ie ar an 27.11.2023)	Cuspóirí Caomhnaithe	An slabhra Foinse-Conair-Glacadóra a Shainithint
		<i>Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht.</i>	Sonraítear i gCuid 4.5.1 den TMTE arna ullmhú ag Malachy Walsh ‘Tá an meirlín agus an fheadóg bhuí ar fáil mar LCSanna in LCS (Cosaint) na hAbhann Duibhe/Néifinne, atá suite thart ar 13.4 km ó láithreán na Forbartha beartaithe. Ós rud é go bhfuil achair shealgaireachta na speiceas sin (meirliúin: laistigh de 5 km; feadóga bhuí: laistigh de raon lárnach 3 km agus uasraon 11 km – SNH 2016) níos lú ná an t-achar idir an dá shuíomh, is féidir an tátal a bhaint as gur beag seans go bhfuil baint ag aon taifid ag láithreán na Forbartha atá Beartaithe maidir le meirliúin agus/nó feadóga buí leis na pobail laistigh den LCS (Cosaint). Bunaithe ar an toradh sin, is féidir a chinneadh nach bhféadfadh cur isteach, diláithriú nó díobháil/básmhaireacht tarlú mar gheall ar imbhuiladh tuirbíní le linn chéim na tógála nó oibriúcháin den Fhorbairt Bheartaithe ar aon speiceas LLCS a bhaineann leis an LCS (Cosaint) seo. Sainithníodh slabhra foinse-conaire-gabhdóra iomlán agus, in éagmais maolaithe, tá an baol ann go mbeidh éifeachtaí suntasacha ag an bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe ar an Láithreán Eorpach seo mura ndéanfar maolú. Dá bhrí sin, tá an Láithreán Eorpach suite laistigh den Chrios Tionchair Dóchúil agus déantar é a bhreithniú tuilleadh air sa mheasúnú seo.
LCS (Cosaint) Chuan an Fhóid Dhuibh/Chnocán na Líne [004037]	> [A003] Lóma mór (<i>Gavia immer</i>) > [A046] Cadhan (<i>Branta bernicla hrota</i>)	Rinneadh athbhreithniú ar na cuspóirí caomhnaithe mionsonraithe maidir leis an láithreán sin (Leagan 1, Nollaig	Ní bheidh éifeachtaí díreacha ar bith ann toisc go bhfuil an Fhorbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe suite go hiomlán lasmuigh den láithreán ainmnithe.

Láithreáin Eorpacha agus an tAchar ón bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe	Leasanna Cáilitheacha/Leasanna Caomhantais Speisialta ar ainmníodh an láithreán Eorpach ina leith (Foinsithe ó Chuspóirí Caomhnaithe ar líne SNPF, www.npws.ie ar an 27.11.2023)	Cuspóirí Caomhnaithe	An slabhra Foinse-Conair-Glacadóra a Shainithint
Achar ó Theorainn Láithreáin na Feirme Gaoithe 14.5km Achar ón Nascadh Eangaí: 17.7km	> [A065] Scótar (<i>Melanitta nigra</i>) > [A069] Siolta rua (<i>Mergus serrator</i>) > [A137] Feadóg an Fháinne (<i>Charadrius hiaticula</i>) > [A144] Luathrán (<i>Calidris alba</i>) > [A149] Breacóg (<i>Calidris alpina alpina</i>) > [A157] Guilbneach stríocarrach (<i>Limosa lapponica</i>) > [A160] Crotach (<i>Numenius arquata</i>) > A191 Geabhróg scothdhubh (<i>Sterna sandvicensis</i>) > [A466] Breacóg (<i>Calidris alpina schinzi</i>) > A999 Bogaigh	2014) mar chuid den mheasúnú agus tá siad ar fáil ag www.npws.ie Is é cuspóir caomhnaithe an láithreáin sin: <i>‘Bail fhabhrach um chaomhnú na Speiceas LLCS in LCS (Cosaint) Chuan an Fhóid Duibh/Chnocán na Líne a choinneáil’.</i> Agus <i>‘Bail fhabhrach um chaomhnú na gnáthóige flich in LCS (Cosaint) Chuan an Fhóid Duibh/Chnocán na Líne mar acmhainn do na héin uisce imirceacha a bhíonn ar fáil ann go rialta agus a bhaineann úsáid as’.</i>	Níl aon nascacht dhíreach uisce dromchla idir an Fhorbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe agus an Láithreán Ainmnithe, atá maolánaithe ón asraon is gaire de shruthchúrsa nasctha le sruth níos mó ná 40km den Aigéan Atlantach. Mar gheall ar chineál, scála agus suíomh na n-oibreacha atá beartaithe mar aon le hairíonna maolánacha na ndobharlach idirghafa, ní dóigh go n-eascróidh éifeachtaí suntasacha as truailliú uisce. Ní chuireann láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá beartaithe aon ghnáthóg oiriúnach ar fáil d’aon cheann de na LCSanna seachas an crotach agus tá sé suite lasmuigh d’uasraon an speicis sin (2km; SNH 2016) agus níl aon fhéidearthacht ann go mbeidh tionchar suntasach maidir le haon cheann de na speicis LLCS. Níor sainaithníodh aon chonair le haghaidh éifeacht shuntasach ar an Láithreán Eorpach Ainmnithe seo, nuair a breithníodh é in éagmais aon mhaolaithe, ina aonar nó in éineacht le pleananna nó tionscadail eile agus ní dhéantar an Láithreán Eorpach a bhreithniú tuilleadh sa mheasúnú seo.

Céim 1 – Conclúid an Scagtha le haghaidh Measúnacht Chuí

Ní féidir a chur as an áireamh thar amhras eolaíoch réasúnta, i bhfianaise an eolais eolaíoch is fearr, ar bhonn faisnéis oibiachtúil agus i bhfianaise chuspóirí caomhnaithe na láithreán Eorpach ábhartha, go mbeidh tionchar suntasach ag an bhForbairt Feirme Gaoithe atá beartaithe, ina haonar nó i gcomhar le pleananna agus tionscadail eile, ar na Láithreáin Eorpacha seo a leanas. Níor cuireadh bearta atá beartaithe chun éifeachtaí díobhálacha na forbartha beartaithe ar láithreáin Eorpacha a sheachaint nó a laghdú (i.e., “bearta maolaithe”) ná bearta dea-chleachtais i mbreithmheas chéim an scagtha.

- LCS (Caomhnú) Choimpléasc Portach Bhéal Átha Chomhraic [001922]
- LCS (Caomhnú) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe [000458]
- LCS (Cosaint) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe [004036]

Mar thoradh air sin, tá gá le Measúnacht Chuí, agus ullmhófar Ráiteas Tionchair Natura i leith na forbartha atá beartaithe. Is é an tátal freisin gur féidir a eisiámh, ar bhonn faisnéis oibiachtúil, nach mbeidh tionchar suntasach ag an bhForbairt atá Beartaithe, ina haonar nó i gcomhar le haon phlean nó tionscadal eile, ar aon Láithreán Eorpach eile. Dá réir sin, áitítear go measúil go bhfuil Measúnacht Chuí de dhíth do na 3 Láithreáin Eorpacha thuasluaite, ach tugtar faoi deara, áfach, go ndéanfaidh an Bord Pleanála, mar an t-údarás inniúil, a chinneadh ina leith sin. Ullmhaíodh RNT maidir le héifeachtaí na Forbartha atá Beartaithe ina haonar nó i gcomhar le haon phleananna nó tionscadail eile ar na 4 Láithreáin Eorpacha thuasluaite (**féach cuid 5**)

5.

CÉIM 2-RÁITEAS TIONCHAIR NATURA (RTN)

Sainaithníodh sa chuid roimhe seo an acmhainneacht a bhaineann le héifeachtaí suntasacha ar na Láithreáin Eorpacha seo a leanas mura ndéantar maolú, ina n-aonar nó go carnach le pleananna nó tionscadail eile:

- > LCS (Caomhnú) Choimpléasc Portach Bhéal Átha Chomhraic [001922]
- > LCS (Caomhnú) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe [000458]
- > LCS (Cosaint) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe [004036]

Sna codanna seo a leanas, breithnítear gach Láithreán Eorpach ina aonar chun an méid seo a leanas a dhéanamh:

1. A dhearbhu cad iad na gnéithe cáilitheacha aonair a bhféadfadh an Fhorbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe drochthionchar a imirt orthu.
2. Faisnéis a sholáthar maidir leis na Cuspóirí Caomhnaithe agus maidir le brúnna agus bagairtí láithreánsónracha i gcás na ngnéithe cáilitheacha sin a bhféadfadh drochthionchar a imirt orthu.
3. Torthaí aon oibre suirbhéireachta breise a bhí riachtanach chun bonn eolais a chur faoi mheasúnú tionchair a sholáthar.

5.1 Gnéithe Cáilitheacha ábhartha agus Staidéar Deisce a Shainaithint

5.1.1 LCS (Caomhnú) Choimpléasc Portach Bhéal Átha Chomhraic [001922]

Sainaithníodh na tionchair fhéideartha ar an LCS (Caomhnú) sin i **gCuid 4.1 thuas**. Áirítear an méid seo a leanas ar na bealaí maidir le héifeacht a sainaithníodh:

- Leis an nascacht uisce dromchla le sruth idir láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá Beartaithe agus LCS (Caomhnú) Choimpléasc Portach Bhéal Átha Chomhraic, tríd an Abhainn Mhór a d'fhéadfaí uiscí dromchla a thruailliú, rud a mbeadh drochthionchar aige ar ghnáthóga agus speicis LC atá faoi thionchar uisceach laistigh den LCS (Caomhnú), trí mheath cháilíocht an uisce, mura ndéanfar maolú.

Liostaítear i **dTábla 5-1** thíos gnéithe cáilitheacha an Láithreáin Eorpaigh sin agus dearbhaítear ann, i bhfianaise a gCuspóirí Caomhnaithe, an bhfuil aon slabhra foinse-conaire-gabhdóra iomlán ann, trína bhféadfadh éifeachtaí díobhálacha tarlú.

5.1.1.1 Sainaithint Gnéithe Cáilitheacha Aonair a bhFéadfadh Dul i gCion Orthu.

Tábla 5-1 Measúnú ar ghnéithe cáilitheacha de LCS (Caomhnú) Choimpléasc Portach Bhéal Átha Chomhraic a bhféadfadh dul i gcion orthu.

Gné cháilitheach	Cuspóir Caomhnaithe (SNPF, Leagan 1, Deireadh Fómhair 2017), rinneadh athbhreithniú orthu mar chuid den mheasúnú agus tá siad ar fáil ag www.npws.ie	Réasúnaíocht	Féidearthacht maidir le héifeachtaí díobhálacha T/N
[3160] Lochanna agus locháin dhiostrofacha nádúrtha	Bail fhabhrach um chaomhnú lochanna agus lochán diostrofach nádúrtha i ndoiciméid Chuspóirí Caomhnaithe LCS (Caomhnú) Choimpléasc Portach Bhéal Átha Chomhraic (SNPF, Leagan 1, Meán Fómhair 2016 ²) a choinneáil,	Tá an LCS (Caomhnú) sin suite thart ar 0.9km ó dheas agus soir ó dheas de teorainn láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá beartaithe, agus thart ar 3km siar ó dheas den nascadh eangaí. De réir Léarscáil 3 i ndoiciméad SSCO (SNPF 2017), tá an ghnáthóg LC sin, lochanna agus locháin dhiostrofacha nádúrtha, mapáilte thart ar 0.92km ó dheas de láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá beartaithe. Sonraítear sa doiciméad SSCO gur dócha go mbeidh an gnáthóg LC sin le fáil i ngach linn agus loch agus tá siad ar fad mapáilte mar 3160 féideartha (léarscáil 3). Cé go bhfuil níos mó ná 5,700 polagán locha/linne ann, níl go leor linnte mapáilte sna sonraí OSi 1:5,000 (féach léarscáil 3). Lena chois sin, tá nascacht uisce dromchla le sruth idir láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá beartaithe agus LCS (Caomhnú) Choimpléasc Portach Bhéal Átha Chomhraic, tríd an Abhainn Mhór a shreabhann ó dheas tríd an mbeartán thiar theas de láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá beartaithe, agus isteach sa LCS (Caomhnú) sin i ndiaidh thart ar 2.6km. Dá bhrí sin, agus cur chuige réamhchúramach á ghlacadh, d'fhéadfadh go mbeadh truailliú ar uisce dromchla mar thoradh ar chéimeanna tógála, oibriúcháin agus díchoimisiúnaithe na Forbartha Feirme Gaoithe atá Beartaithe, rud a mbeadh drochthionchar ar an ngnáthóg LC sin atá faoi thionchar uisceach: Lochanna agus locháin dhiostrofacha nádúrtha trí mheath cháilíocht an uisce, mura ndéantar maolú.	Tá

² Cuspóirí Caomhnaithe SNPF (2016): LCS (Caomhnú) Portach Bhaile na Móna agus Chorr an Chip 002339. Leagan 1. Seirbhís Náisiúnta Páirceanna agus Fiadhúlra, an Roinn Ealaíon, Oidhreacht, Gnóthaí Réigiúnacha, Tuaithe agus Gaeltachta.

Gné cháilitheach	Cuspóir Caomhnaithe (SNPF, Leagan 1, Deireadh Fómhair 2017), rinneadh athbhreithniú orthu mar chuid den mheasúnú agus tá siad ar fáil ag www.npws.ie	Réasúnaíocht	Féidearthacht maidir le héifeachtaí díobhálacha T/N
		Sainithníodh slabhra foinse-conaire-gabhdóra iomlán le haghaidh éifeachtaí díobhálacha ar an ngnáthóg sin agus déantar measúnú breise air sa RTN seo.	
[4010] Fraochmhánna fliucha Thuaisceart an Atlantaigh le <i>Erica tetralix</i> .	Bail fhabhrach um chaomhnú fhraochmhánna fliucha Thuaisceart an Atlantaigh a athbhunú le <i>Erica tetralix</i> in LCS (Caomhnú) Choimpléasc Portach Bhéal Átha Chomhraic.	Tá an LCS (Caomhnú) sin suite thart ar 0.9km ó dheas agus soir ó dheas de theorainn láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá beartaithe, agus thart ar 3km siar ó dheas den nascadh eangaí. De réir dhoiciméad SSCO (SNPF 2017), an gnáthóg LC seo: Níl fraochmhánna fliucha Thuaisceart an Atlantaigh le <i>Erica tetralix</i> mapáilte go mion do LCS (Caomhnú) Choimpléasc Portach Bhéal Átha Chomhraic, ach ó na sonraí atá ar fáil faoi láthair meastar gur thart ar 187 heicteár achar iomlán na gnáthóige cáilithí, a chlúdaíonn 2% den LCS (Caomhnú). Mar sin féin, is féidir tionchair indíreacha ar an ngnáthóg LC seo a leanas seo a leanas - fraochmhánna fliucha an Atlantaigh Thuaidh le <i>Erica tetralix</i> - a chur as an áireamh mar gheall ar chineál talún na gnáthóige sin agus easpa slabhra foinse-conaire-gabhdóra iomlán. Mar sin, níl gá le measúnú breise. Níor sainithníodh aon slabhra foinse-conaire-gabhdóra iomlán le haghaidh aon éifeacht ar an ngnáthóg seo mar thoradh ar an bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe. Níl gá le measúnú breise.	Níl
[7130] Bratphortaigh (*más portach gníomhach é)	Bail fhabhrach um chaomhnú na mBratphortach (*más portach gníomhach iad) in LCS (Caomhnú) Choimpléasc Portach Bhéal Átha Chomhraic a athchóiriú	Tá an LCS (Caomhnú) sin suite thart ar 0.9km ó dheas agus soir ó dheas de theorainn láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá beartaithe, agus thart ar 3km siar ó dheas den nascadh eangaí. De réir dhoiciméad SSCO (NPWS 2017), maidir leis an ngnáthóg LC seo: Níl bratphortach mapáilte go mion do LCS (Caomhnú) Choimpléasc Portach Bhéal Átha Chomhraic, ach ó na sonraí atá ar fáil faoi láthair meastar gur thart ar 6,286 heicteár achar iomlán na gnáthóige cáilithí, a chlúdaíonn 66% den LCS (Caomhnú).	Níl

Gné cháilitheach	Cuspóir Caomhnaithe (SNPF, Leagan 1, Deireadh Fómhair 2017), rinneadh athbhreithniú orthu mar chuid den mheasúnú agus tá siad ar fáil ag www.npws.ie	Réasúnaíocht	Féidearthacht maidir le héifeachtaí díobhálacha T/N
		Mar sin féin, tionchair indíreacha ar an ngnáthóg LC seo a leanas: Is féidir bratphortaigh (*más portach gníomhach iad) a chur as an áireamh mar gheall ar chineál talún na gnáthóige sin agus easpa slabhra foinse-conaire-gabhdóra iomlán. Mar sin, níl gá le measúnú breise. Níor sainithníodh aon slabhra foinse-conaire-gabhdóra iomlán le haghaidh aon éifeacht ar an ngnáthóg seo mar thoradh ar an bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe. Níl gá le measúnú breise.	
[7150] Logáin ar foshraitheanna móna an Rhynchosporion	Bail fhabhrach um chaomhnú na Logán ar foshraitheanna portaigh an Rhynchosporion in LCS (Caomhnú) Choimpléasc Portach Bhéal Átha Chomhraic a athbhunú.	Tá an LCS (Caomhnú) sin suite thart ar 0.9km ó dheas agus soir ó dheas de theorainn láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá beartaithe, agus thart ar 3km siar ó dheas den nascadh eangaí. De réir dhoiciméad SSCO (NPWS 2017), maidir leis an ngnáthóg LC seo: Níl logáin ar foshraitheanna portaigh an Rhynchosporion mapáilte go mion do LCS (Caomhnú) Choimpléasc Portach Bhéal Átha Chomhraic agus dá bhrí sin ní heol achar iomlán na gnáthóige cáilithí in LC (Caomhnú). Bíonn an ghnáthóg le fáil in áiteanna ina bhfuil linnte agus móin chrite fhliuch. Mar sin féin, tionchair indíreacha ar an ngnáthóg LC seo a leanas: Is féidir logáin ar foshraitheanna portaigh an Rhynchosporion a chur as an áireamh mar gheall ar chineál talún na gnáthóige sin agus easpa slabhra foinse-conaire-gabhdóra iomlán. Mar sin, níl gá le measúnú breise. Níor sainithníodh aon slabhra foinse-conaire-gabhdóra iomlán le haghaidh aon éifeacht ar an ngnáthóg seo mar thoradh ar an bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe. Níl gá le measúnú breise.	Nil
[7230] Eanaigh alcaileacha	Bail fhabhrach um chaomhnú na nEanach alcaileach i gCoimpléasc	Tá an LCS (Caomhnú) sin suite thart ar 0.9km ó dheas agus soir ó dheas de theorainn láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá beartaithe, agus thart ar 3km siar ó dheas den nascadh eangaí. De réir dhoiciméad SSCO (NPWS 2017), níl eanaigh alcaileacha mapáilte fós	Tá

Gné cháilitheach	Cuspóir Caomhnaithe (SNPF, Leagan 1, Deireadh Fómhair 2017), rinneadh athbhreithniú orthu mar chuid den mheasúnú agus tá siad ar fáil ag www.npws.ie	Réasúnaíocht	Féidearthacht maidir le héifeachtaí díobhálacha T/N
	Portach Bhéal Átha Chomhraic a athchóiriú,	do LCS (Caomhnú) Choimpléasc Portach Bhéal Átha Chomhraic agus dá bhrí sin ní heol achar iomlán na gnáthóige cáilithí in LCS (Caomhnú). Tá sé taifeadta go bhfuil an ghnáthóg le fáil ar fud an LCS Caomhnú) ach is feadh an imill thoir is mó atá sí forbartha. Lena chois sin, tá nascacht uisce dromchla le sruth idir láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá beartaithe agus LCS (Caomhnú) Choimpléasc Portach Bhéal Átha Chomhraic, tríd an Abhainn Mhór a shreabhann ó dheas tríd an mbeartán thiar theas de láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá beartaithe, agus isteach sa LCS (Caomhnú) sin i ndiaidh thart ar 2.6km. Dá bhrí sin, agus cur chuige réamhchúramach á ghlacadh, d'fhéadfadh go mbeadh truailliú ar uiscí dromchla mar thoradh ar chéimeanna tógála, oibriúcháin agus díchoimisiúnaithe na Forbartha Feirme Gaoithe atá Beartaithe, rud a mbeadh drochthionchar ar an ngnáthóg LC sin atá faoi thionchar uisceach: Eanaigh alcaileacha trí mheath cháilíocht an uisce, mura ndéantar maolú. Sainaitníodh slabhra foinse-conaire-gabhdóra iomlán le haghaidh éifeachtaí díobhálacha ar an ngnáthóg sin agus déantar measúnú breise air sa RTN seo.	
[1013] Seilide Rinseach Geyer <i>Vertigo geyeri</i>	Bail fhabhrach um chaomhnú na Seilidí rinseacha Geyer i gCoimpléasc Portach Bhéal Átha Chomhraic a choinneáil	Tá an LCS (Caomhnú) sin suite thart ar 0.9km ó dheas agus soir ó dheas de theorainn láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá beartaithe, agus thart ar 3km siar ó dheas den nascadh eangaí. De réir dhoiciméad SSCO (SNPF 2017)), an taifead mapáilte is gaire den speiceas LC sin: Tá Seilide rinseach Geyer (<i>Vertigo geyeri</i>) thart ar 7.9km soir ó dheas de Láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá beartaithe. Sonraítear i ndoiciméad SSCO (SNPF 2017) go bhfuil taifid ann maidir leis an Seilide rinseach Geyer (<i>Vertigo geyeri</i>) ó thrí chearnóg eangaí 1km laistigh de theorainn LSC (Caomhnú) Choimpléasc Portach Bhéal Átha Chomhraic (G0522, G0718 agus G0818). Tionchair indíreacha ar an speiceas LC seo a leanas: Is féidir an Seilide rinseach Geyer (<i>Vertigo geyeri</i>) a chur as an áireamh mar gheall ar an achar maolánaithe de thart ar 7.9km ó	Nil

Gné cháilitheach	Cuspóir Caomhnaithe (SNPF, Leagan 1, Deireadh Fómhair 2017), rinneadh athbhreithniú orthu mar chuid den mheasúnú agus tá siad ar fáil ag www.npws.ie	Réasúnaíocht	Féidearthacht maidir le héifeachtaí díobhálacha T/N
		limistéar na Forbartha Feirme Gaoithe atá Beartaithe agus suíomh mapáilte an speicis sin, agus easpa slabhra foinse-conaire-gabhdóra iomlán. Mar sin, níl gá le measúnú breise. Níor sainithníodh aon slabhra foinse-conaire-gabhdóra iomlán le haghaidh aon éifeacht ar an speiceas sin mar thoradh ar an bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe. Níl gá le measúnú breise.	
[1528] Mórán Réisc <i>Saxifraga hirculus</i>	Bail fhabhrach um chaomhnú na Mórán réisc Coimpléasc Portach Bhéal Átha Chomhraic a choinneáil	Tá an LCS (Caomhnú) sin suite thart ar 0.9km ó dheas agus soir ó dheas de theorainn láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá beartaithe, agus thart ar 3km siar ó dheas den nascadh eangaí. De réir dhoiciméad SSCO (SNPF 2017), is iad seo a leanas na pobail aitheanta den speiceas LC seo: Faightear Mórán Réisc (<i>Saxifraga hirculus</i>) in LCS (Caomhnú) Choimpléasc Portach Bhéal Átha Chomhraic i gcúig bhorrhás: Formaoil, Seisceann A, Seisceann B, Seisceann C agus Cruachán Thoir. Tionchair indíreacha ar an speiceas LC seo a leanas: Is féidir Mórán Réisc <i>Saxifraga hirculus</i> a chur as an áireamh mar gheall ar easpa nasc gnáthóige oiriúnaí, uisce dromchla nó screamhuisce idir láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá beartaithe agus an speiceas LC seo, agus easpa slabhra foinse-conaire-gabhdóra iomlán. Níl gá le measúnú breise. Níor sainithníodh aon slabhra foinse-conaire-gabhdóra iomlán le haghaidh aon éifeacht ar an speiceas sin mar thoradh ar an bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe. Níl gá le measúnú breise.	Nil

5.1.1.2 Brúnna agus Bagairtí Láithreánsónracha

De réir Fhoirm Sonraí Natura 2000, rinneadh athbhreithniú agus breithniú ar na bagairtí, na brúnna agus na gníomhaíochtaí láithreánsónracha a bhféadfadh tionchar a imirt ar an Láithreán Eorpach i ndáil leis an bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe. Soláthraítear iad sin i d**Tábla 5.2 thíos**.

Tábla 5-2 Bagairtí, brúnna agus gníomhaíochtaí láithreánsónracha in LCS (Caomhnú) Choimpléasc Portach Bhéal Átha Chomhraic

Rangú	Bagairtí agus Brúnna
Ard	Cur foraoise ar thalamh oscailte
	Baint mheicniúla móna
Meánach	Línte leictreachais agus gutháin
	Innilt
	Limistéir thionsclaíocha nó thráchtála
Íseal	Suíomh áitribh scaipthe
	Cur foraoise ar thalamh oscailte
	Gearradh móna de láimh
	Sealgaireacht
	Rochtain fheabhsaithe ar an láithreán
	Speicis ionracha neamhdhúchasacha
	Bóithre, mótarbhealaí
Rangú	Gníomhaíochtaí, Bainistíocht
Meánach	Línte leictreachais agus gutháin
	Innilt
	Limistéir thionsclaíocha nó thráchtála
Íseal	Suíomh áitribh scaipthe
	Sealgaireacht
	Rochtain fheabhsaithe ar an láithreán
	Bóithre, mótarbhealaí

Aithníodh conairí féideartha éifeachta maidir le bagairtí, brúnna agus gníomhaíochtaí láithreánsónracha i ndáil leis an acmhainneacht le haghaidh ‘Cur foraoise ar thalamh oscailte’, ‘Baint mheicniúil móna’, agus ‘Innilt’.

5.1.1.3 Faisnéis faoi Speicis Shonracha

5.1.1.3.1 [3160] Lochanna agus locháin dhiostrófacha nádúrtha

Cur síos ó dhoiciméad SSCO

De réir dhoiciméad SSCO do LCS (Caomhnú) Choimpléasc Portach Bhéal Átha Chomhraic (SNPF 2017), tá cuid de na limistéir is fairsinge atá fós ar fáil de chórais linne móna ísealchríche sa LCS (Caomhnú) seo. Is dócha go mbeidh gnáthóg 3160 sin le fáil i ngach linn agus loch agus tá siad ar fad mapáilte mar 3160 féideartha (léarscáil 3). Cé go bhfuil níos mó ná 5,700 polagán locha/linne ann, níl go leor linnte mapáilte sna sonraí OSi 1:5,000 (féach léarscáil 3). Tá ardluach caomhnaithe ag baint leis an ngnáthóg san LCS (Caomhnú), mar gheall ar achar, fairsinge agus éagsúlacht mhoirfeolaíoch na linnte. Le haghaidh tuilleadh eolais faoi dháileadh, fásra agus moirfeolaíocht na gnáthóige sa LCS (Caomhnú), féach Foss agus McGee (1987) agus Douglas et al. (1989). Ba chóir dhá thomhas fairsinge a úsáid: 1. achar an locha féin agus 2. fairsinge na bpobal/na gcriosanna fásra ar gnáthchuid den ghnáthóg iad. Tá tuilleadh eolais a bhaineann leis na tréithe uile ar fáil sa doiciméad tacaíochta maidir le gnáthóga locha chun críocha cuspóirí caomhnaithe láithreánsónracha agus tuairisciú Airteagal 17 (O Connor, 2015). Mar a luadh thuas, tá an ghnáthóg forleathan san LCS (Caomhnú) (féach léarscáil 3). Tá gach polagán locha/locháin mapáilte mar 3160 féideartha.

De réir thuairisciú Airteagal 17 (SNPF, 2019), áirítear ar na brúnna is mó ar an ngnáthóg sin damáiste leanúnach do thalamh portaigh as a n-eascraíonn athruithe hidreolaíocha i lochanna agus i locháin leis an ngnáthóg, chomh maith le dríodró méadaithe, dath, moirtiúlacht, ábhar orgánach agus amóinia. Is féidir le toirchiú foraoisí cur le treisiú na gnáthóige. Is é Stádas Foriomlán na gnáthóige Neamhleor, gan athrú ó mheasúnú 2013. D'athraigh an treocht ó bheith ag meath go bheith cobhsaí. Is é is cúis leis an athrú sin gur úsáideadh modh measúnaithe difriúil agus meastar go raibh an treocht cobhsaí ó bhí roimh an measúnú deireanach ann.

Spriocanna agus Tréithe

Tábla 5-3 Spriocanna agus Tréithe le haghaidh [3160] Lochanna agus locháin dhiostrófacha nádúrtha

Tréith	Sprioc
Limistéar gnáthóige	Tá an limistéar cobhsaí nó ag méadú, ag brath ar phróisis nádúrtha.
Dáileadh gnáthóg	Gan aon mheath, faoi réir próisis nádúrtha
Speicis thipiciúla	Tá speicis thipiciúla ar fáil, tá bail mhaith orthu, agus léiríonn siad líonmhaireachtaí agus dáileadh tipiciúil
Comhdhéanamh fásra: críosúchán saintréiteach	Ba chóir go mbeadh na criosanna saintréiteacha uile ar fáil agus iad dailte i gceart agus bail mhaith orthu
Dáileadh fásra: doimhneacht uasta	An doimhneacht uasta fásra a choinneáil, ag brath ar phróisis nádúrtha
Córas hidreolaíoch: luaineacht i leibhéil uisce	An córas hidreolaíoch nádúrtha cuí is gá chun tacú leis an ngnáthóg a choinneáil
Cáilíocht fhostratam an locha	Cineál, fairsinge agus ceimic fhostratam cuí chun tacú leis an bhfásra a choinneáil
Cáilíocht an uisce: trédhearcacht	Trédhearcacht Secchi cuí a choinneáil. Níor chóir go mbeadh aon laghdú ar dhoimhneacht/trédhearcacht Secchi
Cáilíocht an uisce: cothaithe	Tiúchan na gcothaithe sa cholún uisce a choinneáil ag leibhéil sách íseal chun tacú leis an ngnáthóg agus a speicis thipiciúla

Cáilíocht an uisce: bithmhais fiteaplanctóin	Cáilíocht uisce chuí a choinneáil chun tacú leis an ngnáthóg, lena n-áirítear stádas ard clóraifíle
Cáilíocht an uisce: comhdhéanamh fiteaplanctóin	Cáilíocht uisce chuí a choinneáil chun tacú leis an ngnáthóg, lena n-áirítear stádas ard comhdhéanaimh fiteaplanctóin
Cáilíocht an uisce: bithmhais algaí ghreamaithe	Bithmhais algaí ghreamaithe riain/as láthair (
Cáilíocht uisce: stádas macraifíte	Stádas ard macraifíte a choinneáil
Stádas aigéadaithe	pH uisce agus dríodair, alcaileacht, agus tiuchán chaitiain chuí a choinneáil chun tacú leis an ngnáthóg, ag brath ar phróisis nádúrtha
Dath an uisce	Dath uisce cuí a choinneáil chun tacú leis an ngnáthóg
Carbón orgánach tuaslagtha (DOC)	Leibhéil charbóin orgánaigh chuí a choinneáil chun tacú leis an ngnáthóg
Moirtiúlacht	Moirtiúlacht chuí a choinneáil chun tacú leis an ngnáthóg
Gnáthóg imeallach: limistéar agus bail	Limistéar agus bail na ngnáthóg imeallach is gá a choinneáil chun tacú le struchtúr nádúrtha agus feidhmiú na gnáthóige 3160

Cur síos ó dhoiciméad SSCO

De réir dhoiciméad SSCO do LCS (Caomhnú) Choimpléasc Portach Bhéal Átha Chomhraic (SNPF 2017), maidir leis an ngnáthóg LC seo: Níl eanaigh alcaileacha mapáilte fós do LCS (Caomhnú) Choimpléasc Portach Bhéal Átha Chomhraic agus dá bhrí sin ní heol achar iomlán na gnáthóige cáilithí in LCS (Caomhnú). Tá sé taifeadta go bhfuil an ghnáthóg le fáil ar fud an LCS Caomhnú) ach is feadh an imill thoir is mó atá sí forbartha. Tá sé riachtanach don ghnáthóg bhogaigh sin go gcoinneofar leibhéil screamhuisce, sreafaí uisce dromchla agus maoschláir laistigh de raonta nádúrtha.

De réir thuairisciú Airteagal 17 (SNPF, 2019) is iad tréigean talún (agus an comharbas gaolmhar), ró-innilt, draenáil agus truailliú na príomhbhrúnna a bhíonn roimh an ngnáthóg in Éirinn. Meastar go bhfuil an Stádas Foriomlán Olc le treocht atá ag dul in olcas mar gheall ar chaillteanas limistéir agus cáilíochta gnáthóige, chomh maith leis na brúnna agus na bagairtí a bhíonn roimh an ngnáthóg.

Spriocanna agus Tréithe

Tábla 5-4 Spriocanna agus Tréithe le haghaidh [7230] Eanaigh alcaileacha

Tréith	Sprioc
Limistéar gnáthóige	Tá an limistéar cobhsaí nó ag méadú, ag brath ar phróisis nádúrtha.
Dáileadh gnáthóg	Gan aon mheath, faoi réir próisis nádúrtha
Feidhm éiceachórais: cothaithigh ithreach	Stádas cothaitheach na hithreach a choinneáil laistigh den raon nádúrtha
Feidhm éiceachórais: foirmiú móna	Foirmiú móna gníomhach a choinneáil más iomchuí
Feidhm éiceachórais: hidreolaíocht	An córas hidreolaíoch nádúrtha cuí is gá a choinneáil chun tacú le struchtúr nádúrtha agus feidhmiú na gnáthóige
Feidhm éiceachórais: cáilíocht an uisce	Cáilíocht uisce chuí a choinneáil, go háirithe leibhéil chothaitheach, chun tacú le struchtúr nádúrtha agus feidhmiú na gnáthóige
Éagsúlacht na bpobal	Pobail éagsúla fásra a choinneáil, ag brath ar phróisis nádúrtha
Comhdhéanamh fásra: líon na speiceas le táscaire dearfach (caonaigh dhonna)	Is é líon na speiceas caonach donn atá ar fáil ag gach stad monatóireachta ceann amháin ar a laghad
Comhdhéanamh fásra: líon na speiceas le táscaire dearfach (plandaí soithíocha)	Is é líon na speiceas planda soithíoch le táscaire dearfach atá ar fáil ag gach stad monatóireachta dhá cheann ar a laghad i gcás borrfháis bheagchíbe agus trí cinn ar a laghad i gcás sífin (<i>Schoenus nigricans</i>) agus eanaigh cíbe gobáí (<i>Carex rostrata</i>).
Comhdhéanamh fásra: clúdach na speiceas le táscaire dearfach	Is ionann clúdach iomlán na speiceas caonach donn agus speiceas plandaí soithíoch le táscaire dearfach agus 20% ar a laghad i gcás borrfháis bheagchíbe agus 75% ar a laghad i gcás sífin (<i>Schoenus nigricans</i>) agus eanaigh cíbe gobáí (<i>Carex rostrata</i>).
Comhdhéanamh fásra: speicis le táscaire diúltach	Tá clúdach iomlán na speiceas le táscaire diúltach níos lú ná 1%
Comhdhéanamh fásra: speicis neamhdhúchasacha	Tá clúdach na speiceas neamhdhúchasach níos lú ná 1%

Comhdhéanamh fásra: crainn agus toir dhúchasacha	Tá clúdach na gcrann agus na dtor dúchasach scaipthe níos lú ná 10%
Comhdhéanamh fásra: clúdach na luachra boige agus na giolcaí	Tá clúdach iomlán na luachra boige (<i>Juncus effusus</i>) agus na giolcaí (<i>Phragmites australis</i>) níos lú ná 10%
Struchtúr fásra: airde	Ba chóir go mbeadh 50% ar a laghad i gceist le cion na nduilleog beo agus/nó na bpéacán bláthanna de phlandaí soithíocha atá níos mó ná 5cm os cionn dhromchla na talún.
Struchtúr fisiceach: talamh lom suaite	Tá clúdach na talún loime suaite níos lú ná 10%
Struchtúr fisiceach: draenáil	Limistéar ina léirítear comharthaí draenála ó thrampáil throm, rianú nó dioga níos lú ná 10%
Struchtúr fisiceach: foirmíochtaí túfa	Is lú ná 1% an cion suaite den chluídach fásra ina bhfuil túfa ar fáil
Táscairí ar shainiúlacht áitiúil	Gan aon laghdú ar dháileadh ná ar mhéideanna na bpobal speiceas neamhchoitianta, faoi bhagairt, nó gann a bhaineann leis an ngnáthóg

5.1.2

LCS (Caomhnú) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe [000458]

Sainaithníodh na tionchair fhéideartha ar an LCS (Caomhnú) sin i **gCuid 4.1 thuas**. Áirítear an méid seo a leanas ar na bealaí maidir le héifeacht a sainaithníodh:

- Nascacht uisce dromchla le sruth idir láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá Beartaithe agus LCS (Caomhnú) Choimpléasc Phortach Bhéal Chomhraic, tríd Abhainn Chluanach Mhór a d'fhéadfadh uiscí dromchla a thruailliú, rud a mbeadh drochthionchar aige ar ghnáthóga agus speicis LC atá faoi thionchar uisceach laistigh den LCS (Caomhnú), trí mheath cháilíocht an uisce, mura ndéanfar maolú.

Liostaítear i **dTábla 5-5** thíos gnéithe cáilitheacha an Láithreáin Eorpaigh sin agus dearbhaítear ann, i bhfianaise a gCuspóirí Caomhnaithe, an bhfuil aon slabhra foinse-conaire-gabhdóra iomlán ann, trína bhféadfadh éifeachtaí diobhálacha tarlú.

5.1.2.1 Sainaithint Gnéithe Cáilitheacha Aonair a bhFéadfadh Dul i gCion Orthu.

Tábla 5-5 Measúnú ar ghnéithe cáilitheacha de LCS (Caomhnú) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe a bhféadfadh dul i gcion orthu.

Gné cháilitheach	Cuspóir Caomhnaithe (SNPF, Leagan 1, Deireadh Fómhair 2012), rinneadh athbhreithniú orthu mar chuid den mheasúnú agus tá siad ar fáil ag www.npws.ie	Réasúnaíocht	Féidearthacht maidir le héifeachtaí díobhálacha T/N
[1014] Seilide Rinseach Béalchaol <i>Vertigo angustior</i>	Bail fhabhrach um chaomhnú na Seilide Rinseach Béalchaol in LCS (Caomhnú) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe a choinneáil,	Tá an LCS (Caomhnú) sin suite thart ar 13km soir ó dheas de láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá beartaithe, agus thart ar 1.1km ón nascadh eangaí. De réir Léarscáil 8 i ndoiciméad SSCO do LSC (Caomhnú) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe (SNPF 2012), tá an speiceas Seilide rinseach béalchaol LC sin (<i>Vertigo angustior</i>) mapáilte thart ar 21km soir ó dheas ó láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá beartaithe. Is féidir tionchair indíreacha ar an speiceas LC sin a chur as an áireamh mar gheall ar an achar maolánaithe de thart ar 21km ón láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá beartaithe, agus ar easpa gnáthóg oiriúnach agus easpa slabhra foinse-conaire-gabhdóra iomláin. Mar sin, níl gá le measúnú breise. Níor sainaithníodh aon slabhra foinse-conaire-gabhdóra iomlán le haghaidh aon éifeacht ar an speiceas sin mar thoradh ar an bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe. Níl gá le measúnú breise.	Nil
[1095] Loimpre mhara Petromyzon <i>marinus</i>	Bail fhabhrach um chaomhnú na Loimpre mara in LCS (Caomhnú) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe a choinneáil’.	Tá an LCS (Caomhnú) sin suite thart ar 13km soir ó dheas de láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá beartaithe, agus thart ar 1.1km ón nascadh eangaí. De réir dhoiciméad SSCO do LSC (Caomhnú) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe (SNPF 2012), ní chlúdaíonn an LSC (Caomhnú) sin ach an chuid inbhearach den Mhuaidh. LCS (Caomhnú) Abhainn na Muaidhe atá in aice láimhe (cód láithreáin: 2298) gnéithe fionnuisce ghnáthóg den loimpre mhara. Is féidir le bacainní saorga bac a chur ar imirce na loimprí suas an abhainn nó bheith ina gcúis le deacrachtaí di, rud a chuireann srian ar speicis mar sin do stráicí íochtaracha agus a chuireann srian le rochtain ar limistéir scéachtana.	Tá

Gné cháilitheach	Cuspóir Caomhnaithe (SNPF, Leagan 1, Deireadh Fómhair 2012), rinneadh athbhreithniú orthu mar chuid den mheasúnú agus tá siad ar fáil ag www.npws.ie	Réasúnaíocht	Féidearthacht maidir le héifeachtaí díobhálacha T/N
		Tá nascacht uisce dromchla síos an abhainn idir an bealach nasctha eangaí atá beartaithe agus LCS (Caomhnú) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe, trí Abhainn Chluanach Mór, a thrasnaíonn an bealach nasctha eangaí in dhá áit, ag sreabhadh i dtreo thuaidh sula scaoiltear isteach i mBá Chill Ala é i ndiaidh thart ar 7km. Dá bhrí sin, agus cur chuige réamhchúramach á ghlacadh, d'fhéadfadh sé go mbeadh truailliú ar uiscí dromchla mar thoradh ar chéimeanna tógála, oibriúcháin agus díchoimisiúnaithe na Forbartha Feirme Gaoithe atá Beartaithe, rud a mbeadh drochthionchar ar an speiceas cósta LC sin: Loimpre mhara (<i>Petromyzon marinus</i>) trí mheath cháiliócht an uisce agus na ngnáthóige, mura ndéantar maolú. Sainaitníodh slabhra foinse-conaire-gabhdóra iomlán le haghaidh éifeachtaí díobhálacha ar an speiceas sin agus déantar measúnú breise air sa RTN sin.	
[1130] Inbhir	Bail fhabhrach um chaomhnú na nInbhear in LCS (Caomhnú) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe a choinneáil,	Tá an LCS (Caomhnú) sin suite thart ar 13km soir ó dheas de láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá beartaithe, agus thart ar 1.1km ón nascadh eangaí. De réir dhoiciméad SSCO do LCS (Caomhnú) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe (SNPF) 2012), maidir leis an ngnáthóg LC seo: Meastar gurbh é 736 heicteár achar na n-inbhear ag baint úsáid as sonraí OSi agus an limistéar Dobharlach Trasdultach atá sainithe faoin gCreat-treoir Uisce agus tá sé mapáilte thart ar 3km ón mbealach nasctha eangaí atá beartaithe, de réir Léarscáil 3. Tá nascacht uisce dromchla síos an abhainn idir an bealach nasctha eangaí atá beartaithe agus LCS (Caomhnú) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe, trí Abhainn Chluanach Mór, a thrasnaíonn an bealach nasctha eangaí in dhá áit, ag sreabhadh i dtreo thuaidh sula scaoiltear isteach i mBá Chill Ala é i ndiaidh thart ar 7km. Dá bhrí sin, agus cur chuige réamhchúramach á ghlacadh, d'fhéadfadh go mbeadh truailliú ar uiscí dromchla mar thoradh ar chéimeanna tógála, oibriúcháin agus díchoimisiúnaithe na	Tá

Gné cháilitheach	Cuspóir Caomhnaithe (SNPF, Leagan 1, Deireadh Fómhair 2012), rinneadh athbhreithniú orthu mar chuid den mheasúnú agus tá siad ar fáil ag www.npws.ie	Réasúnaíocht	Féidearthacht maidir le héifeachtaí díobhálacha T/N
		Forbartha Feirme Gaoithe atá Beartaithe, rud a mbeadh drochthionchar ar an ngnáthóg LC sin atá faoi thionchar uisceach: Inbhir trí mheath cháilíocht an uisce, mura ndéantar maolú. Sainaitníodh slabhra foinse-conaire-gabhdóra iomlán le haghaidh éifeachtaí díobhálacha ar an ngnáthóg sin agus déantar measúnú breise air sa RTN seo.	
[1140] Réileáin láibe agus réileáin ghainimh nach bhfuil clúdaithe ag uisce sáile ag lag trá	Bail fhabhrach um chaomhnú na Réileáin láibe agus na Réileáin gainimh nach bhfuil clúdaithe ag uisce sáile ag lag trá i LSC (Caomhnú) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe a choinneáil,	Tá an LCS (Caomhnú) sin suite thart ar 13km soir ó dheas de láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá beartaithe, agus thart ar 1.1km ón nascadh eangaí. De réir léarscáil 4 i ndoiciméad SSCO do LCS (Caomhnú) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe (SNPF) 2012), maidir leis an ngnáthóg LC seo: Ní réileáin láibe ná réileáin gainimh clúdaithe ag uisce sáile ag lag trá thart 13km ar soir ó dheas de láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá beartaithe Mar a shonraítear i ndoiciméad SSCO do LSC (Caomhnú) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe (SNPF 2012), meastar gurbh é 1,332 heicteár achar na gnáthóige LC sin ag baint úsáid as sonraí OSi. Tá nascacht uisce dromchla síos an abhainn idir an bealach nasctha eangaí atá beartaithe agus LCS (Caomhnú) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe, trí Abhainn Chluanach Mór, a thrasnaíonn an bealach nasctha eangaí in dhá áit, ag sreabhadh i dtreo thuaidh sula scaoiltear isteach i mBá Chill Ala é i ndiaidh thart ar 7km. Dá bhrí sin, agus cur chuige réamhchúramach á ghlacadh, d'fhéadfadh go mbeadh truailliú ar uisce dromchla mar thoradh ar chéimeanna tógála, oibriúcháin agus díchoimisiúnaithe na Forbartha Feirme Gaoithe atá Beartaithe, rud a mbeadh drochthionchar ar an ngnáthóg LC sin atá faoi thionchar uisceach: Réileáin láibe agus réileáin gainimh nach bhfuil clúdaithe le huisce sáile ag lag trá mar gheall ar mheath cháilíocht an uisce, in éagmais maolaithe. Sainaitníodh slabhra foinse-conaire-gabhdóra iomlán le haghaidh éifeachtaí díobhálacha ar an ngnáthóg sin agus déantar measúnú breise air sa RTN seo.	Tá

Gné cháilitheach	Cuspóir Caomhnaithe (SNPF, Leagan 1, Deireadh Fómhair 2012), rinneadh athbhreithniú orthu mar chuid den mheasúnú agus tá siad ar fáil ag www.npws.ie	Réasúnaíocht	Féidearthacht maidir le héifeachtaí díobhálacha T/N
[1210] Fásra bliantúil línte driofta	Bail fhabhrach um chaomhnú fhásra Bliantúil na línte driofta in LCS (Caomhnú) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe a choinneáil	Tá an LCS (Caomhnú) sin suite thart ar 13km soir ó dheas de láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá beartaithe, agus thart ar 1.1km ón nascadh eangaí. De réir dhoiciméad SSCO do LCS (Caomhnú) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe (SNPF 2012), tá sé an-deacair an ghnáthóg LC sin a thomhas i bhfianaise a chineáil dhinimiciúil rud a chiallaíonn gur féidir léi teacht agus imeacht laistigh de láithreáin ó bhliain go bliain. Níor taifeadadh an ghnáthóg sin ach ón mBearrach atá mapáilte thart ar 14km soir ó láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá Beartaithe, de réir Léarscáil 7. Mar sin féin, tionchair indíreacha ar an ngnáthóg LC seo a leanas: Is féidir fásra bliantúil na línte driofta a chur as an áireamh mar gheall ar an achar maolánaithe de thart ar 14km d'fharraige oscailte ó láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá Beartaithe, cineál agus scála na forbartha agus easpa slabhra foinse-conaire-gabhdóra iomlán. Mar sin, níl gá le measúnú breise. Níor sainithníodh aon slabhra foinse-conaire-gabhdóra iomlán le haghaidh aon éifeacht ar an ngnáthóg seo mar thoradh ar an bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe. Níl gá le measúnú breise.	Níl
[1310] Salicornia agus bliantúla eile a bhfuil láibe agus gaineamh á gcoilíniú acu	Bail fabhrach na Lusa gloine buaine agus bliantúil eile a bhfuil láib agus gaineamh á gcoilíniú acu in LCS (Caomhnú) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe a choinneáil,	Tá an LCS (Caomhnú) sin suite thart ar 13km soir ó dheas de láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá beartaithe, agus thart ar 1.1km ón nascadh eangaí. De réir dhoiciméad SSCO do LCS (Caomhnú) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe (SNPF 2012), maidir leis an ngnáthóg LC seo: Tá Lus gloine buan agus bliantúla eile a bhfuil láib agus gaineamh á gcoilíniú acu mapáilte ag dhá cheann de na ceithre fholáithreán a ndearnadh suirbhéireacht orthu, rud a thugann achar measta iomlán de 0.55ha. D'fhéadfadh go mbeadh siad ar fáil i limistéir eile nach ndearnadh suirbhéireacht orthu laistigh den láithreán, áfach. De réir Léarscáil 6, tá an ghnáthóg LC sin mapáilte thart ar 3.7km ón mbealach nasctha eangaí atá beartaithe.	Níl

Gné cháilitheach	Cuspóir Caomhnaithe (SNPF, Leagan 1, Deireadh Fómhair 2012), rinneadh athbhreithniú orthu mar chuid den mheasúnú agus tá siad ar fáil ag www.npws.ie	Réasúnaíocht	Féidearthacht maidir le héifeachtaí díobhálacha T/N
		Mar sin féin, tionchair indíreacha ar an ngnáthóg LC seo a leanas: Is féidir Lus gloine buan agus bliantúla eile a bhfuil láib agus gaineamh á gcoilíniú acu a chur as an áireamh mar gheall ar an achar maolánaithe de thart ar 3.7km ón mbealach nasctha eangaí atá beartaithe, cineál talún na gnáthóige LC sin agus easpa slabhra foinse-conaire-gabhdóra iomlán. Mar sin, níl gá le measúnú breise. Níor sainaithníodh aon slabhra foinse-conaire-gabhdóra iomlán le haghaidh aon éifeacht ar an ngnáthóg seo mar thoradh ar an bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe. Níl gá le measúnú breise.	
[1330] Móinéir ghoirt an Atlantaigh (<i>Glaucopuccinellietalia maritimae</i>)	Bail fhabhrach um chaomhnú Mhóinéir ghoirt an Atlantaigh (<i>Glaucopuccinellietalia</i>) in LCS (Caomhnú) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe a choinneáil,	Tá an LCS (Caomhnú) sin suite thart ar 13km soir ó dheas de láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá beartaithe, agus thart ar 1.1km ón nascadh eangaí. De réir dhoiciméad SSCO do LCS (Caomhnú) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe (SNPF) 2012), maidir leis an ngnáthóg LC seo: Móinéir ghoirt Atlantacha (<i>Glaucopuccinellietalia maritimae</i>) Rinneadh ceithre fholáithreán a thacaigh le móinéir ghoirt Atlantacha a mhapáil (47.02ha) agus aithníodh limistéir bhreise fhéideartha de ASM (3.34ha) ó scrúdú ar aerfhótagraif, rud a thugann achar measta iomlán de 50.37ha. Mar sin féin, d'fhéadfadh siad a bheith i limistéir eile nach ndearnadh suirbhéireacht orthu laistigh den láithreán. De réir Léarscáil 6, tá an ghnáthóg LC sin mapáilte thart ar 3.4km ón mbealach nasctha eangaí atá beartaithe. Mar sin féin, tionchair indíreacha ar an ngnáthóg LC seo a leanas: Is féidir móinéir ghoirt Atlantacha (<i>Glaucopuccinellietalia maritimae</i>) a chur as an áireamh mar gheall ar an achar maolánaithe de thart ar 3.4km ón mbealach nasctha eangaí atá beartaithe, cineál talún na gnáthóige LC sin agus easpa slabhra foinse-conaire-gabhdóra iomlán. Mar sin, níl gá le measúnú breise.	Níl

Gné cháilitheach	Cuspóir Caomhnaithe (SNPF, Leagan 1, Deireadh Fómhair 2012), rinneadh athbhreithniú orthu mar chuid den mheasúnú agus tá siad ar fáil ag www.npws.ie	Réasúnaíocht	Féidearthacht maidir le héifeachtaí díobhálacha T/N
		Níor sainithníodh aon slabhra foinse-conaire-gabhdóra iomlán le haghaidh aon éifeacht ar an ngnáthóg seo mar thoradh ar an bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe. Níl gá le measúnú breise.	
[1365] Rón Beag <i>Phoca vitulina</i>	Bail fhabhrach um chaomhnú an Róin bhig in LCS (Caomhnú) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe a choinneáil	Tá an LCS (Caomhnú) sin suite thart ar 13km soir ó dheas de láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá beartaithe, agus thart ar 1.1km ón nascadh eangaí. De réir dhoiciméad SSCO do LSC (Caomhnú) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe (SNPF 2012), is gnáthóg fhéideartha don Rón beag i Chuan Chill Ala ar fad an speiceas LC sin. Tá a láithreáin phórúcháin mapáilte thart ar 4.3km ón mbealach nasctha eangaí atá beartaithe, tá a láithreáin folta mapáilte thart ar 4.2km ón mbealach nasctha eangaí atá beartaithe, agus tá a láithreáin scíthe mapáilte thart ar 4km ón mbealach nasctha eangaí atá beartaithe, de réir Léarscáil 9 i ndoiciméad SSCO. Tá nascacht uisce dromchla síos an abhainn idir an bealach nasctha eangaí atá beartaithe agus LCS (Caomhnú) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe, trí Abhainn Chluanach Mór, a thrasnaíonn an bealach nasctha eangaí in dhá áit, ag sreabhadh i dtreo thuaidh sula scaoiltear isteach i mBá Chill Ala é i ndiaidh thart ar 7km. Dá bhrí sin, agus cur chuige réamhchúramach á ghlacadh, d'fhéadfadh go mbeadh truailliú ar uisce dromchla mar thoradh ar chéimeanna tógála, oibriúcháin agus díchoimisiúnaithe na Forbartha Feirme Gaoithe atá Beartaithe, rud a mbeadh drochthionchar ar an speiceas LC sin atá faoi thionchar uisceach: An Rón beag (<i>Phoca vitulina</i>) trí mheath cháilíocht an uisce agus na ngnáthóige, mura ndéantar maolú. Sainithníodh slabhra foinse-conaire-gabhdóra iomlán le haghaidh éifeachtaí díobhálacha ar an speiceas sin agus déantar measúnú breise air sa RTN sin.	Tá

Gné cháilitheach	Cuspóir Caomhnaithe (SNPF, Leagan 1, Deireadh Fómhair 2012), rinneadh athbhreithniú orthu mar chuid den mheasúnú agus tá siad ar fáil ag www.npws.ie	Réasúnaíocht	Féidearthacht maidir le héifeachtaí díobhálacha T/N
[2110] Dumhcha aistritheacha i dtús fáis	Bail fhabhrach um chaomhnú na nDumhcha Aistritheacha i dTús Fáis in LCS (Caomhnú) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe a athchóiriú	Tá an LCS (Caomhnú) sin suite thart ar 13km soir ó dheas de láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá beartaithe, agus thart ar 1.1km ón nascadh eangaí. De réir dhoiciméad SSCO do LCS (Caomhnú) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe (SNPF 2012), tá sé an-deacair an ghnáthóg LC sin, dumhcha aistritheacha i dtús fáis, a thomhas i bhfianaise a chineáil dhinimiciúil agus níor taifeadadh i ach ag Bearrach agus An Ros, rud a thugann achar measta iomlán de 1.56ha. Sonraíodh breisiú ó cheann thiar na Beartraí. Tá gnáthóg dumhcha i dtús fáis teoranta do limistéar beag ar imeall na farraige ag An Ros. De réir Léarscáil 7 in SSCO, tá an ghnáthóg LC sin mapáilte thart ar 3.4km ón mbealach nasctha eangaí atá beartaithe. Mar sin féin, tionchair indíreacha ar an ngnáthóg LC seo a leanas: Is féidir dumhacha aistritheacha i dtús fáis a chur as an áireamh mar gheall ar an achar maolánaithe de thart ar 3.4km ón mbealach nasctha eangaí atá beartaithe, cineál talún na gnáthóige LC sin agus easpa slabhra foinse-conaire-gabhdóra iomlán. Mar sin, níl gá le measúnú breise. Níor sainaitníodh aon slabhra foinse-conaire-gabhdóra iomlán le haghaidh aon éifeacht ar an ngnáthóg sin mar thoradh ar an bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe. Níl gá le measúnú breise.	Níl
[2120] Dumhcha aistreacha feadh na líne cladaigh le <i>Ammophila arenaria</i> ('dumhcha geala')	Bail fhabhrach um chaomhnú na nDumhcha Aistritheacha i dTús Fáis feadh na líne cladaigh le <i>Ammophila arenaria</i> (dumhcha geala) in LCS (Caomhnú) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe a athchóiriú	Tá an LCS (Caomhnú) sin suite thart ar 13km soir ó dheas de láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá beartaithe, agus thart ar 1.1km ón nascadh eangaí. De réir dhoiciméad SSCO do LCS (Caomhnú) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe (SNPF 2012), maidir leis an ngnáthóg LC seo: Mapáladh dumhcha aistritheacha feadh na líne cladaigh le <i>Ammophila arenaria</i> ('dumhcha geala') ag trí fhóiláithreán chun achar iomlán measta de 12.75ha a thabhairt. Tá sé an-deacair an ghnáthóg a thomhas i bhfianaise a chineáil dhinimiciúil. De réir Léarscáil 7 in SSCO, tá an gnáthóg LC sin mapáilte thart ar 3.5km ón mbealach nasctha eangaí atá beartaithe.	Níl

Gné cháilitheach	Cuspóir Caomhnaithe (SNPF, Leagan 1, Deireadh Fómhair 2012), rinneadh athbhreithniú orthu mar chuid den mheasúnú agus tá siad ar fáil ag www.npws.ie	Réasúnaíocht	Féidearthacht maidir le héifeachtaí díobhálacha T/N
		Mar sin féin, tionchair indíreacha ar an ngnáthóg LC seo a leanas: Is féidir dumdha aistritheacha feadh na líne cladaigh le <i>Ammophila arenaria</i> ('dumdha geala') a chur as an áireamh mar gheall ar an achar maolánaithe de thart ar 3.5km ón mbealach nasctha eangaí atá beartaithe, cineál talún na gnáthóige LC sin agus easpa slabhra foinse-conaire-gabhdóra iomlán. Mar sin, níl gá le measúnú breise. Níor sainithníodh aon slabhra foinse-conaire-gabhdóra iomlán le haghaidh aon éifeacht ar an ngnáthóg sin mar thoradh ar an bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe. Níl gá le measúnú breise.	
[2130] *Dumdha cósta socra le fásra luibheach ('dumdha liatha')	Bail fhabhrach um chaomhnú na nDumdha cósta socra le fásra luibheach (dumdha liatha) in LCS (Caomhnú) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe a athchóiriú,	Tá an LCS (Caomhnú) sin suite thart ar 13km soir ó dheas de láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá beartaithe, agus thart ar 1.1km ón nascadh eangaí. De réir dhoiciméad SSCO do LCS (Caomhnú) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe (SNPF) 2012), maidir leis an ngnáthóg LC seo: Tá dumdha cósta socra le fásra luibheach (dumdha liatha) mapáilte ag na trí fholáithreán, rud a thugann achar de thart ar 259.46 heicteár ar an iomlán, De réir Léarscáil 7 in SSCO, tá an ghnáthóg LC sin mapáilte thart ar 4km ón mbealach nasctha eangaí atá beartaithe. Mar sin féin, tionchair indíreacha ar an ngnáthóg LC seo a leanas: Is féidir dumdha cósta socra le fásra luibheacha ('dumdha liatha') chur as an áireamh mar gheall ar an achar maolánaithe de thart ar 4km ón mbealach nasctha eangaí atá beartaithe, cineál talún na gnáthóige LC sin agus easpa slabhra foinse-conaire-gabhdóra iomlán. Mar sin, níl gá le measúnú breise. Níor sainithníodh aon slabhra foinse-conaire-gabhdóra iomlán le haghaidh aon éifeacht ar an ngnáthóg sin mar thoradh ar an bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe. Níl gá le measúnú breise.	Níl

Gné cháilitheach	Cuspóir Caomhnaithe (SNPF, Leagan 1, Deireadh Fómhair 2012), rinneadh athbhreithniú orthu mar chuid den mheasúnú agus tá siad ar fáil ag www.npws.ie	Réasúnaíocht	Féidearthacht maidir le héifeachtaí díobhálacha T/N
[2190] Lagáin dhumhcha bhogthaise	Bail fhabhrach um chaomhnú na Lagán dhumhcha bogthaise in LCS (Caomhnú) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe a choinneáil	Tá an LCS (Caomhnú) sin suite thart ar 13km soir ó dheas de láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá beartaithe, agus thart ar 1.1km ón nascadh eangaí. De réir dhoiciméad SSCO do LCS (Caomhnú) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe (SNPF) 2012), maidir leis an ngnáthóg LC seo: Rinneadh lagán dhumhcha bogthais a mhapáil ag dhá fholáithreán, rud a thugann achar iomlán de thart ar 5.09 heicteár. De réir Léarscáil 7 in SSCO, tá an ghnáthóg LC sin mapáilte thart ar 4.1km ón mbealach nasctha eangaí atá beartaithe. Mar sin féin, tionchair indíreacha ar an ngnáthóg LC seo a leanas: Is féidir lagáin dhumhcha bhogthaise a chur as an áireamh mar gheall ar an achar maolánaithe de thart ar 4.1km ón mbealach nasctha eangaí atá beartaithe, cineál talún na gnáthóige LC sin agus easpa slabhra foinse-conaire-gabhdóra iomlán. Mar sin, níl gá le measúnú breise. Níor sainithníodh aon slabhra foinse-conaire-gabhdóra iomlán le haghaidh aon éifeacht ar an ngnáthóg sin mar thoradh ar an bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe. Níl gá le measúnú breise.	Níl

5.1.2.2 Brúnna agus Bagairtí Láithreánsónracha

De réir Fhoirm Sonraí Natura 2000, rinneadh athbhreithniú agus breithniú ar na bagairtí, na brúnna agus na gníomhaíochtaí láithreánsónracha a bhféadfadh tionchar a imirt ar an Láithreán Eorpach i ndáil leis an bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe. Soláthraítear iad sin i d**Tábla 5.6 thíos**.

Tábla 5-6 Bagairtí, brúnna agus gníomhaíochtaí láithreánsónracha in LCS (Cosaint) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe

Rangú	Bagairtí agus Brúnna
Ard	Campáil agus carbháin
	Truailliú a scaipeadh chuig uisce dromchla mar gheall ar shéarachas tí agus fuíolluisce
	Ionad sciála
	Ionaid uirbithe, áitreabh cónaithe dhaonna
	Siúlóid, marcaíocht capall, agus feithiclí gan inneall
Meánach	Tuile agus frasaíoch ag ardú
Íseal	Iascaireacht fóillíochta
Rangú	Bainistíocht Gníomhaíochtaí
Ard	Modhnuithe tuile

Sainithníodh conairí féideartha éifeachta maidir le bagairtí, brúnna agus gníomhaíochtaí láithreánsónracha i ndáil leis an acmhainneacht le haghaidh *‘Tuile agus freasaíocht ag ardú’* agus *‘Modhnuithe tuile’*.

5.1.2.3 Faisnéis faoi Speicis Shonracha

5.1.2.3.1 [1095] Loimpre mhara (*Petromyzon marinus*)

Cur síos ó dhoiciméad SSCO

De réir dhoiciméad SSCO do LSC (Caomhnú) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe (SNPF 2012), ní chlúdaíonn an LSC (Caomhnú) seo ach an chuid inbhearach den Mhuaidh. LCS (Caomhnú) Abhainn na Muaidhe atá in aice láimhe (cód láithreáin: 2298) gnéithe fionnuisce ghnáthóg den loimpre mhara. Is féidir le bacainní saorga bac a chur ar imirce na loimprí suas an abhainn nó bheith ina gcúis le deacrachtaí di, rud a chuireann srian ar speicis mar sin do stráicí íochtaracha agus a chuireann srian le rochtain ar limistéir scéachtana. Féach O'Connor (2004) le haghaidh tuilleadh eolais faoi bhacainní saorga in abhantracha na Muaidhe, Poll iasc óg i limistéir dríodair mhín in uisce socair. Tréith agus sprioc bunaithe ar shonraí ó Harvey agus Cowx (2003). Gnáthóg thábhachtach iasc óg aitheanta díreach le sruth ó Bhéal an Átha (féach O'Connor, 2004).

De réir thuairisciú Airteagal 17 (SNPF, 2019) tá an loimpre mhara liostaithe sa Leabhar Dearthaí na Sonraí is déanaí mar I nGar do Bheith faoi Bhagairt. Meastar gurb iad bacainní ar imirce suas an abhainn (e.g., coraí) an príomhbhac ar stádas maith caomhnaithe don loimpre mhara toisc go gcuireann siad sin srian ar rochtain ar leapacha scéachtana agus ar ghnáthóg d'iasc óg. Meastar go bhfuil Stádas Foriomlán an speicis sin Olc le treocht chobhsaí, gan athrú ó rinneadh an measúnú deireanach in 2013.

Spriocanna agus Tréithe

Tábla 5-7 Spriocanna agus Tréithe don Loimpre Mhara (*Petromyzon marinus*)

Tréith	Sprioc
Dáileadh: fairsinge na hanadromachta	Gan aon bhacainní ar chéimeanna imirceacha saoil na loimpre ag bogadh ó ghnáthóga fionnuisce go gnáthóga mara agus a mhalairt
Struchtúr pobail na n-iasc óg	Tá trí ghrúpa aoise/méid ar a laghad ar fáil
Dlús iasc óg i ndrúdar mín	Dlús iasc óg 1/m ² ar a laghad

5.1.2.3.2 [1365] Rón Beag (*Phoca vitulina*)

Cur síos ó dhoiciméad SSCO

De réir thuairiscíú Airteagal 17 (SNPF, 2019), bíonn róna beaga le fáil i limistéir inbhearacha, chósta agus iomlán muirí agus áitíonn siad adhbhanna rón go minic ina bpóráionn agus ina bhfoláionn ainmhithe agus ina ligean siad a scíth agus ina nglacann siad páirt i ngníomhaíocht shóisialta. Is gnách go bhfaightear láithreacha den sórt sin i mbánna foscaidh, cé gur féidir an speiceas a fháil ar oileáin amach ón gcósta agus ar sceireacha creagacha freisin. Is iad gníomhaíochtaí tráchtála bunaithe ar shoithí den chuid is mó a bhaineann leis na brúnna ar an speiceas sin in uiscí na hÉireann, amhail baint creiche go háitiúil/réigiúnach ag iascaigh nó fo-ghabháil in iascaigh, nó taiscéalaíocht sheismeach gheoifisiceach; d'fhéadfadh tionchair eile tarlú mar gheall ar thurasóireacht chósta agus mar gheall ar chur isteach áitiúil ag daoine ag adhbhanna rón. Ní mheastar go bhfuil aon cheann de na brúnna sin mór go leor chun drochthionchar a imirt ar pobail róna beaga in uiscí na hÉireann. Meastar go bhfuil Stádas Foriomlán an rón bhig in Éirinn fabhrach, i bhfianaise an eolais reatha faoi mhéid phobal an speicis, faoina dháileadh, faoin éiceolaíocht agus faoi na brúnna atá i réim ar an speiceas

Spriocanna agus Tréithe

Table 5-8 Spriocanna agus Tréithe don Rón Beag (*Phoca vitulina*)

Tréith	Sprioc
Rochtain ar ghnáthóg oiriúnach	Níor cheart go mbeadh raon an speicis laistigh den láithreán srianta mar gheall ar bhacainní saorga ar úsáid an láithreáin. Féach léarscáil 9 le haghaidh gnáthóg oiriúnach
Iompraíocht phorúcháin	Na láithreáin porúcháin a choinneáil i mbail nádúrtha
Iompraíocht folta	Na láithreáin folta a choinneáil i mbail nádúrtha
Iompraíocht scíthe	Láithreáin na n-adhbhanna scíthe a choinneáil i mbail nádúrtha.
Suaithéadh	Ba chóir go dtarlódh gníomhaíochtaí daonna ag leibhéil nach mbeidh drochthionchar ar phobail na róna beaga ag an láithreán mar thoradh orthu

Cur síos ó dhoiciméad SSCO

De réir dhoiciméad SSCO LCS (Caomhnú) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe (SNPF 2012), meastar gurbh é 736 heicteár an limistéar gnáthóige sin ag baint úsáid as sonraí OSi agus an limistéar Dobharlach Trasdultach atá sainithe faoin gCreat-treoir Uisce, a mheas an GCC le linn shuirbhéireacht idirthaoideach 2011. Ina theannta sin, soiléiríodh struchtúr na gnáthóige ó shuirbhéireachtaí idirthaoideacha agus fothaoidmheara a rinneadh in 2010 (Aquafact, 2011; ASU, 2011).

De réir thuairisciú Airteagal 17 (SNPF, 2019), tagann an chuid is mó de na brúnna ar inbhir ó fhoinsí éagsúla truaillithe, lena n-áirítear fuíolluisce tí, talmhaíocht agus dobharshaothrú muirí. Aithnítear go bhfuil brú suntasach freisin ar speicis ionracha coimhthíocha amhail oisrí nádúrtha an Aigéin Chiúin (*Magallana gigas*). Tá Stádas Foriomlán na gnáthóige Neamhleor agus ag dul in olcas. Tá an stádas sin mar a bhí sé i measúnú in 2013; tá an treocht athraithe, áfach, mar gheall ar shonraí níos cruinne, ó bheith ag feabhsú go bheith ag meath. Meastar go bhfuil an meath sin ar siúl i gcónaí ó roimh an measúnú deireanach.

Spriocanna agus Tréithe

Tábla 5-9 Spriocanna agus Tréithe le haghaidh Inbhear [1130]

Tréith	Sprioc
Limistéar gnáthóige	Tá an limistéar gnáthóige buan cobhsaí nó ag méadú, ag brath ar phróisis nádúrtha.
Fairsinge phobail	Fairsinge an phobail ina bhfuil <i>Zostera</i> de chuid is mó a choinneáil, ag brath ar phróisis nádúrtha.
Struchtúr pobail: Dlús <i>Zostera</i>	Ardchaighdeán an phobail ina bhfuil <i>Zostera</i> de chuid is mó a choinneáil, ag brath ar phróisis nádúrtha.
Dáileadh na bpobail	Na cineálacha pobail seo a leanas a choinneáil i mbail nádúrtha: Gaineamh lábach go gaineamh mín ina bhfuil coimpléasc pobail <i>Hydrobia ulvae</i> , <i>Pygospio elegans</i> agus <i>Tubificoides benedii</i> den chuid is mó; Gaineamh lábach inbhearach ina bhfuil coimpléasc pobail <i>Hediste diversicolor</i> agus <i>Heterochaeta costata</i> den chuid is mó; agus Gaineamh mín ina bhfuil coimpléasc pobail <i>Nephtys cirrosa</i> den chuid is mó

5.1.2.3.4 [1140] Réileáin láibe agus réileáin ghainimh nach bhfuil clúdaithe ag uisce na farraige ag lag trá.

Cur síos ó dhoiciméad SSCO

De réir dhoiciméad SSCO do LSC (Caomhnú) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe (SNPF 2012), meastar gurbh é 1,332 heicteár achar na gnáthóige LC sin ag baint úsáid as sonraí OSi, a mheas an GCC le linn shuirbhéireacht idirthaoideach 2011. Ina theannta sin, soiléiríodh struchtúr na gnáthóige ó shuirbhéireacht idirthaoideach a rinneadh in 2010 (ASU, 2011). S

De réir thuairisciú Airteagal 17 (SNPF, 2019), tá stádas foriomlán na gnáthóige Neamhleor agus ag meath, agus is é an t-athrú ar an treocht ó bheith ag feabhsú go dtí bheith ag meath mar gheall ar fhíormheath sa ghnáthóg ó 2013 i leith. Ba é truailliú ó fhoinsí talmhaíochta, foraoiseachta agus fuíolluisce ba chúis leis sin go páirteach, chomh maith le tionchair a bhaineann le dobharshaothrú mara, go háirithe oisrí an Aigéin Chiúin (*Magallana gigas*).

Spriocanna agus Tréithe

Tábla 5-10 Spriocanna agus Tréithe le haghaidh [1140] Réileáin láibe agus réileáin ghainimh nach bhfuil clúdaithe ag uisce saile ag lag trá.

Tréith	Sprioc
Limistéar gnáthóige	Tá an limistéar gnáthóige buan cobhsaí nó ag méadú, ag brath ar phróisis nádúrtha. S
Fairsinge phobail	Fairsinge an phobail ina bhfuil <i>Zostera</i> de chuid is mó a choinneáil, ag brath ar phróisis nádúrtha.
Struchtúr na bpobal: Dlús <i>Zostera</i>	Ardchaighdeán an phobail ina bhfuil <i>Zostera</i> de chuid is mó a choinneáil, ag brath ar phróisis nádúrtha.
Dáileadh na bpobal	Na cineálacha pobail seo a leanas a choinneáil i mbail nádúrtha: Gaineamh lábach go gaineamh mín ina bhfuil coimpléasc pobail <i>Hydrobia ulvae</i> , <i>Pygospio elegans</i> agus <i>Tubificoides benedii</i> den chuid is mó; Gaineamh lábach inbhearach ina bhfuil coimpléasc pobail <i>Hediste diversicolor</i> agus <i>Heterochaeta costata</i> den chuid is mó; agus Gaineamh mín ina bhfuil coimpléasc pobail <i>Nephtys cirrosa</i> den chuid is mó

5.1.3

LCS (Cosaint) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe [004036]

Sainaithníodh na tionchair fhéideartha ar an LCS (Caomhnú) sin i **gCuid 4.1 thuas**. Áirítear an méid seo a leanas ar na bealaí maidir le héifeacht a sainaithníodh:

- Nascacht uisce dromchla le sruth idir láithreán na Forbartha Feirme Gaoithe atá Beartaithe agus LCS (Cosaint) Choimpléasc Phortach Bhéal Chomhraic, trí Abhainn Chluanach Mhór a d'fhéadfadh uisce dromchla a thruailliú, rud a mbeadh drochthionchar aige ar ghnáthóga tacaíochta do na speicis LLCS sin laistigh den LCS (Cosaint), trí mheath cháilíocht an uisce, mura ndéanfar maolú.

Liostaítear i **dTábla 5-11** thíos gnéithe cáilitheacha an Láithreáin Eorpaigh sin agus dearbhaítear ann, i bhfianaise a gCuspóirí Caomhnaithe, an bhfuil aon slabhra foinse-conaire-gabhdóra iomlán ann, trína bhféadfadh éifeachtaí díobhálacha tarlú.

5.1.3.1 Sainaithe Gnéithe Cáilitheacha Aonair a bhFéadfadh Dul i gCion Orthu.

Tábla 5-11 Measúnú ar ghnéithe cáilitheacha de LCS (Cosaint) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe a bhféadfadh dul i gcion orthu.

Gné cháilitheach	Cuspóir Caomhnaithe (SNPF, Leagan 1, Bealtaine 2013), rinneadh athbhreithniú orthu mar chuid den mheasúnú agus tá siad ar fáil ag www.npws.ie	Réasúnaíocht	Féidearthacht maidir le héifeachtaí díobhálacha T/N	
[A137] Feadóg an Fháinne <i>Charadrius hiaticula</i>	Bail fhabhrach um chaomhnú i LCS (Cosaint) fheadóg an fháinne i gCuan Ala/Inbhear na Muaidhe a choinneáil	Tá an LCS (Cosanta) sin suite thart ar 10.2km soir ó thuaidh ó theorainn na Forbartha Feirme Gaoithe atá Beartaithe, agus thart ar 2km soir ó thuaidh ón nascadh eangaí.	Tá	
[A140] Feadóg Bhuí <i>Pluvialis apricaria</i>	Bail fhabhrach um chaomhnú na Feadóige Buí i gCuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe a choinneáil,	Tá nascacht dromchla le sruth (thart ar 3.5km d'achar uisce dromchla) leis an LCS (Cosaint) sin trí na sruthchúrsaí a thrasnaíonn an bealach nasctha eangaí atá beartaithe agus a shreabhann isteach i gCuan Chill Ala. De réir phrionsabal an réamhchúraim, sainaitníodh conaire fhéideartha le haghaidh éifeachtaí indíreacha ar an ngnáthóg bhogaigh tacaíochta don LCS i bhfoirm meath ar cháilíocht an uisce agus ar an ngnáthóg bhogaigh tacaíochta do na speicis LCS atá liostaithe le linn thógáil an bhealaigh nasctha eangaí atá beartaithe agus le linn chéimeanna tógála, oibriúcháin agus díchoimisiúnaithe na Forbartha Feirme Gaoithe atá beartaithe, mura ndéantar maolú.		
[A141] Feadóg Ghlas <i>Pluvialis squatarola</i>	Bail fhabhrach um chaomhnú na Feadóige Glaise i gCuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe a choinneáil	Sainaitníodh slabhra foinse-conaire-gabhdóra iomlán le haghaidh éifeachtaí díobhálacha ar an ngnáthóg tacaíochta LLCS sin agus déantar measúnú breise air sa RTN sin.		
[A144] Luathrán <i>Calidris alba</i>	Bail fhabhrach um chaomhnú an Luathráin i gCuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe a choinneáil			
[A149] Breacóg <i>alpina alpina</i>	Bail fhabhrach um chaomhnú na Breacóige i LCS (Cosaint) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe a choinneáil			
[A157] Guilbneach striocarrach <i>Limosa lapponica</i>	Bail fhabhrach um chaomhnú an Ghuilbnigh striocarraigh i LCS			

Gné cháilitheach	Cuspóir Caomhnaithe (SNPF, Leagan 1, Bealtaine 2013), rinneadh athbhreithniú orthu mar chuid den mheasúnú agus tá siad ar fáil ag www.npws.ie	Réasúnaíocht	Féidearthacht maidir le héifeachtaí díobhálacha T/N
	(Cosaint) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe a choinneáil,		
[A160] Crotach <i>Numenius arquata</i>	Bail fhabhrach um chaomhnú an Chrotaigh in LCS (Cosaint) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe a choinneáil		
[A162] Glúineach dhearg <i>Tringa totanus</i>	Bail fhabhrach um chaomhnú an Glúiní Deirge in LCS (Cosaint) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe a choinneáil		
A999 Bogaigh	Bail fhabhrach um chaomhnú na gnáthóige bogaigh in LCS (Cosaint) A Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe mar acmhainn do na héin uisce imirceacha a bhíonn ar fáil ann go rialta agus a bhaineann úsáid as.		

5.1.3.2 Brúnna agus Bagairtí Láithreánsónracha

De réir Fhoirm Sonraí Natura 2000, rinneadh athbhreithniú agus breithniú ar na bagairtí, na brúnna agus na gníomhaíochtaí láithreánsónracha a bhféadfadh tionchar a imirt ar an Láithreán Eorpach i ndáil leis an bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe. Soláthraítear iad sin i d**Tábla 5.12 thíos**.

Tábla 5-12 Bagairtí, brúnna agus gníomhaíochtaí láithreánsónracha in LCS (Cosaint) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe

Rangú	Bagairtí agus Brúnna
Meánach	Toirchiú
	Iascaireacht fóillíochta
	Ionaid uirbithe, áitreabh cónaithe dhaonna
	Siúlóid, marcaíocht capall, agus feithiclí gan inneall
Rangú	Gníomhaíochtaí, Bainistíocht
Meánach	Iascaireacht fóillíochta

Sainaithníodh conairí féideartha éifeachta maidir le bagairtí, brúnna agus gníomhaíochtaí láithreánsónracha i ndáil leis an acmhainneacht le haghaidh *‘Toirchiú agus Iascaireacht Fóillíochta’*.

5.1.3.3 Faisnéis faoi Speicis Shonracha maidir leis na Speicis LCS liostaithe de chuid LCS (Cosaint) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe

Cur síos ó dhoiciméad SSCO

De réir na hAchoimre ar an Láithreán do LCS (Cosaint) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe, is Limistéar faoi Chosaint Speisialta (LCS (Cosaint)) é an láithreán faoi Treoir AE. maidir le hÉin, lena mbaineann leas caomhantais speisialta do na speicis seo a leanas: Feadóg an Fháinne, an Fheadóg Bhuí, an Fheadóg Ghlas, an Luathrán, an Bhreacóg, an Guilbneach stríocarrach, an Crotach agus an Ghlúineach Dhearg, I dTreoir an Aontais Eorpaigh, tugtar aird ar leith ar bhogaigh agus, ós rud é gur cuid den LCS (Cosaint) sin iad, baineann leas caomhantais speisialta leis an láithreán agus leis na héin uisce a bhaineann leis do Bhogaigh agus Éin Uisce.

Tá an láithreán an-tábhachtach d'éin uisce gheimhrithe agus soláthraíonn sé tailte beathaithe den scoth do na héin, chomh maith le faraí lán mara. Tá tábhacht náisiúnta ag baint le pobail ocht speiceas, i.e., Feadóg an Fháinne (245), an Fheadóg Bhuí (2,361), an Fheadóg Ghlas (221), an Luathrán (123), an Bhreacóg (2,073), an Guilbneach stríocarrach (366), an Crotach (731) an Ghlúineach Dhearg (372) - Is buaicphointí meánacha iad na figiúirí ar fad don tréimhse cúig bliana 1995/96 go 1999/2000). Tá réimse speiceas eile le fáil, lena n-áirítear an Cadhan tharr-gheal (170), , an tSeil-lacha (64), an Lacha rua (339), Praslacha (236), an Siolta rua (44), an Lóma rua (15), an Roilleach (531), an Pilibín (1,854) agus an Laidhrín glas (24). Úsáideann an Mallard (92), an Piardálaí trá (50), an Corr Réisc (21) agus an Broigheall (40) an láithreán chomh maith. Bíonn líon suntasach faoileán ar an láithreán le linn an gheimhridh, lena n-áirítear an Faoileán Ceanndubh (338), an Faoileán Bán (368), an Faoileán Scadáin (336) agus an Droimneach mór (120).

Baineann ardtábhacht éaneolaíoch le LCS (Cosaint) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe mar go dtacaíonn sé le hocht speiceas a bhfuil pobail thábhachtacha náisiúnta acu, lena n-áirítear pobail an-suntasach den Fheadóg Ghlas (3.4% den iomlán in Éirinn). Is suntasach go háirithe go bhfaightear an Lóma rua, an Fheadóg Bhuí agus an Guilbneach Stríocarrach mar go bhfuil na speicis sin liostaithe in

Iarscríbhinn I de Threoir AE maidir le hÉin. Is láithreán Coinbhinsiún Ramsar é Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe.

Spriocanna agus Tréithe

Tábla 5-13 Spriocanna agus Tréithe maidir leis na Speicis LLCS liostaithe de chuid LCS (Cosaint) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe

Tréith	Sprioc
Athrú ar an bpobal	Tá treocht fadtéarmach an phobail cobhsaí nó ag méadú
Dáileadh	Gan aon laghdú suntasach ar raon, am, ná déine úsáid na limistéar ag an bhfeadóg bhuí, seachas an laghdú a tharlaíonn ó phatrúin nádúrtha éagsúlachta

5.1.3.3.2 A999 Bogaigh

Cur síos ó dhoiciméad SSCO

Meastar gurbh é 3204 heicteár achar na gnáthóige fliche ag baint úsáid as sonraí OSi agus ortafótagraif ábhartha.

Spriocanna agus Tréithe

Tábla 5-14 Spriocanna agus Tréithe le haghaidh Bogach (A999)

Tréith	Sprioc
Limistéar Gnáthóige	Ba chóir go mbeadh an limistéar buan atá á áitiú ag an ngnáthóg bhogaigh cobhsaí agus gan bheith níos lú ná an limistéar 3204 heicteár, seachas an limistéar a tharlaíonn as patrúin nádúrtha éagsúla.

Hidreolaíocht Bhonnline

Rinneadh measúnú iomlán ar hidreolaíocht bhonnline láithreán an TMTT agus an cheantair máguaird agus cuirtear an measúnú sin ar fáil ina iomláine in Aguisín 2 a ghabhann leis an RTN seo. Tá na Rannóga ábhartha den mheasúnú hidreolaíoch, ina gcuirtear síos ar an timpeallacht hidreolaíoch bhonnline, ar fáil thíos:

‘Ar an scála réigiúnach, tá Láithreán na Feirme Gaoithe suite i bhfo-abhantracha uiscí uachtair na hAbhann Móire agus Abhainn Bhaile an Ghleanna.’ (Fíor 9-2), draenálann an Abhainn Mhór isteach i mBá Thulacháin, thart ar 27 km i líne dhíreach siar ó dheas den Láithreán. Draenálann Abhainn Bhaile an Ghleanna isteach i gCuan Bhun an Trathair, thart ar 8 km i líne dhíreach soir ó thuaidh den Láithreán. Clúdaíonn abhantrach na hAbhann Móire achar iomlán de thart ar 300 km² agus clúdaíonn abhantrach Abhainn Bhaile an Ghleanna achar iomlán de thart ar 44 km².

‘Leanann an bealach nasctha eangaí ó Láithreán na Feirme Gaoithe bóithre atá ann cheana féin a théann trí fho-abhantracha Abhainn Ghleann Cuilinn, Abhainn Bhaile an Ghleanna, agus Abhainn Chluanach Mór (Fíor 9-2).’ Scaoileann Abhainn Ghleann Cuilinn isteach i gCuan Bhun an Trathair agus scaoileann Abhainn Chluanach Mór agus An Mhuaidh isteach i gCuan Chill Ala.

Tá léarscáil hidreolaíochta réigiúnach i gceangal mar Fhíor 9.2, Caibidil 9 den TMTT, atá le fáil in Aguisín 3 den RTN seo.

‘Is iad seo a leanas uiscí uachtair na hAbhann Móire agus Abhainn Bhaile an Ghleanna laistigh de Láithreán na Feirme Gaoithe (Fíor 9-3): Abhainn an Aillt Deirg, ina bhfuil draenálacha Abhainn Ghleann Odhra ón oirthear agus Sruthán Fheadán Francach ón tuaisceart. Sreabhann Abhainn an Aillt Deirg ó dheas agus cumasctar í le hAbhainn Eidhneach (Inagh) chun Abhainn Eidhneach (Oweninny) a chruthú, a leanann ó dheas chun An Abhainn Mhór a chruthú i ndiaidh a cumaisc le hAbhainn an tSeascainn. Abhainn Chaolghleanna, a shreabhann soir go hAbhainn Bhaile an Ghleanna. Cothaítear Abhainn Chaolghleanna trí roinnt srutháin bheaga gan ainm a shreabhann ó dheas ón gcuid thoir d’Fhoraois Ghleann Odhra.

‘Tagann uiscí uachtair Abhainn Ghleann Cuilinn, ina gcuimsítear Abhainn na Sratha Logaigh Thiar, as laistigh d’Fhoraois Ghleann Odhra freisin ach tá siad lasmuigh de láithreán na Feirme Gaoithe (Fíor 9-3).’

‘Tagann na srutháin uachtair ainmnithe uile i bhForaois Ghleann Odhra ó shraith úscthaí portaigh agus tobair ag airde níos airde.’ Tá na húscthaí agus na tobair marcáilte go soiléir mar ‘arduithe’ ar na leatháin ó horlaí ó OSI a thaispeánann an patrún draenála bunaidh, nádúrtha a bhí sa limistéar i lár an 19ú haois.

‘Déantar Láithreán na Feirme Gaoithe a dhraenáil mar chuid de bhainistíocht leanúnach foraoiseachta.’ Feidhmíonn díoga draenála chun rith chun srutha ó láithreán úrnua agus bóthair chuig cúrsaí uisce áitiúla a threorú. Laistigh de phlandálacha foraoiseachta, feidhmíonn claiseanna idir sraitheanna plandálacha (Grianghraf 1) agus toitbhearnaí (Grianghraf 2) chun rith chun srutha láithreán úrnua a threorú chuig draenacha, sruthchúrsaí go díreach, agus chuig limistéir phortaigh i logáin thopagrafacha ar thalamh níos ísle freisin.

‘Is srutháin bheaga iad na srutháin laistigh de Láithreán na Feirme Gaoithe, atá níos lú ná 3 m ar leithead den chuid is mó (agus níos lú ná 1 m ar leithead den chuid is mó) agus suas le 2 m ar doimhne (faoi dhromchla na talún).’

I gCuid 9.3, Caibidil 9 den TMTT (féach Aguisín 3), tugtar sonraí faoin hidreolaíocht áitiúil agus réigiúnach i ndáil le gach gné den fhorbairt atá beartaithe, den nascadh eangaí, den limistéar taitneamhachtaí agus den charrchlós.

Suirbhéireachtaí Bonnlíne Breise

Rinneadh suirbhéireacht chuimsitheach ar an mbithéagsúlacht laistigh den Theorainn Láithreáin an TMTT ar dhátaí éagsúla in 2021, 2022 agus 2023. Taifeadadh comharthaí/radhairc fhánúla bhreise le linn suirbhéireachtaí eile freisin, lena n-áirítear measúnuithe ar ghnáthóga, suirbhéireachtaí ialtóg agus suirbhéireachtaí éan. Tugadh cuairt ar an láithreán cúpla uair sa bhreis freisin le linn suirbhéireachtaí ialtóg le linn 2021-2023.

Speicis choimhthíocha ionracha

Le linn na réamhsuirbhéanna ildisciplíneacha a rinneadh in 2021, 2022, agus 2023 laistigh de Theorainn Láithreáin an TMTT, cuardaíodh speicis neamhdhúchasacha ionracha. Dhírigh an tsuirbhéireacht ar speicis ionracha a shainaithint atá liostaithe faoin Tríú Sceideal de Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Éin agus Gnáthóga Nádúrtha) 2011 (Leasaithe) (I.R. 477 de 2015).

Torthaí na Suirbhéireachtaí Bonnlíne Breise

Speicis ionracha

Le linn na suirbhéireachtaí allamuigh, cuardaíodh Speicis Choimhthíocha Ionracha (IAS) atá liostaithe faoin Tríú Sceideal de Rialacháin na gComhphobal Eorpach 2011 (I.R. 477 de 2015). Taifeadadh rósadendróin in dhá limistéar laistigh de Theorainn Láithreáin an TMTT, i gcomharsanacht T12 agus idir T8 agus T11. Tá bearta dea-chleachtais maidir le bainistíocht speiceas ionrach ionchorpraithe sa Phlean Bainistíochta Bithéagsúlachta, atá le fáil in Aguisín 6-6 den TMTT a ghabhann leis an iarratas seo. Le cur chun feidhme na mbeart sin, cinnteofar nach mbeidh aon tionchar féideartha ar ghabhdóirí éiceolaíocha le sruth.

Níor taifeadadh aon speicis ionracha atá liostaithe faoin Tríú Sceideal de Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Éin agus Gnáthóga Nádúrtha) 2011 (arna leasú) le linn na suirbhéireachta.

.

6.

MEASÚNÚ AR ÉIFEACHTAÍ FÉIDEARTHA AGUS MAOLÚ GAOLMHAR

Cuirtear i láthair sa Ráiteas Tionchair Natura seo na sonraí agus an fhaisnéis maidir leis an bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe agus soláthraítear ann anailís ina bhfuil scrúduithe eolaíocha ar an bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe agus a himpleachtaí do na láithreáin Eorpacha dá dtagraítear thuas i bhfianaise a gcuspóirí caomhnaithe, agus soláthraítear ann anailís ar an mbeadh tionchar diúltach ag an bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe, i bhfianaise na faisnéise eolaíche is fearr, ina haonar nó i gcomhar le pleananna nó tionscadail eile, ar shláine Láithreán Eorpach Ainmnithe. Déantar measúnú ar éifeachtaí díobhálacha féideartha i bhfianaise an eolais eolaíoch is fearr, bunaithe ar fhaisnéis oibiachtúil a bhaineann leis an bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe, lena n-áirítear na bearta seachanta, laghdaithe agus coisctheacha atá beartaithe.

Sna codanna seo a leanas, tugtar athbhreithniú ar na conairí tionchair féideartha do gach ceann de na Láithreáin Ainmnithe AE ar sainaithníodh agus a bhfuil conairí féideartha éifeachtaí sainaitheanta ina leith (**Cuid 4.1 agus 5.1**). Soláthraítear bearta maolaithe ansin chun tionchar a sheachaint, agus ina dhiaidh sin déantar measúnú ar na héifeachtaí féideartha, i ndiaidh na bearta maolaithe a chur chun feidhme.

Agus cur chuige réamhchúramach á ghlacadh, d'fhéadfadh an Fhorbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe a bheith ina cúis le meath ar cháilíocht an uisce agus athrú ar an hidreolaíocht áitiúil trí chonairí uisce talún agus uisce dromchla (an dara ceann nuair a thrasnaíonn an bealach nasctha eangaí atá beartaithe sruthchúrsaí) le linn chéim thógála, oibriúcháin agus díchoimisiúnaithe na Forbartha Feirme Gaoithe atá Beartaithe mura ndéantar maolú.

Meath ar Cháilíocht an Uisce

Tá nascacht uisce dromchla le sruth idir an Fheirm Ghaoithe atá beartaithe agus LCS (Caomhnú) Choimpléasc Portach Bhéal Átha Chomhraic, tríd an Abhainn Mhór, agus tá nascacht uisce dromchla níos faide le sruth idir an bealach nasctha eangaí atá beartaithe agus LCS (Caomhnú) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe agus LCS (Cosaint) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe, trí Abhainn Chluanach Mór.

Dá bhrí sin, d'fhéadfadh an Fhorbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe a bheith ina cúis le meath ar cháilíocht an uisce dromchla le linn chéim thógála, oibriúcháin agus an díchoimisiúnaithe na forbartha mar gheall ar scaoileadh truailléan lena n-áirítear solaid agus hidreacarbóin ar fuaidreamh, rud a d'fhéadfadh dul i gcion ar na LCanna agus LCSanna seo a leanas i bhfoirm meath ar cháilíocht an uisce agus na ngnáthóige mura ndéantar maolú. Mura ndéantar maolú, beidh na héifeachtaí féideartha ar cháilíocht an uisce ina n-éifeachtaí indíreacha, diúltacha, measartha, inchúlaithe agus ard-dóchúlachta (mar a thuairiscítear i gcuid 9.4.2 de Chaibidil 9, atá ar fáil in aguisín 3).

LCS (Caomhnú) Choimpléasc Portach Bhéal Átha Chomhraic [001922]

- [3160] Lochanna agus locháin dhiostrófacha nádúrtha
- [7230] Alkaline Fens

LCS (Caomhnú) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe [000458]

- [1095] Loimpre mhara (*Petromyzon marinus*)
- [1365] Rón Beag (*Phoca vitulina*)
- [1130] Inbhir
- [1140] Réileáin láibe agus réileáin ghainimh nach bhfuil clúdaithe ag uisce na farraige ag lag trá.

LCS (Cosaint) Chuan Chill Ala/Inbhear na Muaidhe [004036]

- [A999] Bogaigh

Déantar cur síos sna fochodanna thíos ar na bearta maolaithe atá ionchorpraithe san Fhorbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe chun cáilíocht an uisce a chosaint le linn na gcéimeanna tógála, oibriúcháin agus díchoimisiúnaithe.

Seachas bealaí trasna nua na sruthchúrsaí agus uasghrádú ar bhealaí trasna na sruthchúrsaí atá ann cheana féin (agus codanna gaolmhara de rianta foraoiseachta atá ann cheana) a bhfuil cur síos orthu i gCuid 9.2.2, Caibidil 9, Aguisín 3, tá gach limistéar eile de bhonneagar na Forbartha Feirme Gaoithe atá Beartaithe ar shiúl ó limistéir ar an láithreán ar cinneadh go raibh siad íogair ó thaobh na hidreolaíochta de. Tá lorg na Forbartha Feirme Gaoithe atá Beartaithe deartha go sonrach chun na sruthchúrsaí móra laistigh de Theorainn Láithreáin an TMTT a sheachaint (i.e., tá an bonneagar suntasach go léir suite os cionn 50 méadar ó shruthchúrsaí atá mapáilte ag an GCC),

Tá cur síos ar na modhanna tógála éagsúla a úsáidtear ag bealaí trasna sruthchúrsaí i gCuid 2.2.10.2 den RTN seo, Cuid 4.7, Caibidil 4 den TMTT, agus i gCaibidil 9 – Hidreolaíocht agus Hidrigeolaíocht den TMTT (atá san áireamh mar Aguisín 2 den RTN seo).

An maolú a úsáidtear chun Tionchair ar Cháilíocht an Uisce a chosc

Breithníodh cosc a chur ar thionchair ar cháilíocht an uisce i ndearadh gach gné den tionscadal agus ag gach céim den Fhorbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe ón réamhthógáil agus socrú an láithreáin go dtí an díchoimisiúnú deiridh. An creat bainistíochta comhshaoil a bhfuiltear le cloí leis le linn chéim thógála na forbartha, lena n-áirítear sonraí cuimsitheacha maidir le socrú an láithreáin, cosc ar thruailliú agus bainistíocht hidreacarbón, agus na prionsabail mhaolaitheacha á n-ionchorprú lena chinntiú nach mbeidh aon tionchar díobhálach ar shláine na Láithreán Eorpach mar a thuairiscítear sa CEMP (Aguisín 1 a ghabhann leis an RTN seo). Leagtar amach sna fochodanna seo a leanas na bearta uile chun cáilíocht an uisce a chosaint le linn dhearadh an tionscadail chomh maith le céimeanna tógála, oibriúcháin agus díchoimisiúnaithe na Forbartha Feirme Gaoithe atá Beartaithe.

Maolú trí dhearadh

Leagtar amach go soiléir i ndearadh na Forbartha Feirme Gaoithe atá Beartaithe, mar a thuairiscítear i gCaibidil 4 den TMTT a ghabhann leis an iarratas seo, conas a dearadh an fheirm ghaoithe, lena n-áirítear an nascadh eangaí, agus oibreofar í de réir na dea-chleachtais sa tionscal chun aon éifeachtaí suntasacha lasmuigh den láithreán a sheachaint, lena n-áirítear cosc a chur ar thionchair ar shruthchúrsaí. Cuimsítear sa dearadh sin maolú réamhchúraim oiriúnach lena chinntiú nach mbeidh éifeacht dhíobhálach ag an bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe ar shláine láithreán Eorpach.

Dearadh an fhorbairt chun tionchar ar na sruthchúrsaí a sholáthraíonn nascacht le Láithreán Eorpacha ábhartha a sheachaint. Léirítear sa chuid seo conas a baineadh é seo amach.

- Dearadh an Fhorbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe ionas go mbeidh an bonneagar go léir, seachas bóithre rochtana, suite os cionn 50 méadar ó shruthchúrsaí suntasacha i.e., na cinn atá mapáilte ag GCC³.
- Beidh roinnt oibreacha laistigh de 50m ó bhealaí trasna nua sruthchúrsaí agus bealaí trasna sruthchúrsaí atá ann cheana i gceist leis an uasghrádú ar na rianta rochtana atá ann cheana agus tógáil rianta nua. Mar sin féin, níl aon oibreacha intíre beartaithe, agus tá sraith beart i bhfeidhm chun aon éifeachtaí díobhálacha ar shruthchúrsaí a sheachaint. Déantar cur síos iomlán ar na bearta sin i gCaibidil 9 ‘Hidreolaíocht agus Hidrigeolaíocht’ den TMTT a chuimsítear ina iomláine mar Aguisín 2 den RTN seo. Déantar cur síos orthu freisin i gCuid 2.2.10.3 den RTN seo.
- Ní bheidh aon ghluaiseacht feithiclí ná gléasra ná carnadh ábhar tógála ná dramhaíl tógála laistigh de chríos maolánach 50 méadar thart ar na sruthchúrsaí le linn thógáil na feirme gaoithe agus ní bhainfear aon fhásra laistigh den chríos sin.
- Dearadh bóithre rochtana nua ar an láithreán chun eascairtí tochairle a íoslághdú, féach Cuid 4.3.2.1 den TMTT.
- Ní bheidh aon tochairle mar thoradh ar úsáid bóithre snámha agus dá bhrí sin ní ghinfear aon eascairtí portaigh. De dheasca sin laghdófar an baol tuilleadh go nginfear solaid ar fuaidreamh.
- Dearadh an fhorbairt chun staid neodrach ó thaobh draenála de a choinneáil chun tionchair a bhaineann le draenáil a sheachaint (Féach Caibidil 9: Uisce- aguisín 2).
- Dearadh limistéir chrua-sheasta de réir an íosmhéid is gá chun freastal ar an tsamhail tuirbín atá roghnaithe.

Chomh maith leis an méid thuas, rinne Fehily Timoney & Company (FT) an measúnú ar chobhsaíocht phortaigh (atá san áireamh mar Aguisín 8-1 den TMTT a ghabhann leis) ag leanúint na bprionsabail in Peat Landslide Hazard and Risk Assessments: Best Practice Guide for Proposed Electricity Generation Developments (Scottish Executive, 2ú heagrán, 2017). Úsáidtear an Treoir um Measúnú Guaise agus

³ GCC, 2020, Amharcóir léarscáile ar líne, <https://gis.epa.ie/EPAMaps/>

Riosca Portaigh (PHRAG) sa tuarascáil seo mar go soláthraítear inti modhanna dea-chleachtais chun guaiseacha sciortha portaigh agus rioscaí gaolmhara a shainaithint, a mhaolú agus a bhainistiú i ndáil le hiarratais ar thoiliú le haghaidh tionscadail giniúna leictreachais.

Tá an achoimre seo a leanas ar an PSA le fáil i gCuid 1 den tuarascáil chéanna sin:

Mar achoimre, tá lamháil sábháilteachta inghlactha ag láithreán Fheirm Ghaoithe Ghleann Odhra agus meastar go bhfuil riosca íseal ann go mbeidh cliseadh portaigh ann agus go bhfuil na bearta maolaithe agus na rialuithe tógála atá beartaithe sa tuarascáil seo curtha chun feidhme agus go bhfuil sé oiriúnach don Fhorbairt atá Beartaithe.

6.2.1.2 Maolú na Céime Tógála

Ionchorpraíodh bearta maolaithe san Fhorbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe chun truailliú uisce a chosc. Áirítear leis an bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe plean draenála mionsonraithe atá ina chuid den phacáiste líníochta don iarratas pleanála. Cuireadh an plean sin agus na bearta gaolmhara go léir san áireamh sa mheasúnú seo. Is í fealsúnacht na draenála ar an iomlán uisce a eascroidh ar an láithreán a íoslághdú, aon uisce a d'fhéadfadh teacht chun cinn a chóireáil go leordhóthanach agus a chinntiú nach rachaidh na hoibreacha atá beartaithe i bhfeidhm ar fheidhm hidreolaíoch na sruthchúrsaí ar an láithreán agus sa abhantrach níos leithne. Déantar cur síos iomlán ar an bhfealsúnacht sin, lena n-áirítear na bearta maolaithe gaolmhara go léir chun cáilíocht an uisce dromchla áitiúil a chosaint, sa Phlean Bainistíochta Comhshaoil Tógála (CEMP) agus i gCaibidil 9 (Caibidil 'Uisce') den TMTT, a chuimsítear mar Aguisín 1 agus Aguisín 2 faoi seach.

Iascaigh Íntire Éireann (2016): *Cloífeair freisin le Guidelines on Protection of Fisheries During Construction Works in and Adjacent to Waters*; agus Scottish Natural Heritage (SNH) *Good Practice During Wind Farm Construction* (SNH, 2019, 4ú hEagrán).

Tá cur síos iomlán ar na bearta maolaithe mionsonraithe go léir chun cáilíocht an uisce a chosaint déanta thíos agus i gCuid 4.7 den TMTT a ghabhann leis seo, i gCuid 3.2 den CEMP (a chuimsítear mar Aguisín 1) agus i gCuid 9.5, Caibidil 9 den TMTT (atá le fáil anseo in Aguisín 2). Sna fochodanna seo a leanas, déantar achoimre ar na bearta maolaithe atá beartaithe do chéim thógála na Forbartha Feirme Gaoithe atá Beartaithe.

6.2.1.2.1 Draenáil Láithreáin

Tá na gnéithe draenála atá beartaithe don láithreán seo leagtha amach i gCuid 4.7 den TMTT. Sna codanna seo a leanas, tugtar achoimre ar na socruithe bainistíochta draenála i dtéarmaí chéimeanna réamhthógála, tógála agus oibriúcháin na Forbartha atá Beartaithe.

Draenáil Láithreáin Roimh an Tógáil

Tá líonra draenála ann cheana ar fud an láithreáin. Tá trí phríomh-shruthchúrsa ann a dhraenálann láithreán na forbartha atá beartaithe agus tá a lán draenacha saorga ann a bhíonn ansin den chuid is mó chun na plandálacha foraoiseachta a dhraenáil. Feidhmeoidh an córas draenála atá ann cheana mar an gcéanna i gcónaí le linn na céime réamhthógála.

Sula dtosófar ar oibreacha i bhfo-abhantracha ar fud an tsuímh, déanfar cigireachtaí ar na príomhdhraenacha lena chinntiú go bhfuil díoga agus srutháin saor ó smionagar agus ó bhacainní a d'fhéadfadh bac a chur ar an draenáil. Tá sé beartaithe na cigireachtaí sin a dhéanamh ar bhonn abhantrach i ndiaidh abhantraí de réir mar a fhorbróidh na hoibreacha tógála ar fud an láithreáin, toisc nach dtosóidh oibreacha i ngach limistéar ag an am céanna.

Cuirfeadh bearta draenála agus bearta rialaithe truaillithe gaolmhara chun feidhme ar an láithreán i gcomhar leis na príomhoibreacha tógála. Más féidir, suiteálfar rialuithe draenála nuair a bheidh an talamh tirim ag brath ar an séasúr. Laghdóidh sé sin an seans go mbeidh tionchar ar uisce dromchla

mar gheall ar dhriodair ar fuaidreamh a scaoilfear le linn na tógála agus a leachtomprófar i rith chun srutha dromchla.

Draenáil na Céim Tógála

Freastalóidh an Hidreolaí Tionscadail ar an láithreán chun na rialuithe draenála atá beartaithe a leagan amach agus cuidiú le cur chun feidhme na rialuithe sin mar atá leagtha amach i gCuid 2.5 den SWMP agus a thaispeántar sna líníochtaí deartha draenála a chuimsítear in Aguisín A den SWMP. Déanfar an córas draenála a thochailt agus a thógáil i gcomhar leis an mbóthar agus leis an tógáil chrua-sheasta, Déanfar draenacha a thochailt agus linnte socrúcháin a thógáil chun aon sholaid ar fuaidreamh san uisce dromchla atá ag rith chun srutha ón láithreán a dhíchur.

Leanfar le cur chun feidhme Thaifead Oibríochta Sceidil Oibreacha (SOWOR) ar aghaidh le linn chéim thógála an tionscadail. Soláthraítear in SOWOR roinnt spreagthóirí tréigean lena gcinnteofar go mbeidh lucht bainistíochta an láithreáin ar an eolas maidir le leibhéal an teagmhais lena dteastóidh tréigean na n-oibreacha. Leis na spreagthóirí éagsúla, cinn réamh-thosaigh agus tréigin, araon, cinnítear dea-chleachtas i dtéarmaí bainistíocht cháilíochta uisce roimh thús na gcéimeanna éagsúla leagain agus tógála agus lena linn.

Tugtar le fios le dea-chleachtas agus taithí phraiticiúil ar thionscadail chomhchosúla eile, sa bhreis ar na pleananna draenála cuimsithe san iarratas seo agus mar chuid de, go bhfuil cinní breise láithreánbhunaithe ann nach féidir a dhéanamh ar an láithreán ach amháin trí idirghníomhaíocht idir Bainisteoir Tógála an Láithreáin, Hidreolaí an Tionscadail agus Innealtóirí Geoteicniúla an Tionscadail. Tá na sásraí idirghníomhaíochta eatarthu sin leagtha amach i gCuid 4 den CEMP seo, atá ar fáil in aguisín 1.

Maidir le cinní a dhéantar ar an láithreán, tá sé tábhachtach a chur i dtábhacht go gcuirfear iad sin chun feidhme i gcomhréir leis na rialuithe draenála agus na bearta maolaithe gaolmhara atá leagtha amach i gCuid 6 thíos, agus chun cosaint na sruthchúrsaí go léir a chinntiú.

6.2.1.2.2 Leagan Foraoiseachta

Ní dhéanfar leagan crann chun an Fhorbairt atá Beartaithe a éascú i gcomhthráth le hoibreacha tógála talún. Déanfar leagan mion-chrósháibh chun oibreacha tógála a éascú sula dtosófar na hoibreacha talún.

Laghdófar leis na bearta cosanta uisce an baol go leachtomprófar solaid ar fuaidreamh agus go scaoilfear cothaithigh isteach i sruthchúrsaí dromchla. Faightear na bearta sin as treoirdhoiciméid dea-chleachtais mar atá leagtha amach i gCuid 3.2.3 thuas. Tá na bearta cosanta uisce atá le glacadh le linn oibríochtaí leagain crann leagtha amach mar a leanas:

- Roghnófar na meascáin meaisíní (i.e. meaisíní láimhe nó meaisíní meicniúla) is oiriúnaí do dhálaí na talún tráth an leagain crann, agus lena n-íoslaghdófar cur isteach ar na hithreacha;
- Gearrfar na crainn de láimh laistigh den mhaolán 50m agus ní bhainfear ach crainn iomlána amach le hinnealra;
- Beidh seiceáil agus cothabháil bóithre agus tóchar ar siúl le linn aon oibríochta leagain crann. Ní dhéanfar aon rianú ar fheithiclí trí shruthchúrsaí, toisc go n-úsáidfídh feithiclí bonneagar bóithre agus pointí trasnaithe sruthchúrsaí atá ann cheana. Nuair is féidir, ní chuirfear isteach ar dhraenacha atá ann cheana le linn oibreacha leagain crann;
- Déanfar díoga a dhraenálann ón limistéar atá beartaithe a leagan i dtreo sruthchúrsaí dromchla atá ann cheana a bhac, agus tógfar baic shiolta shealadacha. Ní sreabhfaidh aon díoga dá leithéid isteach i sruthchúrsaí go díreach. Suiteálfar draenacha agus baic dhriodair le linn ullmhú na talún. Déanfar draenacha bailitheora a thochailt ag uillinn

ghéar leis an imlíne (fána ~0.3%-3%), chun luasanna sreafa a íoslaghdú. Sna príomhdhraenacha chun an t-urscaoileadh ó dhraenacha bailitheora a ghlacadh, beidh braonta uisce agus armúr carraige, de réir mar is gá, i gcás ina bhfuil fánaí géara ann, agus seachnófar iad a chur ag dronuillinneacha leis an imlíne;

- Beidh gaistí dríodair suite i ndraenacha le sruth ó na limistéir leagain crann. Coinneofar an rochtain meaisíní chun go bhféadfar ábalta an dríodar carntha a thochailt. Déanfar an dríodar a dhiúscairt go cúramach sna limistéir diúscartha portaigh.
- I limistéir atá thar a bheith íogair i leith creimeadh nó i gcás ina bhfuil gá crainn a leagan laistigh den mhaolán 50 méadar, suiteálfar gaistí dríodair dúbailte nó triaracha.
- Cuirfear fál dúbailte siolte síos le fána i limistéir leagain atá suite laistigh den chríos maolánach 50 méadar freisin;
- Maolófar na bealaí draenála go léir de réir a chéile sula rachaidh siad isteach sa chríos maolánach uisceach. Cinnteofar leis sin go scaiptear an t-uisce a scaoiltear go réidh thar an gcrios maolánach sula rachaidh sé isteach sa chríos uisceach, agus go scagfar an dríodar amach as an sreabhadh ag fásra talún laistigh den chríos. Ar ithreacha inchreimthe, suiteálfar baic shilte ag deireadh na gcainéal draenála, lasmuigh den chríos maolánach;
- Beidh draenacha agus baic shiolta ann i gcónaí le linn na n-oibreacha leagain crann go léir, rud a chinnteoidh nach mbeidh carnadh dríodair iontu agus nach ndéanfar iad a chreimeadh go mór. Le hailíniú, spásáil agus doimhneacht cheart draenacha, cinnteofar go laghdófar agus go rialófar creimeadh agus carnadh dríodair;
- Úsáidfear mataí bruscáin chun tacú le feithiclí ar thalamh bhog, rud a laghdóidh creimeadh ithreach portaigh agus mianraí agus a sheachnóidh foirmiú limistéar sclaigeach ina bhféadfadh locháin uisce dromchla a bheith ar fáil. Déanfar athnuachan ar na mataí bruscáin nuair a bheidh siad an-úsáidte agus an-chaite. Déanfar foráil maidir le mataí bruscáin feadh na mbealaí easbhóthair go léir, chun an ithir a chosaint ar dhlúthú agus ar sclaigeach. I gcás ina bhfuil baol ann go dtarlóidh creimeadh trom, cuirfear an t-eastóscadh ar fuaidreamh le linn tréimhsí trombháistí (féach Cuid 3.2.4.2.2 thuas);
- Déanfar adhmaid a chruachadh in áiteanna tirime, agus lasmuigh de mhaolán sruthchúrsa áitiúil 50 méadar ar fhad. Burlaí tuí agus dambaí coiscithe le suí ar an taobh an fhána anuas de láithreáin stórála/próiseála adhmaid;
- Déanfar oibreacha le linn tréimhsí gan aon bháisteach, nó le linn tréimhsí ísealbháistí, chun leachtimpar an dríodair nochta i rith chun srutha uisce dromchla a íoslaghdú;
- Beidh seiceáil agus cothabháil bóithre agus tóchar ar siúl le linn na n-oibríochta leagain crann;
- Ní bheidh cead innealra a thabhairt trasna na sruthán agus ní cheadófar ach taisteal ingearach agus na srutháin agus uathí;
- Ní dhéanfar athbhreoslú ná cothabháil innealra laistigh de 100m de shruthchúrsa. Úsáidfear tancair soghluaiste, trealamh sileán, agus pearsanra oile i gcás inar gá athbhreoslú;
- Glacfar le córas ceadúnais athbhreoslaithe ag an láithreán; agus,
- Ní cheadófar do bhraínsí, logaí ná smionagar carnadh i gcriosanna uisceacha/maolánacha (féach Tábla 3-1 thíos). Bainfear an t-ábhar sin go léir nuair a bheidh na hoibríochtaí bainte críochnaithe, ach beifear cúramach gan na sraonairí smionagar nádúrtha a bhaint.

Tábla 6-1 Leithead Íosta na gCriosanna Maolánacha (Seirbhís Foraoiseachta, 2000)

Meánfhána a théann chuig an gcrios uisceach		Leithead an chreasa maoláin ar gach taobh den chríos uisceach	Leithead an chreasa maoláin le haghaidh ithreacha atá an-inchreimthe
Measartha	(0 – 15%)	10 m	15 m
Géar	(15 – 30%)	15 m	20 m
An-ghéar	(>30%)	20 m	25 m

Sula dtosófar ar aon oibreacha leagain crann, ceapfar Cléireach Comhshaoil Oibreacha (ECOW) chun maoirseacht a dhéanamh ar na hoibreacha mion-chrósháibh agus eastósctha. Beidh taithí ag an ECOW agus beidh sé/sí inniúil, agus beidh na feidhmeanna seo a leanas aige/aici agus oibreoidh sé/sí a dtaifead ag baint úsáid as Taifead Oibríochta Sceidil Oibreacha (SOWOR), mar atá molta san iarratas pleanála:

- Bheith i láthair ar an láithreán le linn na tréimhse socraithe nuair a bheidh oibreacha cosanta draenála á suiteáil, agus bheith i láthair ar an láithreán le linn na coda eile d'oibreacha mion-chrósháibh leagan crainn na foraoiseachta.
- Sula dtosófar na hoibreacha, athbhreithniú a dhéanamh ar shuí na gCriosanna Maolánacha Uisceacha (ABZanna – féach Tábla 3-1 thuas), na mbac siolt, na bhfálta siolta (féach thíos), na dtrasbhealaí uisce agus na saoráidí stórála ar an láithreán le haghaidh breosla, ola agus ceimiceán (féach tuilleadh thíos) ag an Oibreoir agus glacadh leo.
- Beidh tú freagrach as an nGearrchomhrá Comhshaoil Roimh Obair (TBT) a ullmhú agus a sheachadadh do na páirtithe ábhartha uile a bhfuil baint acu le hoibríochtaí an láithreáin, sula dtosófar na hoibreacha.
- Cigireachtaí laethúla agus seachtainiúla a dhéanamh ar gach beart cosanta uisce agus measúnú amhairc a dhéanamh ar a sláine agus a n-éifeachtúlacht i gcomhréir le Roinn 3.4 (Monatóireacht agus Taifeadadh) agus Aguisín C (Foirm Monatóireachta Láithreáin (Cigireachtaí Amhairc)) de chuid na *Riachtanas maidir le Foraoiseacht agus Diúilicíní Péarla Fionnuisce*.
- Grianghraif ionadaíocha a ghlacadh ar a dtaispeánfar dul chun cinn na hoibríochta ar an láithreán, agus sláine agus éifeachtacht na mbeart cosanta uisce.
- Samplaí uisce a bhailiú le haghaidh anailíse a dhéanfaidh saotharlann chreidiúnaithe 3ú páirtí, ag cloí leis na ceanglais seo a leanas:
 - Baileofar samplaí uisce dromchla suas an abhainn agus síos le sruth ón láthair leagain crann ag suíomhanna samplála oiriúnacha.
 - Glacfar sampláil ón sruthán/ ó bhruach na habhann, agus ní cheadófar rochtain istigh sa sruthán.
 - Úsáidfear an tsraith anailíseach íosta seo a leanas:
 - pH,
 - Seoltacht Leictreach,
 - Teocht
 - Iomlán na Solad ar Fuaidreamh, Éileamh ar Ocsaigin Bhithcheimiceach, Fosfar Iomlán, Ortafosfáit, Nítrigin Iomlán, agus Amóinia.
- Athbhreithniú ar thaifid an oibreora le haghaidh cigireachtaí gléasra, fianaise ar éilliú agus sceití, agus seiceálacha draenála a rinneadh i ndiaidh adhaimsire.
- Plean teagmhais a ullmhú agus a choinneáil ar bun.
- Obair a chur ar fionraí i gcás ina saináithnítear riosca féideartha don uisce ó shioltachán agus ó thruailliú, nó i gcás nach sonraítear ná nach gcomhaontaítear modhanna oibríochtúla agus bearta maolaithe.
- Clár Beart um Chosaint Uisce a ullmhú agus a choinneáil ar bun. Tá an doiciméad sin le nuashonrú go seachtainiúil ag an ECOW.

6.2.1.2.3 Draenáil Poll Carta

Cé go mbeidh uisce dromchla i limistéar na bpoll carta, is é an togra don dearadh leibhéal an uisce i limistéar na bpoll carta a rialú trí asraon aonphointe a chruthú ón limistéar ar nós abhantraí lena gcinnteofar nach rachaidh an t-uisce thar limistéar na bpoll. Rialófar rith chun srutha ón limistéar atá beartaithe do na poill charta trí asraon aonair a shuiteálfar ar imeall an phoill carta. Tógfar pointe aonair an tsrutha éalaithe chun rith chun srutha ón bpoll carta agus a thimpeallacht láithreach a

bhainistiú. Beidh draenacha idircheapóra suiteáilte cheana féin suas an grádán de limistéar an phoill carta sula dtosóidh aon bhaint.

Le linn chéim thógála an tionscadail, beidh sé riachtanach limistéar an phoill carta a choinneáil saor ó uisce bodhar fad a bheidh an charraig fós á baint. Bainfear é sin amach trí chaidéal soghluaiste a úsáid, lena gcaidéalófar uisce isteach san fhoireann chéanna draenacha, locháin socraíochta agus scaiptheoir leibhéalta, a ghlacfaidh an t-uisce ón asraon aonair.

6.2.1.2.4 **Draenáil Limistéar Socrúcháin Portaigh**

Le linn shocrúcháin tosaigh an ábhair thochailte ag an limistéar leagain portaigh, úsáidfear fála siolta, burlaí tuí agus mattin in-bhithmhílte chun rith chun sruth uisce dromchla ón limistéar stórais a rialú. Úsáidfear traenacha cóireála ‘Siltbuster’ i gcás nach dócha go mbeidh an chóireáil roimhe sin ar ardchaighdeán.

Déanfar draenáil ón limistéar stórais a threorú ar deireadh chuig claiseanna ollmhóra agus locháin socrúcháin atá deartha le haghaidh am coinneála 24 uair an chloig, agus le haghaidh tréimhse fillte 1 i 10 mbliana, sula scaoilfear isteach sna draenacha ar an láithreán í.

Séalófar an limistéar stórais le buicéad tochtaltóra agus cuirfear fásra ann a luaithe is féidir chun leachtompar dríodair sa rith chun srutha a laghdú. Nuair a bheidh fásra ann arís agus nuair a bheidh sé cobhsaite ní bheidh limistéir athchóirithe portaigh/fo-ithreach ina bhfoinse fhéideartha de rith chun srutha lán le siolta a thuilleadh.

6.2.1.2.5 **Draenáil Bóithre ar Snámha**

I gcás ina mbeidh codanna de bhóthar ar snámh le suiteáil, suiteálfar tras-draenacha faoin gconair tógála bóthair chun na cosáin draenála uisce ghlain atá ann cheana a choinneáil. Cuirfear píopaí móra draenála uisce dromchla chun na tras-draenacha a fhoirmiú faoi leibhéal fho-bhonn an bhóthair atá beartaithe. Leathnófar na píopaí draenála sin ar gach taobh den chonair tógála bóthair agus trinse cáblaí atá beartaithe, feadh chosáin na ndraenacha atá ann cheana.

Cé is moite de thras-draenacha a shuiteáil faoin gconair bóthair ar snámh, déanfar an méid is lú agus is féidir de dhraenáil bhreise a shuiteáil agus a bheidh comhthreomhar leis na bóithre, d’fhonn hidreolaíocht nádúrtha na limistéar portaigh a mbeidh na bóithre ar snámh orthu a choinneáil.

6.2.1.2.6 **Draenáil Trinse Cáblaí**

Forbraítear trinsí cáblaí i gcodanna gairide de ghnáth, rud a laghdaíonn an méid talún a shuítear ag aon am amháin agus a laghdaíonn an baol go mbaileodh an rith chun srutha draenála siolta nó solaid ar fuaidreamh. Déantar gach cuid ghairid den trinse a thochailt, déantar duchtáil a shuiteáil agus a leabú, agus a aislíonadh leis na hábhair chuí, sula dtosófar an obair ar an gcéad chuid eile.

Chun rith chun srutha draenála ó limistéir oibreacha trinse cáblaí a rialú go héifeachtach, stóráiltear ábhar tochtailte ar thaobh suas an grádán den trinse. An mbeidh aon bháisteach ina cúis le rith chun srutha ón ábhar tochtailte, coinneofar an t-ábhar sa trinse cáblaí síos an grádán. Bainfear fo-ithir bhreise de limistéar oibreacha an trinse cáblaí nuair a thosófar an tochtailt, agus i gcás na Forbartha Beartaithe, iomprófar í go dtí ceann de na limistéir stórais móra, an poll carta ar an láithreán nó úsáidfear í le haghaidh tírdhreachú agus athchóiriú limistéar eile in áiteanna eile ar an láithreán.

Ar fhánaí níos géire, suiteálfar fála siolta, mar atá mionsonraithe i gCuid 2.5 den SWMP, go sealadach síos an grádán ó limistéar oibreacha an trinse cáblaí, nó ar an bhfána anuas faoi áit a bhfuil ábhar tochtailte á stóráil go sealadach chun rith chun srutha a rialú.

6.2.1.2.7 **Athbhreoslú, Breosla agus Ábhair Ghuaiseacha**

Cuirfear na bearta maolaithe seo a leanas chun feidhme go hiomlán chun scaoileadh hidreacarbón ag an láithreán a sheachaint:

- Déanfar méid fíorbheag athbhreoslaithe nó cothabhála ar fheithiclí nó ar ghléasra tógála ar an láithreán. Déanfar athbhreoslú ar an láithreán ag stáisiún breoslaithe rialaithe;

- Déanfar athbhreoslú ar an láithreán ag baint úsáid as Bowser breosla soghluaiste dé-chraicneach;
 - Déanfar an Bowser breosla, leantóir athbhreoslaithe saincheaptha le dhá ais, a aislíonadh lasmuigh den láithreán, agus tarraingeofar timpeall an láithreáin é le jíp 4x4 go dtí an áit a bhfuil an t-innealra suite. Níl sé praiticiúil gach feithicil a thiomáint ar ais chuig pointe athbhreoslaithe aonair, i bhfianaise mhéid na gcraenacha, na dtochtóirí, etc. a úsáidfear le linn thógáil na feirme gaoithe.
 - Beidh ábhar agus pillíní súiteacha breosla sa jíp 4x4 freisin i gcás go dtarlódh aon doirteadh de thaisme.
 - Déanfar an Bowser breosla a pháirceáil ar limistéar cothrom sa champún tógála nuair nach mbeidh sé á úsáid.
 - Ní bheidh údarás ach ag oibreoirí oilte agus inniúla ainmnithe, a bhfuil ceadúnas athbhreoslaithe acu, an gléasra a athbhreoslú ar an láithreán.
 - Úsáidfear bearta soghluaiste amhail tráidirí silte agus mataí súiteacha breosla le linn na n-oibríochtaí athbhreoslaithe uile.
- Ní ceadmhach ach do phearsanra oilte an t-athbhreoslú ar an láithreán a dhéanamh;
- Cuirfear ceadúnas le haghaidh córas breosla i bhfeidhm;
- Beidh córas glasála feistithe ar sconnáí, soic nó comhláí a bhaineann le trealamh athbhreoslaithe;
- Déanfar cigireacht rialta ar stórais bhreosla agus ola, lena n-áirítear umair agus drumáí, le haghaidh sceití agus comharthaí damáiste;
- Ní dhéanfar ach íosmhéideanna breosla a stóráil ar an láithreán. Déanfar na limistéir stórála breosla, laistigh de na campúin tógála shealadacha, a bhúndú go cuí don mhéid stórála breosla ar feadh thréimhse na tógála agus beidh córas draenála stoirme agus idircheapóir ola cuí feistithe iontu;
- Déanfar na foirgnimh rialaithe leictreachais (ag campún an fhostáisiúin) a bhúndú go cuí de réir mhéid na n-olaí ar dócha go stórálfar iad, agus chun sceitheadh in uisce talún nó in uisce dromchla a chosc. Beidh córas draenála stoirme agus idircheapóir ola cuí feistithe sa limistéar bundaithe;
- Déanfar cigireacht rialta ar an ngléasra a úsáidtear le haghaidh sceití agus oiriúnacht don fheidhm; agus,
- Forbrófar plean éigeandála don chéim thógála chun déileáil le doirteadh de thaisme (féach Cuid 5 den CEMP seo). Beidh trealamh doirte ar fáil chun déileáil le haon doirteadh de thaisme laistigh agus lasmuigh den limistéar athbhreoslaithe.

6.2.1.2.8 Bearta Rialaithe maidir le Táirgí Stroighne

Cuirfear na bearta maolaithe seo a leanas chun feidhme go hiomlán chun scaoileadh láisteáite stroighne ag an láithreán a sheachaint:

- Ní dhéanfar aon bhaisceanna de tháirgí stroighne fliucha ar an láithreán;
- Pléifear na socrúithe maidir le seachadtaí coinchréite chuig an láithreán le soláthraithe sula dtosófar an obair, comhaontófar bealaí, toirmiscfear sruthlú trucaí ar an láithreán agus pléifear nósanna imeachta éigeandála.
- Déanfar soláthar réamh-mheasctha táirgí coinchréite fhliuch agus, nuair is féidir, déanfar eilimintí réamhtheilgte a ionláithriú. Úsáidfear eilimintí réamhtheilgte le haghaidh tóchar agus oibreacha coinchréite nuair is féidir;
- Ní cheadófar aon ghléasra a úsáidtear in iompar coinchréite ná in oibríochtaí coinchréitithe a shruthlú ar an láithreán;
- I gcás ina seachadtar coinchréit ar an láithreán, ní cheadófar ach glanadh siúite, agus an méid uisce is lú is féidir á úsáid. Bunófar limistéar níocháin coinchréite tiomnaithe ar a mbeidh comharthaíocht chun go bhféadfai siúiteanna feithiclí seachadta coinchréite a shruthlú sula bhfágfaidh siad an láithreán. Ní cheadófar uiscí atá éillithe le stroighin a scaoileadh isteach sa chóras draenála le linn na céime tógála ná go díreach isteach in aon draein nó sruthchúrsa saorga. (Bunófar limistéar sruthlaithe

coincréite tiomnaithe chun gur féidir na trucaí coincréite a shruthlú sula bhfágfaidh siad an láithreán.)

- Bain úsáid as réamhaisnéis na haimsire chun laethanta tirime a phleanáil le haghaidh doirteadh coincréite;
- Cinntigh go bhfuil an láthair doirte saor ó uisce dobhar agus go mbeidh clúdaigh phlaisteacha réidh ar eagla go dtarlódh báisteach.
- Déanfar an méid beag uisce a ghinfear ó shiúit an leoraí coincréite a ní a threorú isteach i limistéar sruthlaithe coincréite, agus tá sé beartaithe é a thógáil le beartáin tui agus é a lineáil le scannán neamhscagach. Bíonn na limistéir clúdaithe de ghnáth nuair nach mbíonn siad in úsáid chun nach mbaileoidh uisce báistí. I dtréimhsí aimsire tirime, d'fhéadfaí an clúdach a bhaint de na limistéir chun go gcaillfear cuid mhór den uisce trí ghalú. Ag deireadh dhoirteadh an choincréite, déanfar aon chuid den ábhar leachtach atá fágtha a iompar amach ón láithreán i tancaer. Beidh aon ábhar soladach a bheidh nite ón sciúit soladaithe agus déanfar é a bhriseadh suas agus a dhiúscairt mar aon le dramhaíl tógála eile (féach Cuid 3.9 thíos).

Beidh an crios maolánach abhann/srutháin 50m ar leithead i bhfeidhm ar feadh na céime tógála. Ní tharlóidh aon ghníomhaíocht tógála laistigh den chrios maolánach seachas tógáil droichid agus tóchar. Leis an gcrios maolánach, déanfar an méid seo a leanas:

- Cuirfear cosc aon táirgí stroighne a leachtíomprófar de thaisme isteach i gcóras draenála na céime tógála dul isteach go díreach i sruthchúrsaí, rud a bhainfear amach i bpáirt trí dheireadh a chur le sceitheadh draenála lasmuigh den chrios maolánach 50m agus síothlú trasna fhásra an chreasa mhaolánaigh a éascú
- Maolán a sholáthar i gcoinne truailliú díreach de thaisme ar uisce dromchla ag aon truailléain, nó ag truailléain a leachtíomprófaí i sruthlú uisce dromchla.

Pláta 6-1 Limistéir thipiciúla siúite sruthlaithe coincréite

6.2.1.2.9 Bainistíocht Cobhsaíochta Portaigh

Bunaithe ar na bearta maolaithe a tugadh i bPlean Bainistíochta Portaigh agus Carta FT agus i dtuarascáil an Mheasúnaithe ar Chobhsaíocht Phortaigh (Aguisín 3 den RTN seo agus Aguisín 8-1 den TMTT, faoi seach) lena mbeifear ag cloí go docht le linn na tógála agus an mheasúnaithe mionsonraithe ar chobhsaíocht phortaigh a rinneadh, léiríodh go bhfuil lamháil sábháilteachta inghlactha ag an láithreán.

Sa mheasúnú riosca ag gach suíomh tuirbín, sainiúidh roinnt bearta rialaithe chun an riosca féideartha go dtarlódh cliseadh portaigh a laghdú tuilleadh. Beidh na bóithre rochtana chuig tuirbíní faoi réir na mbearta rialaithe ábhartha céanna a bhaineann leis an tuirbín is gaire, mar atá mionsonraithe i dTuarascáil Mheasúnaithe ar Chobhsaíocht Phortaigh FT.

Cuideoidh na bearta seo a leanas, a chuirfear chun feidhme go hiomlán le linn chéim thógála an tionscadail, le bainistíocht na rioscaí don láithreán sin.

Cuideoidh na bearta seo a leanas, a chuirfear chun feidhme go hiomlán le linn chéim thógála an tionscadail, le bainistíocht na rioscaí don láithreán sin.

- Conraitheoirí seanbhunaithe inniúla a cheapadh;
- Déanfaidh pearsanra seanbhunaithe cáilithe maoirseacht ar an láithreán;
- Dóthain ama a chur ar leataobh don tionscadal (bíodh a fhios agat, má laghdaítear an t-am tógála go bhféadfaí an baol go dtosófar gluaiseacht portaigh áitiúil a mhéadú);
- Ní dhéanfar foghearradh fánaí ná tochailtí gan tacaíocht;
- Córas láidir draenála bainistithe mar atá leagtha amach thuas;
- Cosc a chur ar ualáí/ró-ualach a chur ar thalamh imeallach;
- Torthaí ó chórais mhonatóireachta a bhunú, a choinneáil agus a thuairisciú (mar atá leagtha amach sa Mheasúnú Geoiteicniúil agus Cobhsaíochta Portaigh);
- A chinntiú go bhforbrófar agus go gcomhaontófar ráitis maidir le modhanna tógála sula dtosófar an tógáil agus go leanfaidh an conraitheoir iad; agus,
- An Clár Riosca Tógála a athbhreithniú agus a leasú de réir mar a chuirfear an tógáil ar aghaidh lena chinntiú go ndéanfar rioscaí a bhainistiú agus a rialú ar feadh thréimhse na tógála.
- Hidreolaíocht na limistéar a choinneáil a oiread agus is féidir trí dhraenacha chuig brúnna uisce atá ann cheana a chothabháil ionas nach n-éireoidh an mhóin 'buacach'.
- Foireann gheoiteicniúil sheanbhunaithe a úsáid le haghaidh imscrúduithe láithreáin
- Conraitheoirí seanbhunaithe agus oibreoirí oilte a úsáid chun an obair a dhéanamh.
- Imscrúdú mionsonraithe talún chun bail agus airíonna an phortaigh, na hithreach mianraí agus na buncharraige a dhearbhu.
- D'fhéadfadh sé go mbeadh gá le taca beag ar an taobh suas an grádán den bhóthar rochtana chun an portach a choinneáil má thabharfar faoi deara aon éagobhsaíocht.

6.2.1.2.10 Rialú Deannaigh

Is féidir deannach tógála a ghiniúint ó mhórán gníomhaíochtaí ar an láithreán amhail tochailt agus aiséilíocht. Braithfidh méid an deannaigh a ghinfeadh ar an gcineál gníomhaíochta a dhéanfar, ar an suíomh, ar chineál an deannaigh, i.e., ithir, gaineamh, móin, etc. agus an aimsir. Lena chois sin, imríonn tosca seachtracha amhail luas agus treo na gaoithe agus/nó tréimhsí aimsire tírime tionchar ar scaipeadh deannaigh. D'fhéadfadh gluaiseachtaí tráchtála láithreáin tógála deannach a ghiniúint freisin nuair a taistealaíonn siad feadh an bhealaigh iompair.

I measc na mbearta atá beartaithe a chuirfear chun feidhme go hiomlán chun deannach a rialú tá:

- Déanfar aon bhóithre suímh a bhféadfadh deannach eascairt astu a uisciú go rialta, de réir mar is cuí, le linn dálaí tírime agus/nó gaofara;
- Déanfaidh an Cléireach Comhshaoil Oibreacha (ECoW) cigireacht rialta ar na bóithre poiblí ainmnithe lasmuigh den láithreán agus feadh na bpríomhbhealaí iompair chuig an láithreán maidir le glaineacht, agus glanfar iad de réir mar is gá;
- Déanfar córais láimhseála ábhar agus limistéir stórála ábhar a dhearadh agus a leagan amach chun neamhchosaint ar an ngaoth a íoslaghdú;
- Úsáidfear spraeáil nó sprae uisce de réir mar is gá má bhíonn gá le gníomhaíochtaí an-deannachúla a dhéanamh le linn tréimhsí tírime nó gaofara;
- Oibreofar spraeáil uisce nó bowser ar an láithreán de réir mar is gá chun deannach a mhaolú in aimsir thirim;
- Déanfar ithreacha nó ábhar eile, an bhfuil seans mór ann go nginfeadh deannachl eo, a iompar i bhfeithicilí atá clúdaithe le tarpól nuair is gá;
- Beidh srianta luais ar bhóithre gan dromchla go 15 chiliméadar san uair i bhfeidhm ar an trácht uile i ndáil leis an tógáil;
- Cigireacht laethúil ar láithreáin tógála chun bearta deannaigh agus a n-éifeachtacht a scrúdú.

- Nuair is gá, déanfar codanna den bhealach iompair a scuabadh le folús-scuabadóir suite ar thrucail; agus,
- Rachaidh gach feithicil a fhágann limistéir thógála an láithreáin trí limistéar níos áine rothaí sula rachaidh siad isteach ar an ngréasán bóithre áitiúil.

6.2.1.2.11 Monatóireacht

Mar a thuairiscítear in CEMP, féach Aguisín 1 den RTN, déanfaidh duine ag a bhfuil na cáilíochtaí cuí monatóireacht laethúil ar thochailtí le linn na céime tógála, Má tharlaíonn leibhéil arda úscaíola isteach, ba chóir stop a chur leis an obair thochailte láithreach, agus measúnú geoiteicniúil a dhéanamh.

Suiteálfar monatóirí moirtiúlachta, nó sondáil, in áiteanna timpeall ar láithreán na feirme gaoithe. Cuirfidh an tsondail léamha leanúnacha ar fáil maidir le leibhéil mhoirtiúlachta sa chúrsa uisce. Cuirfear leis an trealamh sin le monatóireacht amhairc laethúil ag a suíomhanna. Cuirfear leis sin le tomhais cheimice allamuigh. Is dócha go n-áireofar an méid seo a leanas i measc na gcinntitheach:

- pH (tomhaiste allamuigh)
- Seoltacht Leictreach (tomhaiste allamuigh)
- Teocht (tomhaiste allamuigh)
- Ocsaigin Thuaslagtha (tomhaiste allamuigh)
- Fosfar Iomlán
- Clóiríd
- Níotráit
- Nítrít
- Nítrigin Iomlán
- Ortafosfái
- Ammonia N
- Éileamh ar Ocsaigin Bhithcheimiceach
- Iomlán na Solad ar Fuaidreamh

Leis na bearta thuasluaite, dearbhófar go bhfuil na bearta maolaithe atá beartaithe ag obair mar a bhí beartaithe agus cuirfidh siad bonn eolais faoin ngá le haon athruithe ar an maolú agus an draenáil ar an láithreán. Déanfaidh Cléireach Oibreacha Comhshaoil tionscadal tiomnaithe maoirseacht ar na bearta sin go léir agus cuirfidh siad chun feidhme iad.

6.2.1.3 Maolú na Céime Oibriúcháin

Coinneofar na bearta draenála a ionchorpraíodh i ndearadh na Forbartha Feirme Gaoithe atá Beartaithe ar feadh thréimhse an tionscadail chun aon sceitheadh féideartha ó limistéir chrua-sheasta le linn na céime oibriúcháin a sheachaint. Tá cur síos iomlán déanta ar na sonraí faoi na bearta draenála go léir atá beartaithe a ionchorprú san Fhorbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe curtha síos i gCuid 4.7, Caibidil 4 den TMTT, i gCuid 9.5.4, Caibidil 9 (Aguisín 2) agus an Plean Bainistíochta Uisce Dromchla atá ar fáil in Aguisín 4-4 den TMTT. Is achoimre iad na bearta thíos ar na príomhbhearta cosanta uisce atá ionchorpraithe i ndearadh na Forbartha Feirme Gaoithe atá beartaithe. Suiteálfar agus tógfar iad i gcomhar leis an obair thógála bóthair agus talún cruu-sheasta mar a thuairiscítear thíos:

- Fágfar roinnt draenacha idircheapóra san áit a bhfuil siad mar uasghrádú ar an mbonneagar atá beartaithe chun rith chun srutha glan dromchla a bhailiú, d'fhonn an méid rith chun sruth a shroicheann limistéir ina bhféadfadh dríodar ar fuaidreamh éirí leachtimpartha a íoslaghdú. Déanfar é a threorú ansin chuig limistéir inar féidir é a athdháileadh ar an talamh le scaiptheoir cothrom.
- Coinneofar claiseanna reatha/draenacha cois bóthair i bhfeidhm chun rith chun sruthú ó bhóithre rochtana agus ó limistéir chrua-sheasta den láithreán, ar dóigh go mbeidh dríodar leachtimpartha ar fuaidreamh iontu, a idircheapadh agus a bhailiú, agus é a threorú chuig linnte socrúcháin le haghaidh socrú dríodair;
- Cuirfear dambaí seiceála i bhfeidhm go rialta feadh draenacha idircheapóra agus claiseanna reatha/draenacha cois bóthair chun luasanna sreafa a laghdú agus dá bhrí sin creimeadh laistigh den chóras le linn báisteach stoirme a íoslaghdú; agus,
- Le linnte socrúcháin/linnte socruithe, atá suite le sruth ó chlaiseanna reatha agus ó dhraenacha cois bóthair, déanfar maolán ar mhéideanna sceite a scaoilfear ón gcóras draenála le linn báisteach throm trí uisce a choinneáil go dtí go mbeidh hidreagraf na stoirme maolaithe, rud a laghdóidh an t-ualach hiodrálach ar shruthchúrsaí. Beidh méid na linnte socrúcháin de réir mhéid na limistéar as a nglacfaidh siad uisce ach beidh siad mór go leor chun freastal ar stoirmeacha buaicshreafaí. Beidh cigireacht agus cothabháil na linnte socrúcháin uile, mar aon leis an ngréasán draenála iomlán, ar siúl le linn na tréimhse tógála.

Le cur chun feidhme na mbeart draenála feirme gaoithe atá beartaithe mar a leagtar amach thuas, ní bheidh aon seans ann go mbeidh tionchar ar shruthchúrsaí le sruth agus dá bhrí sin ní bheidh aon seans ann go mbeidh drochthionchar ar láithreáin ainmnithe AE le sruth.

6.2.1.4 Maolú na Céime Díchoimisiúnaithe

Meastar go mairfidh na tuirbíní gaoithe atá beartaithe mar chuid den fhorbairt atá beartaithe 35 bliain. I ndiaidh dheireadh a saolré úsáidí, féadfar na tuirbíní gaoithe a athsholáthar le sraith nua tuirbíní, faoi réir cead pleanála a fháil, nó féadfar an Fhorbairt atá Beartaithe a dhíchoimisiúnú go hiomlán. Beidh an fostáisiún ar an láthair ansin i gcónaí mar go mbeidh sé faoi úinéireacht BSL agus beidh sé ina chuid bhuan den eangach leictreachais náisiúnta.

Nuair a dhéanfar an Fhorbairt atá Beartaithe a dhíchoimisiúnú, dhéanfaí na tuirbíní gaoithe a dhíchóimeáil in ord droim ar ais ar an dóigh ar tógadh iad. Dhéanfaí gach comhpháirt den tuirbín os cionn na talún a dheighilt agus a bhaint lasmuigh den láthair lena n-athchúrsáil. Choinneofaí boinn na dtuirbíní ina n-áit faoi thalamh agus clúdófar iad le cré agus cuirfear síolta nua síos de réir mar is cuí. Meastar gur rogha níos stuama ó thaobh an chomhshaoil de a bheadh ann bunchlocha na dtuirbíní a fhágáil in situ, toisc go bhféadfadh nús shuntasacha comhshaoil, amhail torann, deannach agus/nó creathadh a bheith mar thoradh ar an méid sin coincríte treisithe a bhaint den talamh. Fágfar bóithre an láithreáin in situ, le haghaidh oibríochtaí foraoiseachta amach anseo. Fágfar an bonneagar áiseanna agus caitheamh aimsire in situ freisin. Bainfear cáblaí faoi thalamh, lena n-áirítear nascadh na heangáí, agus fágfar an duchtáil mar atá sé.

7.

MEASÚNÚ AR ÉIFEACHTAÍ DIÚLTACHA IARMHARACHA

Déantar measúnú sa chuid seo den tuarascáil ar an bhféidearthacht go mbeidh éifeachtaí díobhálacha iarmharacha ar gach ceann de na Gnéithe Cáilitheacha ábhartha aonair de na Láithreáin Eorpacha a ndearnadh Scagadh orthu i ndiaidh an maolú a chur chun feidhme.

Bunaithe ar an méid thuas, i bhfianaise an eolais eolaíoch is fearr, bunaithe ar fhaisnéis oibiachtúil, níl aon fhéidearthacht ann go mbeidh drochthionchar ar na LCanna/LCSanna a sainaitníodh agus a spriocanna agus tréithe gaolmhara, ná ar aon Láithreán Eorpach. Cuireadh bac láidir ar chonairí féideartha le haghaidh éifeachta trí bhearta chun tionchair a sheachaint agus trí bhearta dea-chleachtais/maolaithe a ionchorprú i ndearadh an tionscadail.

Agus aird á tabhairt ar na bearta chun tionchair a sheachaint agus ar an dea-chleachtais/bearta maolaithe atá ionchorpraithe i ndearadh an tionscadail a bhreithnítear sa chuid roimhe seo, níl bheidh éifeacht dhíobhálach ag an Tionscadal atá beartaithe ar shláine aon Láithreáin Eorpaigh.

Ní chuirfidh an tionscadal atá beartaithe cosc ar LCanna/LCSanna Láithreán Eorpach stádas caomhnaithe fabhrach a bhaint amach/a choinneáil amach anseo mar a shainítear in Airteagal 1 de Threoir an Aontais Eorpaigh maidir le Gnáthóga (92/43/CEE). Tugtar sainmhíniú ar Stádas Caomhnaithe Fabhrach thíos:

Ciallaíonn stádas caomhnaithe speicis suim na dtionchar a ghníomhaíonn ar an speiceas lena mbaineann a d'fhéadfadh dul i bhfeidhm ar dháileadh agus líonmhaireacht fhadtéarmach a phobal laistigh den chríoch dá dtagraítear in Airteagal 2; Glacfar leis an stádas caomhnaithe mar 'fabhrach' sna cásanna seo a leanas:

- *Le sonraí dinimic phobal an speicis lena mbaineann, léirítear go bhfuil sé ag cothabháil é féin ar bhonn fadtéarmach mar chomhpháirt inmharthana dá ghnáthóga nádúrtha, agus*
- *Níl raon nádúrtha an speicis á laghdú ná ní dócha go laghdófar é go ceann tamall maith, agus*
- *Tá agus is dóigh go mbeidh i gcónaí gnáthóg mhór go leor ann chun a pobail a choinneáil ar bhonn fadtéarmach.'*

Bunaithe ar an méid thuas, is féidir a thabhairt i gcrích, i bhfianaise an eolais eolaíoch is fearr, ar bhonn faisnéis oibiachtúil, nach mbeidh éifeacht dhíobhálach ag an tionscadal atá beartaithe ar na Leasanna Cáilitheacha/Leasanna Caomhnaithe Speisialta a bhaineann le haon Láithreán Eorpach.

8.

MEASÚNACHT AR IARMHAIRTÍ CARNACHA

Rinneadh cuardach agus athbhreithniú i ndáil le pleananna agus tionscadail a d'fhéadfadh tionchair charnacha agus/nó chomhcheangailte a bheith acu ar Láithreáin Eorpacha. Dirítear an measúnú sin ar an bhféidearthacht go mbeadh éifeachtaí carnacha i gcomhar le chéile ar na Láithreáin Eorpacha i gcás inar sainaithníodh go bhféadfadh éifeachtaí díobhálacha ann i gCuid 4 den tuarascáil seo. Áiríodh leis sin athbhreithniú ar Chláir Phleanála ar líne, pleananna forbartha agus faisnéis eile atá ar fáil agus úsáideadh é chun pleananna agus tionscadail san am atá thart agus amach anseo, a ngníomhaíochtaí agus a n-éifeachtaí comhshaoil tuartha a shainaithint. Tá liosta de na pleananna agus na tionscadail a breithníodh le fáil in **Aguisín 5**.

Tionsaíodh ábhar measúnaithe don mheasúnú tionchair comhcheangailte sin ar na forbairtí ábhartha i gcomharsanacht na Forbartha Feirme Gaoithe atá Beartaithe agus deimhníodh é ar an 21/11/2023. Bailíodh an t-ábhar trí chuardach a dhéanamh ar Chláir Phleanála ábhartha ar líne, athbhreithnithe ar dhoiciméid ábhartha, sonraí iarratais phleanála agus liníochtaí pleanála, agus úsáideadh é chun tionscadail san am atá thart agus amach anseo, a ngníomhaíochtaí agus a dtionchair chomhshaoil a aithint. Breithníodh gach tionscadal ábhartha i ndáil leis an bhféidearthacht go mbeadh éifeachtaí in-chomhcheangailte ag baint leo. Rinneadh athbhreithniú ar na sonraí ábhartha uile (e.g., MTTanna/TMTTanna aonair, leagan amach, liníochtaí etc.) do na tionscadail ábhartha uile i gcás inarb ann dóibh. I measc na bpleananna agus na dtionscadal a breithníodh tá na cinn atá liostaithe in **Aguisín 5**.

Breithníodh sa mheasúnú freisin na príomhúsáidí talún sa limistéar, foraoiseacht, talmhaíocht thréadach agus portach ina measc sin.

I ndiaidh an measúnú mionsonraithe a cuireadh ar fáil sna codanna roimhe seo, is é an tátal as nach mbeidh aon éifeachtaí díobhálacha iarmharacha mar thoradh ar an bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe ar aon cheann de na Láithreáin Eorpacha, ar a sláine ná ar a gcuspóirí caomhnaithe nuair a mheastar iad ina n-aonar. Dá bhrí sin, níl aon fhéidearthacht ann go gcuirfidh an Fhorbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe le haon éifeachtaí díobhálacha carnacha ar aon Láithreán Eorpach nuair a chuirtear san áireamh iad i gcomhar le pleananna agus tionscadail eile.

San athbhreithniú ar na tionscadail a rinneadh, níor sainaithníodh aon nasc a d'fhéadfadh tionchair bhreise nó charnacha a bheith mar thoradh air. Ní raibh aon fhéidearthacht ann a oiread go mbeadh tionchair éagsúla (nua) mar thoradh ar chomhcheangal na dtionscadal agus na bpleananna éagsúla i gcomhar leis an bhForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe.

Agus na tionchair iarmharacha tuairiscithe ó phleananna agus ó thionscadail eile sa limistéar agus na tionchair thuartha leis an togra reatha á gcur san áireamh, níor sainaithníodh aon tionchair charnacha iarmharacha maidir le haon Láithreán Eorpach.

9.

RÁITEAS CLABHSÚIR

Tá measúnú curtha ar fáil san RTN seo ar na héifeachtaí díobhálacha díreacha nó indíreacha go léir a d'fhéadfadh a bheith ar Láithreáin Eorpacha.

I gcás inar sainaithníodh an fhéidearthacht go mbeadh aon éifeacht dhíobhálach ar aon Láithreán Eorpach, cuireadh bac láidir ar an gcosán trína bhféadfadh aon éifeacht dá leithéid tarlú trí úsáid a bhaint as bearta seachanta, deartha iomchuí agus maolaithe mar a leagtar amach sa tuarascáil seo agus ina hagusíní. Cinntítear leis na bearta nach mbeidh éifeacht dhíobhálach ar shláine na láithreán Eorpach mar gheall ar thógáil agus ar oibriú na Forbartha Feirme Gaoithe atá Beartaithe.

Dá bhrí sin, is féidir a thabhairt i gcrích go hoibiachtúil nach mbeidh éifeacht dhíobhálach ar shláine aon Láithreáin Eorpaigh ag an bForbairt Feirme Gaoithe atá Beartaithe, ina haonar nó i gcomhar le pleananna nó tionscadail eile.

LEABHARLIOSTA

Birds Directive (2009/47/EC) – http://ec.europa.eu/environment/nature/legislation/birdsdirective/index_en.htm

Treoir 92/43/CEE ón gComhairle an 21 Bealtaine 1992 maidir le caomhnú gnáthóg nádúrtha agus fána agus flóra fiáine (an Treoir maidir le Gnáthóga) agus Treoir 2009/147/CE (leagan códaithe de Threoir 79/409/CEE arna leasú) (an Treoir maidir le hÉin) – arna trasuíomh i ndlí na hÉireann mar Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Éin agus Gnáthóga Nádúrtha) 2011 (I.R. 477/2011).

CIEEM (2013) Inniúlachtaí dea-chleachtais le haghaidh suirbhéireachtaí speiceas. Institiúid Chairte Éiceolaíochta agus Bainistíochta Comhshaoil.

CIEEM (2022) Treoirilinte maidir le Measúnú Tionchair Éiceolaíoch: Talamh, Uisce Úr, Cósta agus Muirí. Leagan 1.2. Institiúid Chairte Éiceolaíochta agus Bainistíochta Comhshaoil.

DEHLG (2009) Measúnacht Chuí ar Phleananna agus ar Thionscadail in Éirinn: Treoir d'Údaráis Phleanála. DEHLG, Baile Átha Cliath.

DoEHLG (2010). Measúnacht Chuí ar Phleananna agus ar Thionscadail in Éirinn: Treoir d'Údaráis Phleanála. Athbhreithniú, Feabhra, 2010. An Roinn Comhshaoil, Oidhreacht agus Rialtais Áitiúil.

Douglas, C., Garvey, L., Kelly, L., O'Sullivan, A. & Van Doorsleer, L. (1989). Suirbhé chun bratphortaigh a bhfuil spéis eolaíoch ag baint leo a aimsiú i Maigh Eo. Cuid II.

CE (2002) Measúnú ar Phleananna agus ar Thionscadail a bhfuil Tionchar Suntasach acu ar Láithreáin Natura 2000: Treoir mhodheolaíoch maidir le forálacha Airteagal 6(3) agus (4) de Threoir 92/43/CEE maidir le 'Gnáthóga', Oifig Foilseachán Oifigiúil na gComhphobal Eorpach, Lucsamburg. An Coimisiún Eorpach.

CE (2006) Cásanna dúlra agus bithéagsúlachta: Rialú na Cúirte Breithiúnais Eorpaí. Oifig Foilseachán Oifigiúil na gComhphobal Eorpach, Lucsamburg.

CE (2007a) Treoir dhoiciméad maidir le hAirteagal 6(4) den 'Treoir maidir le Gnáthóga' 92/43/CEE – Soiléiriú ar na coincheapa seo a leanas: réitigh ordaitheacha, cúiseanna dianriachtanacha le leas poiblí sáraitheach, bearta cúitimh, comhtháthú foriomlán, tuairim an choimisiúin. Oifig Foilseachán Oifigiúil na gComhphobal Eorpach, Lucsamburg. An Coimisiún Eorpach.

Lámhleabhar Léirmhínte CE ((2007b) ar Ghnáthóga an Aontais Eorpaigh. Leagan EUR 27. An Coimisiún Eorpach, AS Comhshaoil

CE (2018) - Láithreáin Natura 2000 a Bhainistiú: forálacha Airteagal 6 de Threoir 92/43/CEE maidir le 'Gnáthóga', Oifig Foilseachán Oifigiúil na gComhphobal Eorpach, Lucsamburg. An Coimisiún Eorpach.

Treoir dhoiciméad CE (2020) maidir le forbairtí fuinnimh gaoithe agus reachtaíocht dúlra an Aontais. An Coimisiún Eorpach.

CE (2021) Measúnú ar phleananna agus ar thionscadail a bhfuil tionchar suntasach acu ar Láithreáin Natura 2000: Treoir mhodheolaíoch maidir le forálacha Airteagal 6(3) agus (4) de Threoir 92/43/CEE maidir le Gnáthóga.

Suíomh gréasáin GCC: <http://www.epa.ie>.

Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Caomhnú Éan Fiáin), 1985, IR 291/1985 & leasuithe – <http://www.irishstatutebook.ie>.

Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Measúnú Tionchair Timpeallachta), 1989 go 2001.

Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Gnáthóga Nádúrtha), I.R. 94/1997, IR 233/1998 & I.R. 378/2005–
<http://www.irishstatutebook.ie>.

Foss, P. & McGee, E. (1987). Suirbhé chun bratphortaigh a bhfuil spéis eolaíoch ag baint leo a aimsiú i gContae Mhaigh Eo. Cuid I

Fossitt, J. A. (2000). Treoir maidir le Gnáthóga in Éirinn. Baile Átha Cliath: An Chomhairle Oidhreacht.

An Treoir maidir le Gnáthóga (92/43/CEE).

Murphy, D.F. (2004) Ceanglais maidir le Cosaint Gnáthóg Iascaigh le linn Oibreacha Tógála agus Forbartha ag Láithreáin Abhann. Bord Iascaigh Réigiúnach an Oirthir, Baile Átha Cliath.

SNPF (2009) Plean Caomhnaithe le haghaidh 2006-2011 Cóid Láithreáin LCSi (Caomhnú) agus LCS (Cosaint) Choimpléasc na hAbhann Duibhe/Néifinne 000534 agus 004098 Co. Mhaigh Eo.

SNPF (2019) Stádas Ghnáthóga agus Speicis faoi Chosaint an AE in Éirinn. Imleabhar 1: Forléargas Achoimre. Tuarascáil neamhfhoilsithe SNPF.

SNPF Tá Achoimrí agus Léarscáileanna Láithreáin Limistéar faoi Chosaint le fáil ar <http://www.npws.ie/en/ProtectedSites/>.

Oliver, G. (2007). Fardal de murlaigh chósta na hÉireann (leagan 2). Tuarascáil neamhfhoilsithe chuig an SNPF.

O'Neill, F.H., Martin, J.R., Devaney, F.M. & Perrin, P.M. (2013) Suirbhé féarthailte leathnádúrtha na hÉireann 2007-2012. Lámhleabhair Fhiadhúlra na hÉireann, Uimh. 78. Seirbhís Náisiúnta Páirceanna agus Fhiadhúlra, an Roinn Ealaíon, Oidhreacht agus na Gaeltachta, Éire.

SNH 2016 Measúnú ar Nascacht le Limistéir faoi Chosaint Speisialta (LCSanna (Cosaint). Scottish Natural Heritage

TII (2009) Teicnící Suirbhéireachta Éiceolaíche le haghaidh Flora agus Fauna faoi Chosaint le linn phleanáil Scéimeanna Bóithre Náisiúnta. Baile Átha Cliath: Bonneagar Iompair Éireann.

Tá sonraí maidir leis an stádas uisce ar fáil ar <http://www.epa.ie> agus <http://www.wfdireland.ie>

An tAcht um Fhiadhúlra 1976 agus an tAcht um Fhiadhúlra (Leasú) 2000.

AGUISÍN 1

**PLEAN BAINISTÍOCHTA TÓGÁLA
AGUS COMHSHAOIL (CEMP)**

AGUISÍN 2

CAIBIDIL 9: HIDREOLAÍOCHT AGUS HIDRIGEOLAÍOCHT

(NÓTA TÁ GACH AGUISÍNÍ EILE DÁ
 DTAGRAÍTEAR SAN AGUISÍN SEO SAN
 ÁIREAMH IN IMLEABHAR 3B DEN TMTT)

AGUISÍN 3

**PLEAN BAINISTÍOCHTA
PORTAIGH AGUS CARTA**

AGUISÍN 4

TUARASCÁIL MEASÚNAITHE TIONCHAIR AR ÉIN

(NÓTA TÁ GACH AGUISÍNÍ EILE DÁ
DTAGRAÍTEAR SAN AGUISÍN SEO SAN
ÁIREAMH IN IMLEABHAR 3B DEN TMTT
AGUISÍN 7-1))

AGUISÍN 5

**MEASÚNÚ TIONCHAIR
CHARNACH**